

รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

นายจรัล แก้วเป็ง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย สำเร็จเรียบร้อยลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดร.วิทยา เกษอาจ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 2 และ นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัด เชียงราย ที่ได้รับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้

ขอขอบคุณ รองผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและนักเรียนโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผู้บริหาร และคณะครูจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายและวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีเชียงรายที่ได้เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย และขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและ ให้ความร่วมมือในการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการประเมินโครงการนี้ ผู้ประเมินขอมอบเป็นเครื่องบูชา บิดา มารดา ที่เป็นผู้ให้กำลังใจและอุปการะมาโดยตลอด รวมทั้งบูรพคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้คำแนะนำและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

จรัล แก้วเป็ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง : รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ชื่อผู้ประเมิน : นายจรัส แก้วเป็ง

ปีการศึกษา : 2563

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีวัตถุประสงค์การประเมิน 1) เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ ของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 1) คณะกรรมการบริหาร ฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน 2) คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน 3) คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหาร ฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน 5) นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน และครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ แบบประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ แบบประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการ แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน และแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ระยะที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของข้อมูล ผลการประเมินโครงการสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดังนี้

4.1 ทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมและทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 มาตรฐานวิชาชีพ พบว่า นักเรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	1
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การประเมิน.....	3
ขอบเขตของการประเมิน.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินโครงการ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องเรียนอาชีพ.....	14
ห้องเรียนอาชีพ.....	46
แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.).....	54
แนวคิดเกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ.....	57
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนแม่จันวิทยาคม.....	97
ความพึงพอใจ.....	101
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	105
3 วิธีดำเนินการประเมินโครงการ.....	114
รูปแบบการประเมินโครงการและกรอบการประเมิน.....	114
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	119
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน.....	119
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	127
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	129

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการประเมินโครงการ.....	131
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	132
ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	133
ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	135
ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียน อาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย.....	137
ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	139
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	143
สรุปผลการประเมิน.....	146
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	151
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	158
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและ การใช้ภาษาและรายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โครงการห้องเรียนอาชีพโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	159
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบตอบรับเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	162

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	165
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย...	170
ภาคผนวก จ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินและ แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	189
ภาคผนวก ฉ ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC ของเครื่องมือที่ใช้ ที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	199
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้และผลการวิเคราะห์ ข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	207
ภาคผนวก ซ ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย....	220
ภาคผนวก ฌ การเผยแพร่ผลงานวิชาการโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย..	254
ภาคผนวก ฎ ประวัติผู้ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	276

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้าน ในรูปแบบการประเมิน CIPP กับบทบาท การประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม.....	83
2	แสดงลักษณะสำคัญของการประเมิน 4 มิติตามรูปแบบการประเมิน CIPP.....	84
3	แสดงรูปจำลองแบบซิปป์ (CIPP Model) จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง.....	93
4	แสดงวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินโดยใช้ซิปป์โมเดล (CIPP Model)...	95
5	แสดงความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบ กับกระบวนการตัดสินใจ และการอธิบาย.....	96
6	แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563.....	98
7	แสดงวุฒิการศึกษาสูงสุดของบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563.....	98
8	แสดงวิทยฐานะของข้าราชการครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563	99
9	แสดงสาขาวิชาที่จบการศึกษาและภาระงานสอน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563.....	99
10	แสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563.....	100
11	แสดงกรอบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	116
12	แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูล โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563.....	132
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของการประเมิน ด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	133
14	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย.....	134
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมด้านปัจจัย เบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของ โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย.....	136
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมด้านกระบวนการ ของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	137
18	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของ การดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	138
19	ระดับคุณภาพของทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563.....	139
20	ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ปีการศึกษา 2563.....	139
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	140
22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อ การดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	141

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	6
2 การพัฒนาทักษะที่จำเป็นของตนเองต่อการประกอบอาชีพ.....	49
3 ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนของครู.....	70
4 โมเดล Countenance ของ Stake.....	74
5 เมตริกบรรยายโมเดล Countenance ของ Stake.....	75
6 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam.....	81
7 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์กับโครงการ..	82
8 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลของ Stufflebeam.....	87
9 รูปแบบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย.....	115

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พุทธศักราช 2558 ที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับ การแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกัน นำไปสู่ การส่งเสริม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันเพื่อรองรับการปรับตัว การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานเสรี โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐาน การศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และการรับรองระบบเทียบหน่วยกิต ระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาจำเป็นต้อง จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะที่ พร้อมจะเข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนโดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้ หลากหลายลักษณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1-11) รวมถึงการเตรียมความพร้อมประชากร วัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งการเรียนรู้เพื่อให้ได้วิชาแกน และแนวคิด สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องให้ได้ทั้งสาระวิชา และได้ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้ง ด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดการศึกษา ที่จะต้องพัฒนา กำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษา ทั้งระบบ (พุทธศักราช 2558 - 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พุทธศักราช 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน และจากแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศ ได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา ตามตำรา ซึ่งองค์การยูเนสโก ได้แนะนำว่า ผู้เรียน ควรมีความครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อการทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารทักษะ เฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญและเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้ผู้เรียนตั้งแต่ ระดับประถมศึกษา จนจบมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษามองเห็นภาพ งานอาชีพต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สำรวจความสนใจ ความถนัด และมองเห็นเส้นทาง

ชีวิตในอนาคต เพื่อวางแผนในการศึกษาต่อหรือเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพและได้ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมคนให้มีทักษะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานได้ทักษะฝีมือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านลักษณะนิสัย ในการทำงาน ให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการทำงานหรือศึกษาต่อซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 1-2)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาชีพ ทักษะทางอาชีพ ลักษณะนิสัยการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ โรงเรียนแม่จันวิทยาคมจึงร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายและวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในพื้นที่เตรียมตัวเข้าสู่เส้นทางอาชีพเมื่อเรียนจบแล้ว มีงานรองรับทันที และสามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม อำเภอสว่าง จังหวัดนราธิวาส โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน” อำเภอบางเตย จังหวัดยะลา โรงเรียนราชมนูญรังสฤษดิ์ อำเภอบางโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนสรรพวิทยาคม อำเภอสอด จังหวัดตาก มีการส่งเสริมความรู้พื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ การบริหารธุรกิจขั้นพื้นฐาน (Basic Modern Business Administrative : BMBA) ทักษะอาชีพที่สนใจและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ เติมกระบวนการแนะแนวแบบเข้ม และการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการฝึกงานจริง ในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งนี้ นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่กำลังขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งภาคธุรกิจบริการภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือของสถานศึกษาโครงการห้องเรียนอาชีพนาร่อง 6 แห่งทั่วประเทศ, 2560, สื่อออนไลน์.)

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้ดำเนินการโครงการห้องเรียนอาชีพ ซึ่งเป็นการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โดยสำรวจความต้องการของนักเรียนและ

ผู้ปกครองในการเปิดทำการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรและสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการ อยู่ 3 สาขา ได้แก่ สาขาไฟฟ้ากำลัง สาขาอาหารและโภชนาการและสาขาพืชศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 ในการพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนรู้ สาขาไฟฟ้ากำลังนั้นทางโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้ร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ส่วนสาขาอาหารและโภชนาการ ร่วมมือกับ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายและสาขาพืชศาสตร์ร่วมมือกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย ซึ่งในการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ทางวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งจะจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนของรายวิชาเพิ่มเติมตามหมวดวิชาทักษะวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ส่วนโรงเรียนแม่จันวิทยาคมจะจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนของรายวิชาพื้นฐานและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้เป็นหลักสูตรที่ต้องจัดการ เรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนแม่จันวิทยาคมและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานและทักษะวิชาชีพตามหลักสูตรที่กำหนด (รายงานการประเมิน หลักสูตร ปีการศึกษา 2561) ในการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ต้องอาศัยความร่วมมือ จากทุกฝ่ายจึงจะสามารถดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น การประเมินโครงการ จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ขอบเขตการประเมิน

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีขอบเขตการประเมินดังนี้

1. รูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) ของสตีฟเฟิลปิม (1990,

pp. 56-62) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในปีการศึกษา 2563 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์การประเมิน 4 ด้านดังนี้

2.1 ประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1.1 คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน

2.1.2 คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน

2.1.3 คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน

รวมทั้งสิ้น 72 คน

2.2 ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.2.1 คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน

2.2.2 คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน

2.2.3 คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน

รวมทั้งสิ้น 57 คน

2.3 ประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.3.1 คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน

2.3.2 คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน

รวมทั้งสิ้น 44 คน

2.4 ประเมินด้านผลลัพธ์ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.4.1 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน

2.4.2 ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

- 1) ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน
- 2) ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน
- 3) ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน
- 4) ครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการประเมิน

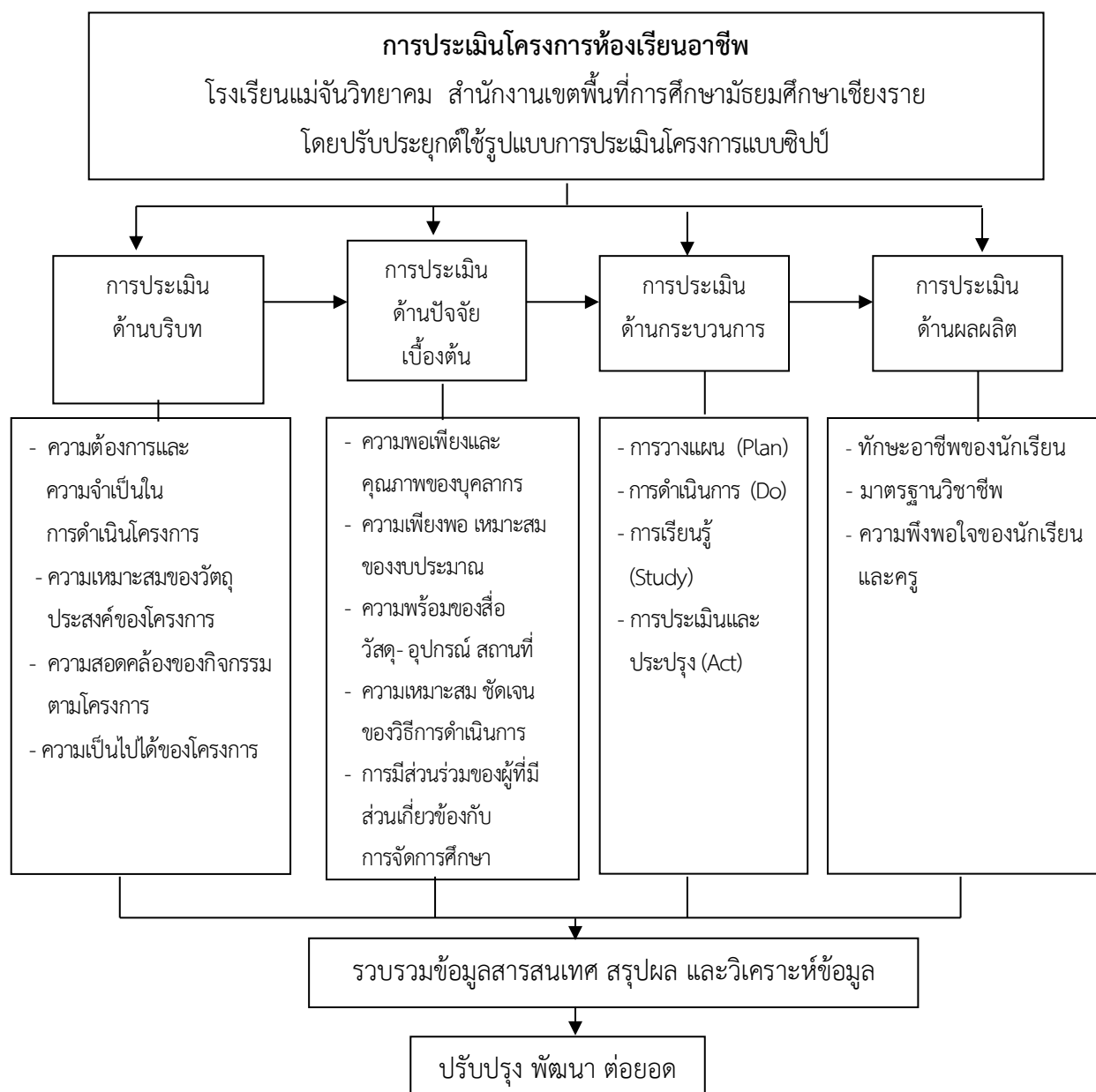
3.1 ความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.2 ความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.3 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.4 ผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

4. กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

5. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ ปีการศึกษา 2563 แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

5.1 การประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน เป็นระยะประเมินด้านบริบทและด้านปัจจัยเบื้องต้น ระยะเวลาประเมินก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

5.2 การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินงาน เป็นการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

5.3 ประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน เป็นการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ระยะเวลาประเมินก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ผู้ประเมินได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

ห้องเรียนอาชีพ หมายถึง ชั้นเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ในหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ซึ่งประกอบไปด้วย 3 สาขา ได้แก่ 1) สาขาอาหารและโภชนาการ 2) สาขาไฟฟ้ากำลัง และ 3) สาขาพืชศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการพัฒนานักเรียนที่เรียน ตามแผนการเรียนรู้ในหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ประกอบไปด้วย 3 สาขา ได้แก่ 1) สาขาอาหารและโภชนาการ 2) สาขาไฟฟ้ากำลัง และ 3) สาขาพืชศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนให้มีมาตรฐานวิชาชีพและมีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย โดยปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังนี้

การประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ หมายถึง การประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับสภาพที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ โดยศึกษาและประเมินเกี่ยวกับความต้องการและความจำเป็นในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความสอดคล้องของกิจกรรมตามโครงการ และความเป็นไปได้ของโครงการ ดังนี้

ความต้องการในการดำเนินโครงการ หมายถึง การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ซึ่งได้แก่ การศึกษาด้านนโยบาย คือ นโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผลการประชุมผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ความต้องการด้านพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน 2) ความต้องการพัฒนาคุณภาพของครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพ 3) ความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนให้พัฒนานักเรียนด้านทักษะอาชีพ 4) ความต้องการด้านตลาดแรงงาน

ความจำเป็นในการดำเนินโครงการ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวข้องกับความจำเป็นในการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้แก่ การศึกษาความจำเป็นตามนโยบายต่าง ๆ ได้แก่ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของโรงเรียน และความจำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา

ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง การศึกษาและประเมินโครงการ/กิจกรรมห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ ประกอบด้วย 1) เพื่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ 2) เพื่อคุณภาพของนักเรียนด้านทักษะอาชีพ

ความสอดคล้องของกิจกรรมตามโครงการ หมายถึง การศึกษาและประเมินโครงการ/กิจกรรมห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ความต้องการและความจำเป็นของโครงการ ความสนใจของนักเรียนและอาชีพในอนาคตของนักเรียน

ความเป็นไปได้ของโครงการ หมายถึง การศึกษาและประเมินโครงการ/กิจกรรมห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ด้านความเป็นไปได้ของกิจกรรมตามโครงการห้องเรียนอาชีพ ประกอบด้วย 1) ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค 2) ความเป็นไปได้ด้านการปฏิบัติ และ 3) ความเป็นไปได้ด้านการลงทุน

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินความเหมาะสมในการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 1) ความเพียงพอและคุณภาพของบุคลากร 2) ความเพียงพอและความเหมาะสมของงบประมาณ 3) ความพร้อมของ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ในการปฏิบัติงาน 4) ความเหมาะสมและความชัดเจนของวิธีการดำเนินโครงการ 5) การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

ความเพียงพอและคุณภาพของบุคลากร หมายถึง จำนวนบุคลากรที่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ และความรู้ความสามารถของบุคลากรในการพัฒนาทักษะอาชีพตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ความเพียงพอและความเหมาะสมของงบประมาณ หมายถึง ความเหมาะสมและเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ความพร้อมของ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความเหมาะสมและเพียงพอของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หมายถึง ความเหมาะสมและความเพียงพอเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาด้วยวงจรคุณภาพ PDSA ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย 1) การวางแผน (Plan) 2) การดำเนินงาน (Do) 3) การเรียนรู้ (Study) และ 4) การประเมินและปรับปรุง (Act) ดังนี้

การวางแผน (Plan) หมายถึง ขั้นตอนก่อนการดำเนินงานที่เกิดจากการประชุมวางแผนและมอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรเพื่อดำเนินงานตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การดำเนินงาน (Do) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงาน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะทำงาน กิจกรรมและเวลาในการดำเนินตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การเรียนรู้ (Study) หมายถึง ขั้นตอนในการกำกับ ติดตาม ประเมิน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การประเมินและปรับปรุง (Act) หมายถึง ขั้นตอนในการรายงานผลการดำเนินงาน การเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

ทักษะอาชีพของนักเรียน หมายถึง ความสามารถด้านทักษะอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เลือกเรียนแผนการเรียนในหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โดยพิจารณาจากระดับคุณภาพของนักเรียนจากการประเมินด้วยแบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน

มาตรฐานวิชาชีพ หมายถึง คุณภาพของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานทักษะอาชีพของนักเรียนห้องเรียนอาชีพ ซึ่งพิจารณาจากการทดสอบความรู้ ความสามารถ สมรรถนะที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทำการทดสอบโดยวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 ประกอบไปด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 59 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 63 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 62 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน

ครู หมายถึง ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพที่เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 ซึ่งประกอบไปด้วย ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน และครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

คณะกรรมการบริหารงาน 4 ฝ่าย หมายถึง ผู้บริหารหรือครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและประกันคุณภาพ จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน และที่ปรึกษาผู้อำนวยการฝ่าย จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 13 คน

คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินงานวิชาการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ประกอบไปด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากิจกรรมแนะแนว จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 6 คน หัวหน้างานสังกัดกลุ่มงานและเลขานุการ จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน

คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ หมายถึง ครูโรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการห้องเรียนอาชีพ ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงานห้องเรียนอาชีพ จำนวน 3 คน คณะกรรมการตามโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 9 คน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินโครงการ

ผลการดำเนินงานโครงการห้องเรียนอาชีพเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินการผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประโยชน์ต่อนักเรียน

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพรายวิชากลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะสาขาไฟฟ้ากำลัง สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาพืชศาสตร์ เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต
2. นักเรียนได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านทักษะอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานและเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการและมีผลงานเชิงประจักษ์
3. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะที่ส่งเสริมทักษะการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อนำประสบการณ์มาใช้ในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต
4. นักเรียนสามารถเขียนแผนธุรกิจ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีคุณภาพ
5. นักเรียนได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในอนาคต

ประโยชน์ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครูผู้สอนได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพร่วมกับครูอาชีวศึกษา ส่งผลให้ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านอาชีพร่วมกัน
2. ครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพได้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของนักเรียน
3. ครูผู้สอนกับครูอาชีวศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดภาคีเครือข่ายทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนร่วมกัน
4. ครูผู้สอนได้รับการดูแลช่วยเหลือ กำกับ นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูอาชีวศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านทักษะอาชีพ ทำให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ต่อผู้บริหารและสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับโครงการห้องเรียนอาชีพไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการว่าจะให้มีการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป หรือหากให้มีการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป ต้องมีการปรับปรุง พัฒนาโครงการจากสารสนเทศของผลการประเมินโครงการในปีการศึกษาที่ผ่านมา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการดำเนินการไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของกิจกรรมหรือโครงการที่กำหนดไว้ต่อไป
3. สถานศึกษามีสารสนเทศด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
4. สถานศึกษามีโครงการห้องเรียนอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และมีประสิทธิภาพ
5. สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบหรือวิธีการวางแผน ดำเนินงาน ตลอดจนการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลของโครงการห้องเรียนอาชีพไปปรับใช้ในโครงการ/กิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งระบบ

ประโยชน์ต่อชุมชน

1. ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทางเลือกในการเรียนแก่บุตรหลาน สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจและความถนัดของนักเรียน
2. ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนอาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ ได้นำเสนอตามหัวข้อเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องเรียนอาชีพ

- 1.1 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.2 แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579
- 1.3 หลักสูตรสถานศึกษา
- 1.4 นโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ห้องเรียนอาชีพ

- 2.1 ที่มาของห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2 ทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ
- 2.3 หลักสูตรห้องเรียนอาชีพ

3. แนวทางการดำเนินการจัดการการเรียนรู้ห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

- 3.1 วิธีการบริหารจัดการ (ร่วมกับวิทยาลัย)
- 3.2 การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล (ร่วมกับวิทยาลัย)

4. แนวคิดเกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

- 4.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
- 4.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ
- 4.3 ประเภทของการประเมินโครงการ
- 4.4 รูปแบบของการประเมินโครงการ
- 4.5 รูปแบบการประเมินโครงการแบบซีปปี้ (Context Input Process Product

Evaluation Model : CIPP)

5. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

- 5.1 ข้อมูลทั่วไป
- 5.2 ประวัติโรงเรียนโดยย่อ
- 5.3 ข้อมูลสภาพชุมชน
- 5.4 ข้อมูลครูและบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

6. ความพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ/ กิจกรรมโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซีปป์ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP)

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนอาชีพ

1. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องเรียนอาชีพ

1.1 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 35-39) ได้มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยให้ความสำคัญกับศักยภาพ และคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน โดยเน้นปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเชิงสมรรถนะรายบุคคล ตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านทักษะสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 มีทักษะความรู้ ด้านดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะวิชาชีพขั้นสูงเป็นนักคิดเป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นนวัตกรรม เป็นผู้ประกอบการ เป็นเกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และมีความสามารถในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

1.1.1 เป้าประสงค์

- 1) ผู้เรียนทุกระดับมีความเป็นเลิศ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 2) ผู้เรียนมีความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาทักษะวิชาชีพ เป็นนักคิด เป็นผู้สร้างนวัตกรรมหรือเป็นนวัตกรรม
- 3) ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

1.1.2 ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 2) ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA
- 3) ร้อยละของผู้เรียนที่มีศักยภาพได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

1.1.3 มาตรการและแนวทางการดำเนินการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ นำไปสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการตามความสามารถ ความสนใจ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- 1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาเครื่องมือวัดแววและรวบรวมเครื่องมือวัดแววจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
 - 1.2) ส่งเสริมสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการวัดแววความถนัดทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนค้นหาตนเอง นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาต่อยอดไปสู่ความเป็นเลิศด้านทักษะอาชีพที่ตรงตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน
 - 1.3) ศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีและกระบวนการงบประมาณ ตั้งแต่จำนวนงบประมาณในการสนับสนุนสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม วิธีการจัดสรร วิธีการด้านระบบบัญชีการเบิกจ่ายและการติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อกระจายอำนาจให้สถานศึกษา ความเป็นอิสระในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
 - 1.4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม เพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการพัฒนา ทั้งด้านวิชาการ ด้านอาชีพและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดภูมิภาค ระดับประเทศและระดับนานาชาติ
 - 1.5) กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) สถานศึกษา

2.1) ดำเนินการวัดแว้วผู้เรียนและพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนตาม ศักยภาพและความถนัด โดยจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เช่น การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอนหรือบันได 5 ขั้น (Independent Study: IS) การเรียนรู้ เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) เป็นต้น โดยส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบดิจิทัล (Digital Learning Platform)

2.2) ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ให้มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา สุขพลานามัยให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

2.3) สถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามความสนใจและความถนัดเต็มตามศักยภาพ

2.4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็น รายบุคคลตามความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

2.5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศในทักษะสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 เพิ่มเติมอย่างน้อย 1 ภาษา

2.6) ปรับเปลี่ยนวิธีการวัด ประเมิน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมุ่งเน้น การวัดประเมินตามสมรรถนะรายบุคคลโดยการจัดให้มีการวัดประเมินจากส่วนกลางในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.7) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ส่งเสริมยกระดับการพัฒนาประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยเน้นปรับวิธีการเรียน เปลี่ยนวิธีการจัด การเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนที่มีการกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด มาตรการและวิธีการดำเนินการ สู่สถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

1.2 แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า จ-ฐ) สภาวการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของประเทศ ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซับซ้อนและคาดการณ์ได้ยาก ในขณะที่ผลการจัดการศึกษา ของประเทศในทุกๆระดับยังคงมีปัญหา ทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาคุณลักษณะและทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจและกำลังแรงงานของประเทศที่มีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แม้ในภาพรวมคนไทยมีโอกาเข้าถึงการศึกษาและมีความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้นจากนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน 15 ปีของรัฐ แต่ระบบบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันก็ยังมี ประสิทธิภาพเพียงพอที่จะรองรับสภาวการณ์การลดลงของประชากรและการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วของประเทศ รวมถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนใน กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดและไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเชื่อมทั้งโลกให้เป็นหนึ่งเดียว การเร่งปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นทางออกสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จร่วมกันในสังคมของชนในชาติและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาประเทศให้สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า

1.2.1 แนวคิดการจัดการศึกษา

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัยและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ

1.2.2 วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัดและยุทธศาสตร์ของการจัดการศึกษา
ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

1) วิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้
จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี
คุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลง
ของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ

1.1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

1.2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะ
ที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
และยุทธศาสตร์ชาติ

1.3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม
รู้รักสามัคคีและร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง

1.4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและ
ความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา
ดังกล่าวข้างต้น

2) แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ

2.1) เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน
ให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ
ต่อไปนี้

2.1.1) 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และ
การคิดเลขเป็น (Arithmetic)

2.1.2) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะใน
การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม
(Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – Cultural
Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork
and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications,
Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)
และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2.2) เป้าหมายของการจัดการศึกษา

2.2.1) เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

2.2.2) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6-14 ปีทุกคน ได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคนและประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2.3) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

2.2.4) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้นและคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment: PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

2.2.5) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

2.2.6) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษาและจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์จุดมุ่งหมายและเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัด เป็น 5 ช่วง ดังนี้ 1) ระยะเร่งด่วน 2) ระยะ 5 ปีแรกของแผน 3) ระยะ 5 ปีที่สองของแผน 4) ระยะ 5 ปีที่สามของแผน และ 5) ระยะ 5 ปีสุดท้ายของแผนยุทธศาสตร์เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีเพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

2.3) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา

2.3.1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายดังนี้

1) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การจัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นต้น

2) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น สถานศึกษาจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น และสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่จัดอยู่ในมาตรการจูงใจ มีระบบเงินเดือน ค่าตอบแทนที่สูงกว่าระบบปกติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่และผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคดีทะเลาะวิวาทลดลง เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น มีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ เป็นต้น

2.3.2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายดังนี้

1) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษาและสัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์กำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาลดบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละของสถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี/สหกิจศึกษา/หลักสูตรโรงเรียนในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทวิภูมิ (Dual Degree) เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้น และมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนเงินลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับภาครัฐเพิ่มขึ้น สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศเพิ่มขึ้น โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เพิ่มขึ้น นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้นและผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นต้น

2.3.3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงควมมีวินัยและมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปจัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปีมีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ผู้สูงวัยที่ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และมีสาขาและวิชาชีพที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้รับการส่งเสริมให้ทำงานและถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

4) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนา โดยมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5) ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษาและผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น

6) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐาน ระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการใช้ครูแผนการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560 – 2569) จำแนกตามสาขาวิชา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้นมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่นและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครูเป็นต้น

7) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้ง ได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพิ่มขึ้น และระดับ ความพึงพอใจของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จาก การพัฒนาเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สื่อ ตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพ มีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

2.3.4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษามีเป้าหมาย ดังนี้

1) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ภาคการศึกษาในวิชา คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษลดลง เป็นต้น

2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษา ทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น

3) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผลมี ตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา มีระบบสารสนเทศ

ด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ครอบคลุม ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถอ้างอิงได้ เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา เป็นต้น

2.3.5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

1) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม จริยธรรมและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น สถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษา จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้นและสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิจัยและนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

2.3.6) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายดังนี้

1) โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

2) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผล ต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก/สถานศึกษา ที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ภายนอกลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของผู้เรียนที่เรียน ในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น เป็นต้น

3) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนและพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิหรือ หน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และสัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชนและ ภาคเครือข่ายเมื่อเทียบกับรัฐ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงขึ้น เป็นต้น

4) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา รองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษาและความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และระบบการจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อและ สนองตอบคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหาที่แท้จริง ของประเทศ มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณผ่านด้านอุปสงค์และอุปทานในสัดส่วนที่ เหมาะสม เป็นต้น

5) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัด ที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจาก ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นและสถานศึกษา มีบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

สรุปได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 ได้กำหนดแนวทางการจัด การศึกษาเพื่อปฏิรูปประเทศและขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 โดยใช้หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และ

ยุทธศาสตร์ของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติที่ชัดเจน นำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.3 หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีขั้นตอนกระบวนการในการจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ/จัดการหลักสูตรของสถานศึกษาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวทางการจัดหลักสูตรมีนักการศึกษา นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้แนวคิดทฤษฎีดังนี้

บุญธรรม แก้วสาร (2539, หน้า 40) ได้กล่าวว่า การจัดการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนนั้นมีขั้นตอนสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินงานก่อนนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอน

2. การจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการเตรียมความพร้อมเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติกับนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับนักเรียน

3. การประเมินผลการบริหารหลักสูตร เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตั้งแต่การเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนตามแผนงานที่วางไว้ ว่าได้ผลสัมฤทธิ์ในการจัดกิจกรรมการดำเนินงานและการเรียนการสอนเพียงใด

ประวิทย์ กาสา (2542, หน้า 24) กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินในงานปรับปรุงการเรียนการสอน นับว่าเป็นงานของฝ่ายวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนอาจจะทำได้โดยการตั้งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการดำเนินงานด้านวิชาการและตั้งหัวหน้าสายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานในสายวิชานั้น ๆ ในขณะเดียวกันผู้ช่วยผู้บริหารจะต้องดูแล ควบคุม ประสานงานเพื่อให้การทำงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ซึ่งบทบาทของผู้บริหารในด้านนี้จะเกี่ยวข้องกับงาน ดังนี้

1. การวางจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา
2. การวางโครงการเรียน
3. หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
4. การจัดหาและการเลือกใช้สื่อการสอนหรืออุปกรณ์การเรียน
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การประเมินผลการสอน

กรมวิชาการ (2544, หน้า 1-2) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางและรายละเอียดขั้นตอน กระบวนการจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นหลัก ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาใช้เองและหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกรอบ หรือแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละบุคคลพัฒนาตนเองไปสู่ขีดความสามารถสูงสุด รวมถึง การจัดลำดับขั้นตอนมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สะสมแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ที่ได้รับไปใช้สู่การปฏิบัติจริง จนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ใน โรงเรียน ชุมชนและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข หลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้ตอบสนองความต้องการ แก่ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

กรมวิชาการ (2545, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า เป็นแผน หรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถโดย ส่งเสริมแต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จใน การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ดังนั้น หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยการเรียนรู้และมวลประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่ง วางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ ต้องการเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีหรือรายภาค การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาคเรียน และการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร สถานศึกษามีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน สามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ พัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรลุตาม จุดหมายของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัด หน่วยงานและสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนบังเกิดผลบรรลุผลตาม จุดหมายของหลักสูตรสองประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้งสองประการนี้ ให้แนวทางที่สำคัญของ สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภายในบริบท และแนวทางที่กำหนด ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาให้เด็กเกิดความสุข และเพลิดเพลินในการเรียน เปรียบเสมือนเป็นวิธีการสร้างกำลังใจและเร้าใจ ให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด มีความรู้ สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจและประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนา ความมั่นใจให้ผู้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกัน ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญ

ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี สื่อสาร ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้ อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และ วัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและศรัทธา ในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อตัวบุคคลและสังคม หลักสูตร สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียนและช่วยให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรม มีความเสมอภาพ และควรพัฒนา ความตระหนัก ความเข้าใจยอมรับสภาพสิ่งแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกัน ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก ที่สำคัญหลักสูตร สถานศึกษาต้องสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค มีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ ตัดสินใจ แบบมีข้อมูล เป็นอิสระและเข้าใจในความรับผิดชอบ

กรมวิชาการ (2545, หน้า 2-4) ได้กล่าวว่า หลักสูตรจะต้องตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอน และประเมินกระบวนการสอนของตน เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงและ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาจึงจะมีความเจริญ ก้าวหน้า ถ้าหลักสูตรมีการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการและความจำเป็นตลอดเวลา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมี องค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่มีส่วนให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจในการบริหารจัดการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนรวม 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
4. ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตร)
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
6. ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
7. ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรตามแนวคิดและ หลักการตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2545, หน้า 7-12) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีความสัมพันธ์กับ การบริหารจัดการหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้บุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษาได้ทราบ แนวทางการจัดการศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ให้บุคลากรมีความตระหนัก ความเข้าใจ

การประสานงาน ความร่วมมือและการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
ภารกิจที่สำคัญในการเตรียมการก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมของ
สถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน

1. การสร้างความตระหนักแก่ครู อาจารย์ของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ให้เห็น
ความสำคัญและยอมรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร
3. แต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและ
ตามความจำเป็นของสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตร
4. จัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาและจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ
5. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนกลยุทธ์ระดับ
สถานศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปี

แนวทางการจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2545, หน้า 6-26) ได้กำหนดการจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลังจาก
ที่สถานศึกษาได้มีการจัดเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านอย่างเป็นระบบครบถ้วน ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย วิสัยทัศน์เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์
หลักการ ความเชื่อและอนาคตข้างหน้าของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องกำหนด
เป้าหมายในอนาคตของเศรษฐกิจและสังคมและสังคมโลกที่จะเปลี่ยนแปลงไปในวันข้างหน้า และ
สถานศึกษาต้องมีการปรับตัว ปรับหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนในอนาคตให้เหมาะสมกับยุคสมัย
ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจาก
ชุมชน บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้เรียน ภาครัฐ ภาคธุรกิจในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการ
สถานศึกษาแสดงความประสงค์อันสูง หรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนา
ผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกัน ในการกำหนดงานหลักที่สำคัญๆของสถานศึกษาพร้อมด้วย
เป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการและการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงาน
แจ้งสาธารณชนและส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตร
ของสถานศึกษาและมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้ กระบวนการสร้าง
วิสัยทัศน์ สถานศึกษาต้องอาศัยบุคคลต่าง ๆ ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และกระบวนการ
การสร้างพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้น ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทาง
ซึ่งก่อให้เกิดเจตคติในทางที่สร้างสรรค์ที่ดึงดูดแก่สังคมของสถานศึกษา มีระบบและหน่วยสนับสนุน
ในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นอย่าง เป็นเครือข่ายเพียบพร้อม เช่น ระบบคุณภาพ ระบบหลักสูตร สาร
การเรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การติดตามการรายงาน การสร้าง

ฐานข้อมูลการเรียนรู้ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีระบบสนับสนุนครูอาจารย์ เป็นต้น กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ด้วยวิธีดังกล่าวนี้ จะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้ หรือชื่อเรื่องในท้องถิ่น สนองตอบความต้องการของชุมชน

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้กำหนด สถานศึกษาต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือรายภาคทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นให้เด่นชัด เพื่อให้คณะครูผู้สอนและครูผู้สนับสนุนได้นำไปใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ การบูรณาการ โครงการร่วม เวลาเรียน การมอบหมายงาน/โครงการพัฒนาผลงาน ที่มีการวางแผนร่วมกันอย่าง เป็นระบบของสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษาต้องครอบคลุมภาระงานในการจัดการศึกษาทุก ๆ ด้านของสถานศึกษา

3. การจัดทำสาระของหลักสูตร

3.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาจัดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค ที่ระบุถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียนซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปีหรือภาคนั้น การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของสาระการเรียนรู้ของรายวิชาที่มีความเข้มข้น (Honour Course) ให้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับรายวิชาที่จะจัด

3.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและของชุมชน

3.3 กำหนดเวลาและหรือจำนวนหน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายภาคทั้งสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมขึ้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปีและกำหนดจำนวนเวลาเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาคและกำหนดจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตของสาระการเรียนรู้รายภาคสำหรับ ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นวิชาเฉพาะของสายอาชีพหรือโปรแกรมเฉพาะทางอื่น ๆ ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้อยู่ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมและใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

3.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชาโดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค
 สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาครวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตามข้อ 3.1, 3.2 และ
 3.3 มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาโดยให้ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต
 มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับชื่อรายวิชามีแนวทางในการกำหนด
 ดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ตามชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนชื่อที่สถานศึกษาจัดทำ
 เพิ่มเติมสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องสื่อความหมายได้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับ
 สาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น

3.5 จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค
 ที่กำหนดไว้ไปบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้
 และผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวมหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้
 สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้วผู้เรียน
 สามารถบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของทุกรายวิชา ในการจัดทำหน่วย
 การเรียนรู้ อาจบูรณาการทั้งภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้หรือเป็นการบูรณาการเฉพาะเรื่อง
 ตามลักษณะสาระการเรียนรู้หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก
 มาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน การจัดการเรียนรู้สำหรับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละ
 ช่วงชั้น สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติโครงงานอย่างน้อย 1 โครงงาน

3.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา รายปีหรือราย
 ภาคและหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอน

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้
 เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น
 การบูรณาการโครงงาน องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

4.2 จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติและความสามารถ
 ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

4.3 จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น
 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น

4.4 จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและ
 ส่วนรวม

4.5 ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์
 ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

5. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเชิงวินิจฉัยเพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการส่งต่อ ทั้งนี้ ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี/รายภาค ในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน สถานศึกษาจะได้นำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ ในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แนวทางการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนาการดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการรายงาน ผลการเรียนรู้ และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น จึงควรทำความเข้าใจลักษณะของหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรย่อยที่สอดคล้องกับบทเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิตจริงเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่นโดยเฉพาะ

3. มีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชนในแต่ละท้องถิ่น

4. มีเนื้อหาสาระสำคัญสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แผนและแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น

5. มีจุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น

6. มีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระสนองความต้องการของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและงานอาชีพ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนรู้จักสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง รักท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาจัดได้ว่าเป็นเอกสารหรือคู่มือ ที่กำหนดกรอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษา วิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติและระดับเขตพื้นที่สู่หลักสูตรระดับสถานศึกษา และนำไปใช้เป็นหลักสูตรระดับชั้นเรียนต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย วิสัยทัศน์เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์หลัก การเชื่อ และอนาคตข้างหน้าของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.4 นโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4.1 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, สื่อออนไลน์) ได้ตระหนักถึงความสำคัญยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2565 ดังนี้

1) หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พุทธศักราช 2561 – 2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาล ทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พุทธศักราช 2560 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พุทธศักราช 2562 – 2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็น คนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับ สังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2565 ดังนี้

1.1) ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการบริหารจัดการและ การพัฒนากำลังคน โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการบริหารงานและการจัดการศึกษา

1.2) ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการจัดการศึกษาและ การเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถ ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

1.3) ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง ที่เป็นเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผล ตามนโยบายการศึกษาอีกกำลังสอง (Thailand Education Eco-System: TE2S) การศึกษาที่เข้าใจ Supply และตอบโจทย์ Demand โดยให้ทุกหน่วยงานพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างรอบด้าน ครบถ้วน ร่วมกันพิจารณาหาแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการร่วมกันแบบบูรณาการการทำงาน ทุกภาคส่วน

2) จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

กระทรวงศึกษาธิการ (2563, หน้า 2-4) ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2565 เพื่อมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจตามแผน แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พุทธศักราช 2560 – 2580) โดยมีประเด็นต่อไปนี้

3) ประกาศการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1) ICT (Information and Communication Technologies) เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 7 เรื่องย่อย ได้แก่

3.1.1 Data Center ศูนย์ข้อมูลกลาง

3.1.2 Big Data ข้อมูลขนาดใหญ่ (คลังข้อมูล การนำข้อมูลมารวมกัน)

3.1.3 Platform (E-library E-learning และ Teaching Resource

Platform)

3.1.4 E-book

3.1.5 E-office E-mail และ document

3.1.6 ระบบบริหารจัดการห้องเรียน School และ Classroom

Management

3.1.7 โครงสร้างพื้นฐาน Infrastructure (Internet)

3.2) การจัดการองค์ความรู้และยกระดับทักษะที่จำเป็น เน้นพัฒนาความรู้และสมรรถนะด้าน Digital Literacy สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันตามระดับและประเภทของการจัดการศึกษา เช่น STEM Coding เป็นต้น

3.3) การศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ พัฒนา 3 ทักษะหลัก ได้แก่ โลกดิจิทัลอาชีพ การเสริมทักษะใหม่ (Up Skill) และการเพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น (Re-Skills) ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

3.3.1 ผู้อยู่ในระบบการศึกษา (การศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา)

3.3.2 ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา

3.3.3 วัยแรงงาน

3.3.4 ผู้สูงอายุ เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลและอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ (Digital Disruption) โดยเน้นเพิ่มบทบาทของกศน. ในการ Re-Skills ด้านอาชีวศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.4) การต่างประเทศ เน้นภารกิจที่ต้องใช้ความร่วมมือระดับนานาชาติ ในการจัดหาครูชาวต่างชาติให้แก่สถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดการศึกษาในสถานศึกษา 2 ด้านหลัก ๆ ได้แก่

3.4.1 ด้านภาษาต่างประเทศ

3.4.2 ด้านวิชาการ โดยเฉพาะอาชีวศึกษา

3.5) กฎหมายและระเบียบ เน้นแผนงาน 2 เรื่อง ที่บรรจุอยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1 การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง มีประเด็นปฏิรูป 5 ประเด็น ได้แก่

3.5.1 การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและมีการทบทวน จัดทำแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา

3.5.3 การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อรองรับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

3.5.4 การทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ

3.5.5 การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

เรื่องที่ 2 การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา ประกอบด้วย ประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่ สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

3.6) ระบบบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร โดยรวบรวมหลักสูตรวิชาการของแต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ในการจัดฝึกอบรม ให้แต่ละกลุ่มเป้าหมาย และใช้ประโยชน์จากสถาบันพัฒนาที่มีอยู่แล้ว เช่น สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะสมรรถนะให้แก่บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ) รวมทั้งพัฒนาระดับให้เป็นสถาบันฝึกอบรมระดับนานาชาติ

3.7) การประชาสัมพันธ์ โดยจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการผลิตสื่อและจัดทำเนื้อหา (Content) เพื่อเผยแพร่ผลงาน กิจกรรมและการเข้าร่วมงานต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ

3.8) การพัฒนาเด็กปฐมวัย ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแนวปฏิบัติ ในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

3.9) การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ

3.10) การรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การยกระดับตอบรับอัตโนมัติเพื่อแก้ไขปัญหา เบื้องต้น (Call Center ด้านกฎหมาย) การวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การรับเรื่องราวร้องทุกข์ในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ

3.11) การปฏิรูปองค์การและโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

3.12) การพัฒนาครู ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้มีมาตรฐานวิชาชีพที่สูงขึ้น

3.13) การศึกษายกกำลังสอง

3.13.1 โดยพัฒนาครูทุกระดับให้มีทักษะ ความรู้ที่จำเป็น เพื่อทำหน้าที่ วิทยากรมืออาชีพ (Train The Trainer) และขยายผลการพัฒนาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center: HCEC)

3.13.2 จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านเว็บไซต์ <http://www.deep.go.th> โดยปลดล็อกและเปิดกว้างให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาพัฒนาเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียน ครู และผู้บริหาร

ทางการศึกษามีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตลอดเวลาผ่านแพลตฟอร์มด้านการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform: DEEP)

3.13.3 ให้ผู้เรียน ครู ผู้บริหารทางการศึกษามีแผนพัฒนารายบุคคล ผ่านแผนพัฒนารายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Individual Development Plan: EIDP)

3.13.4 จัดทำ“คู่มือมาตรฐานโรงเรียน”เพื่อกำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องมี พื้นฐานที่จำเป็น

4) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

4.1) มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำด้วยคุณภาพ โดยสร้าง ค่านิยมอาชีวศึกษา และเติมเต็มช่องว่างระหว่างทักษะ (Full Fill Skill Gaps) โดยขยายและยกระดับ อาชีวศึกษาทวิภาคีสู่คุณภาพมาตรฐาน เน้นร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำ (Tailor-made Curriculum) ขับเคลื่อนความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนสู่มาตรฐาน นานาชาติ

4.2) มุ่งเน้น Re-Skills, Up Skill และ New Skill การฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น รวมทั้งผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและสถานประกอบการ

4.3) มุ่งเน้นพัฒนาศูนย์ประสานงานกลางการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษา (TVET Excellence Center) สู่มาตรฐานสากล ผลิตอาชีวะพันธุ์ใหม่ รวมถึงการนำนวัตกรรม Digital เพื่อมุ่งสู่การอาชีวศึกษาดิจิทัล (Digital College)

4.4) มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษา ให้เป็นผู้ประกอบการ พัฒนา ทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนเพื่อการดำรงชีวิตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (Technical Vocational Education and Training : TVET, Student Skill Set) รวมทั้งให้ความร่วมมือใน การพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในต่างประเทศและการแข่งขันใน เวทีระดับนานาชาติ

4.5) มุ่งเน้นการเพิ่มปริมาณผู้เรียนในหลักสูตรอาชีวศึกษา สร้างภาพลักษณ์ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อดึงดูดให้ผู้สนใจเข้ามาเรียน สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหาร จัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัย

5) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

5.1) ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พุทธศักราช 2562

5.2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่ยุติการศึกษา ทั้งก่อนและหลังสำเร็จการศึกษา ภาคบังคับให้ได้รับโอกาสทางการ ศึกษาจนสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ

6) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6.1) เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6.2) ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้

7) การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา

8) การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

8.1) ปฏิรูปองค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเป็นเอกภาพของหน่วยงาน

8.2) ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวม

8.3) ยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ

8.4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)

9) การขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

9.1) ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบาย และจุดเน้น เป็นกรอบแนวทางในการวางแผนและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้แนวทางในการบริหารงบประมาณไว้

9.2) ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นฝ่ายเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามลำดับ โดยมีบทบาทภารกิจในการตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

9.3) กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไข

ข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ข้างต้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

สรุปได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายภายใต้แผนแม่บทของยุทธศาสตร์ชาติ ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ตลอดช่วงชีวิต พัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้น การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ เน้นทักษะที่ผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตาม ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อ การดำรงชีวิตให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

1.4.2 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ป.ป., หน้า 1-27) ได้ตระหนัก ถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็น ยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้อง มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และ เป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง”

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชน มีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พุทธศักราช 2561 - 2580) แผนการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงนโยบายต่อ รัฐสภา เมื่อวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม 2562 และนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พุทธศักราช 2563 โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์มาตรการและแนวทาง ในการดำเนินการ ดังนี้

1) วิสัยทัศน์

“สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน”

2) พันธกิจ

2.1) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.3) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.4) สร้างโอกาสความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.5) พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.6) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

2.7) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

3) เป้าหมาย

3.1) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องและเป็นพลเมืองดีของชาติมีคุณธรรม จริยธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม

3.2) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรีกีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3.3) ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3.4) ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

3.5) ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีคุณภาพ

3.6) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

4) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พุทธศักราช 2561 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พุทธศักราช 2560 - 2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนี้

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาที่เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบในทุกมิติและทุกช่วงวัยสู่การเป็นมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน” อีกทั้งกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ ไว้อย่างชัดเจนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ประกอบไปด้วย 6 นโยบาย ดังนี้ นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ นโยบายที่ 2 ด้านการจัด

การศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

1.4.3 ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษา

ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเชียงราย ทิศทางแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2560 - 2564 ดังต่อไปนี้

2) วิสัยทัศน์

เชียงราย เมืองแห่งคุณภาพการศึกษา พัฒนาสู่สากล บนพื้นฐานวัฒนธรรมล้านนา มวลประชาอยู่เย็นเป็นสุข

3) พันธกิจ

- 3.1) จัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทสถานศึกษา
- 3.2) จัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพของบุคคล
- 3.3) จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านภาษา
- 3.4) จัดการศึกษาอาชีพ มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศเขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงรายและกลุ่มอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)
- 3.5) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 3.6) จัดการศึกษาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.7) ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- 3.8) สร้างผลวิจัยที่มีคุณค่า สนับสนุนการวิจัยอย่างเป็นระบบและส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัยสู่สังคมและเชิงพาณิชย์

4) เป้าประสงค์หลัก

- 4.1) ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทสถานศึกษา สามารถศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามความต้องการ
- 4.2) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ความต้องการอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตเต็มศักยภาพของบุคคล
- 4.3) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายเต็มศักยภาพของบุคคล
- 4.4) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสรรถนะ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจเชิงรายและตรงกับความต้องการกลุ่มอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)
- 4.5) ผู้เรียนมีทักษะชีวิต คุณภาพชีวิต สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 4.6) ผู้เรียนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นหลักในการดำรงชีวิตในสังคม
- 4.7) สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งและยั่งยืน อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
- 4.8) ภาคิเครือข่าย ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 4.9) หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและนำผลงานวิจัยไปยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

5) ประเด็นยุทธศาสตร์

5.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงการศึกษาทุกระดับทุกประเภทและทุกรูปแบบ

กลยุทธ์

- 5.1.1 พัฒนาสถานศึกษาทุกพื้นที่ให้มีรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียน
- 5.1.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- 5.1.3 พัฒนาระบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการป้องกันภัยพิบัติ

5.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์

5.2.1 ยกระดับคุณภาพการศึกษา

5.2.2 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอาเซียน

5.2.3 พัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนและการเรียนรู้ยุคใหม่ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงความรู้ด้วยตัวเอง

5.2.4 พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของจังหวัด เชียงราย

5.2.5 ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิต คุณภาพชีวิต สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการศึกษเพื่ออาชีพและการมีงานทำ

กลยุทธ์

5.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดหลักสูตรอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ

5.3.2 สนับสนุนให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จัดการศึกษาวิชาชีพ โดยความร่วมมือจากสถาบันอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

5.3.3 พัฒนาผู้เรียนฝึกทางด้านทักษะอาชีพให้เต็มศักยภาพ

5.3.4 พัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีคุณภาพและจัดการทรัพยากรมนุษย์ อย่างต่อเนื่อง

5.3.5 พัฒนานองค์ความรู้และยกระดับการศึกษาอาชีพของบุคลากร

5.3.6 พัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ ในการใช้ให้ผสมผสาน มุ่งเน้นเพื่อแก้ปัญหาแรงงานและทรัพยากรมนุษย์

5.3.7 สนับสนุน ค้นคว้าวิจัย เพื่อใช้ข้อมูลในการแข่งขัน พัฒนา ผลิตภัณฑ์สินค้าและลดต้นทุนเพื่อการแข่งขันตลาดในกลุ่มประเทศ GMS และกลุ่มประเทศอาเซียน

5.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์

5.4.1 ส่งเสริม พัฒนานองค์ความรู้ของครูในการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.2 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือสถาบันการศึกษาในการพัฒนาครู

5.4.3 ส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา นำกระบวนการวิจัย มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และมีผลงานทางวิชาการและผลการปฏิบัติงานการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ

5.4.4 พัฒนาคูให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้มีความรู้ในการสร้าง นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกระดับ

5.5) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์

5.5.1 ส่งเสริมให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา

5.5.2 ประสานส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคีเครือข่าย และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.6) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง และ ยั่งยืนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์

ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีล้านนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.7) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาพื้นที่พิเศษ จังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์

สถานศึกษาทุกระดับในพื้นที่พิเศษ มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

5.8) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์

5.8.1 วิจัยและพัฒนาครู หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

5.8.2 วิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ปัญหา ชุมชนและความต้องการของประเทศตลอดจนเพิ่มมูลค่าและการแข่งขันได้

5.8.3 พัฒนากลไกการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน

5.8.4 ส่งเสริมการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ

5.8.5 สร้างมูลค่าเพิ่มจากการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

5.8.6 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริการวิชาการกับ หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

5.8.7 เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

5.8.8 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาสและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ทั้งด้านการศึกษา การพัฒนาอาชีพและการสาธารณสุขให้กับประชาชน

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้กำหนดทิศทางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเชียงราย ประกอบ
ไปด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) สร้างโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงการศึกษาทุกระดับทุกประเภทและ
ทุกรูปแบบ 2) ยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ 3) พัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพและการมีงานทำ
4) พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 6) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง และ
ยั่งยืนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7) พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาพื้นที่พิเศษจังหวัดเชียงราย
8) ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ

2. ห้องเรียนอาชีพ

2.1 ที่มาของห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, สื่อออนไลน์) การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา
ประเทศและได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
เป็นส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นตัว
ขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน
ทั่วโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยี
อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนที่แตกต่างกัน
มีความแตกต่างกันมากขึ้น ผู้คนจำนวนมาก หลากหลายเชื้อชาติ ย้ายข้ามประเทศ ข้ามภาษาและ
ข้ามวัฒนธรรม มาอาศัยอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โลกการทำงาน
ปรับเปลี่ยนจากการทำงานที่ใช้บุคคลที่มีองค์ความรู้เดียวกัน ทักษะเดียวกันและทำงานในสายงาน
เดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลก
ที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ
ให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ในปีพุทธศักราช 2558 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งในกลุ่มประเทศ
อาเซียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค การร่วมแบ่งปันทรัพยากร
ทางการศึกษาระหว่างกัน นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นตลาดและฐานการผลิต
เดียวกัน (single market) เพื่อรองรับการปรับตัว การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และ
แรงงานเสรี โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค และ

การรับรองระบบเทียบหน่วยกิต ระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากร ในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้เป็นมาตรฐานเทียบกับ อาเซียนหรือนานาชาติ ตลอดจนเตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายความว่า เรียนรู้เพื่อให้ได้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้อง ให้ได้ทั้งสาระวิชา และได้ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มี ขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พุทธศักราช 2558 - 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พุทธศักราช 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน และจากแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศ ได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นกว่าเนื้อหา ตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และทักษะ เฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ

ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึง ความสำคัญและเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้ผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนจบมัธยมศึกษา ตอนปลาย เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษามองเห็นภาพงานอาชีพต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน รู้จักตนเอง สำรวจความสนใจ ความถนัดและมองเห็นเส้นทางชีวิตในอนาคต เพื่อวางแผนในการศึกษาต่อ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพ และได้ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเตรียมคน ให้มีทักษะและศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านทักษะฝีมือ ด้านร่างกาย และจิตใจ ด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน (ขยัน อดทน กระตือรือร้น ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ) ให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการทำงาน หรือศึกษาต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดังนั้น ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับ การส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาชีพ ทักษะทางอาชีพ ลักษณะนิสัยการทำงานที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ดำเนินการโครงการ

ห้องเรียนอาชีพ ในปีการศึกษา 2560 เพื่อเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาตามความถนัดและความสนใจให้แก่เยาวชน โดยการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา เป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่การศึกษาระดับอาชีวศึกษา และเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรสายอาชีพ เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาตามที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และหน่วยงานเอกชน รวมทั้งเครือข่ายประชาชนในการร่วมกันจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ และพัฒนากำลังคนให้มีความรู้พื้นฐาน รวมถึงทักษะด้านอาชีพ พร้อมคุณภาพและคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เมื่อเรียนจบแล้วมีงานรองรับทันที และสามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียนทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนเบตง "วีระราษฎร์ประสาน" จังหวัดยะลา, โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม จังหวัดนราธิวาส, โรงเรียนราชมนูญรังษฤษฎ์ จังหวัดปัตตานี, โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก ซึ่งทั้ง 6 โรงเรียนดังกล่าว ถือเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่สามารถเปิดสอนอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบริบทอาชีพในพื้นที่ ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดที่ได้รับการประกาศจากรัฐบาลให้เป็นพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (นราธิวาส ยะลา และปัตตานี) และจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย ตาก) โดยแต่ละโรงเรียนได้มีการประสานงานและวางแผนการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนอาชีพ ร่วมกันกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในแต่ละพื้นที่โดยมีการส่งเสริมความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการการบริหารธุรกิจขั้นพื้นฐาน (Basic Modern Business Administrative : BMBA) ทักษะอาชีพที่สนใจ และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ เดิมกระบวนการแนะแนวแบบเข้ม และการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการฝึกงานจริงในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ซึ่งนักเรียนที่จบการศึกษาจากห้องเรียนอาชีพสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่กำลังขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทั้งภาคธุรกิจ บริการ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

สรุปได้ว่า หลักสูตรห้องเรียนอาชีพ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาชีพ ทักษะทางอาชีพ ลักษณะนิสัยการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) ซึ่งโรงเรียนแม่จันวิทยาคมมีการดำเนินการร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย โดยได้เข้าร่วม

ในโครงการนี้ด้วย ซึ่งทางโรงเรียนได้เปิดสอน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาไฟฟ้ากำลัง และสาขาพืชศาสตร์

2.2 ทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่า การประกอบอาชีพทุกชนิด ต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะในอาชีพนั้น ๆ และมีทักษะที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้สำเร็จ ทักษะที่จำเป็นที่ควรพัฒนาตัวเองในการประกอบอาชีพ มีดังนี้

2.2.1 ทักษะกระบวนการทำงาน

ทักษะกระบวนการทำงาน เป็นการเรียนรู้กระบวนการทำงานและลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยมุ่งเน้นการฝึกวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ทำทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและการทำงานเป็นทีม

2.2.2 ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา

ในการทำงานต้องประสบกับปัญหา เราต้องหาทางจัดการแก้ปัญหา เข้าใจปัญหา และคิดแก้ปัญหานั้นได้อย่างเด็ดขาดทันท่วงที โดยมีวิธีการแก้ปัญหาดังนี้

- 1) การสังเกต
- 2) การวิเคราะห์และแยกแยะปัญหา
- 3) สร้างทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 4) ประเมินทางเลือกหรือวิธีในการแก้ปัญหา

2.2.3 ทักษะการทำงานร่วมกัน

เราต้องพัฒนาตัวเองให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยต้องเป็นบุคคลที่มีบุคลิกนิสัยยืดหยุ่น ประนีประนอม สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่นเสมอ มีความจริงใจ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

2.2.4 ทักษะการแสวงหาความรู้

ในการทำงานทุกอย่าง เราจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา เพราะปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ ได้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยแสวงหาความรู้จากตำรา หนังสือพิมพ์ วารสาร โทรทัศน์ ฯลฯ

2.2.5 ทักษะการจัดการ

ทักษะการจัดการ เป็นทักษะที่มีความจำเป็น โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นผู้บริหาร ต้องมีความสามารถในการวางแผน จัดระบบงาน จัดระบบบุคคล มอบหมายงานหรือสั่งการ และการประเมินผลงานได้

ภาพ 2 การพัฒนาทักษะที่จำเป็นของตนเองต่อการประกอบอาชีพ

ทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพทุกชนิด ต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะในอาชีพนั้น ๆ และมีทักษะที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้สำเร็จ ทักษะที่จำเป็นที่ควรพัฒนาตัวเองในการประกอบอาชีพ มีดังนี้

1) ทักษะกระบวนการทำงาน หมายถึง การลงมือทำงานด้วยตนเอง กระบวนการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย 4 ประการ ดังนี้

1.1) การวิเคราะห์งาน ต้องใช้ทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์องค์ประกอบหรือรายละเอียดของงานเพื่อนำมาใช้วางแผนการทำงาน

1.2) การวางแผนการทำงาน หมายถึง การจัดลำดับขั้นตอนการทำงานว่างานใดต้องทำก่อน-หลังโดยจัดทำออกมาในรูปตารางหรือปฏิทินปฏิบัติงาน ที่ระบุวัน เดือน ปี รายการปฏิบัติงานงบประมาณที่ใช้และในกรณีงานกลุ่มต้องกำหนดบุคคลรับผิดชอบงานเหล่านั้นด้วย

1.3) การปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน เป็นการลงมือทำงานตามแผนที่วางไว้ในปฏิทินปฏิบัติงาน

1.4) การประเมินผลการทำงาน เป็นการตัดสินใจว่าการทำงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา เป็นทักษะในการใช้ความคิดระดับต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยทักษะการคิดขั้นพื้นฐานและการคิดขั้นสูง ได้แก่ การคิดสังเกต การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างทางเลือก และการคิดประเมินทางเลือก ใช้กระบวนการดังนี้

2.1) การคิดสังเกต

2.2) การคิดวิเคราะห์

2.3) การคิดสร้างทางเลือก

2.4) การคิดประเมินทางเลือก

3) ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหลักการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยโดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ซึ่งต้องใช้ทักษะในการสื่อสาร คือ การฟัง การพูด และทักษะกระบวนการทำงาน นอกจากนี้ยังต้องมีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน คือ ไม่เกี่ยงงอน เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ ก้าวร้าวงานซึ่งกันและกัน แต่ต้องร่วมมือช่วยเหลือกันด้วยความยินดี และเต็มความสามารถ เมื่อกระบวนการทำงานกลุ่มเสร็จสิ้นทุกครั้งต้องสรุปผลงานและนำเสนอรายงานต่อนายจ้าง

4) ทักษะการแสวงหาความรู้ เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพทุกอาชีพ เพราะเป็นการหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ในสาขาอาชีพที่ทำเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ มีกระบวนการดังนี้

4.1) การศึกษาค้นคว้า คือ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้น จากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์อินเทอร์เน็ต และศึกษาดูงานจากสถานประกอบการหรือการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ที่มีประสบการณ์อาชีพ

4.2) การรวบรวม คือ การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อศึกษารายละเอียดในภาพรวมของอาชีพ

4.3) การสังเกต คือ การใช้ทักษะการคิดด้วยวิธีการสังเกต

4.4) การสำรวจ คือ วิธีการหาข้อมูลด้วยการสำรวจ

4.5) การบันทึก คือ การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสารด้วยการเขียน พิมพ์ บันทึกเป็นภาพถ่ายบันทึกเป็นแถบวีดิทัศน์และบันทึกเป็นข้อมูลเสียง

5) ทักษะการจัดการ เป็นความพยายามของบุคคลที่ต้องการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

5.1) การจัดระบบงาน หมายถึง การจัดระบบการทำงาน ทั้งงานอาชีพและงานในชีวิตประจำวันของตนเองให้มีระบบระเบียบ ง่ายต่อการปฏิบัติ โดยการนำทักษะกระบวนการทำงานไปใช้ผสมผสานกับทักษะกระบวนการแก้ปัญหา

5.2) การจัดระบบคน หมายถึง การจัดแบ่งตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบให้กับสมาชิกในกรณีที่ทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคณะ หรือเป็นแผนก โดยใช้กระบวนการกลุ่มผสมผสานกับทักษะการทำงานร่วมกัน

Pacific Policy Research Center (2010, p. 24) กล่าวว่า ความสามารถเพื่อนำทางชีวิตที่ซับซ้อนและสภาพแวดล้อมการทำงานในยุคข้อมูลข่าวสารการแข่งขันระดับโลก และผู้เรียนต้องสนใจและฝึกฝน ทักษะชีวิตและอาชีพจากที่กล่าวมา คือ ทักษะชีวิตและอาชีพ ความสามารถของบุคคลคนที่มีความรู้ ความสามารถในการคิดแล้วต้องการผู้ที่ทำในรูปแบบที่ซับซ้อน กล้าเผชิญพร้อม

รับมือกับปัญหา ต้องรู้จักวางแผน และอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิต และการทำงาน ซึ่งทักษะชีวิตและอาชีพมี 5 ด้าน คือ

1. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว
2. ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง
3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
4. การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิดชอบ
5. ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ

Pacific Policy Research Center (2010, p. 26) กล่าวว่า การพัฒนาด้านอาชีพในศตวรรษที่ 21 นักเรียนอาจไม่มีความเชี่ยวชาญทักษะศตวรรษที่ 21 ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากครูผู้สอนที่ดี การได้รับการฝึกฝนและสนับสนุนในการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 การเตรียมนักการศึกษาเพื่อร่วมทักษะศตวรรษที่ 21 เข้ากับมาตรฐานการเรียนรู้และการเรียนการสอนในชั้นเรียนความคิดริเริ่ม ดังนี้

1. มีการจัดสรรเงินทุนเพื่อการพัฒนาทักษะและการจัดตั้งศตวรรษที่ 21 อย่างมืออาชีพของโรงเรียนสอนทักษะศตวรรษที่ 21
2. สถาบันอุดมศึกษาได้รับการสนับสนุนในการระบุและเผยแพร่สิ่งที่ดีที่สุดฝึกการสอนและการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21
3. สถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นได้รับการสนับสนุนเพื่อให้แน่ใจว่า ครูผู้สอนก่อนการบริการผู้สำเร็จการศึกษาพร้อมที่จะใช้กลยุทธ์การสอนและการประเมินในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ในการดำรงชีวิตปัจจุบันทุกคนต้องมีการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ตอบสนองความต้องการของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ทักษะความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรม เพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ สามารถเลือกอาชีพและปรับตัวให้เข้ากับชีวิตการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต การเตรียมความพร้อมในการมีชีวิตอย่างมีความสุขในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต้องมีทักษะที่จะสามารถ ศึกษาหาความรู้ ปฏิบัติงานและประกอบอาชีพเพื่อสร้างความสุขให้กับชีวิต การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning) ได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญของการวิเคราะห์และอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในสังคมนานาชาติ ซึ่ง สำหรับทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาพบว่าประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่

1. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว
2. การริเริ่มและการชี้นำตนเอง

3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม

4. การมีผลงานและความรับผิดชอบ

5. ภาวะผู้นำและหน้าที่รับผิดชอบ

วิจารณ์ พานิช (2554, หน้า 16-18) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิต และทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้าม วัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ (Accountability) และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทศนา แคมมณี (2555, หน้า 85) เสนอ 7 ทักษะเพื่อการอยู่รอด ได้แก่

1. การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา

2. การร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ

3. การปรับตัวและการมีความแคล่วคล่องว่องไว

4. การคิดริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการที่สร้างสรรค์

5. การสื่อสารทั้งทางการพูดและการเขียน

6. การเข้าถึงข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

7. การใฝ่รู้และมีจินตนาการ

สรุปได้ว่า การประกอบอาชีพได้สำเร็จได้นั้น ทักษะเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งใน การประกอบอาชีพทุกชนิด ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะ กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะการจัดการ ซึ่งการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงรายในครั้งนี้ ได้ประเมินทักษะอาชีพของนักเรียนครอบคลุมทั้ง 5 ทักษะดังกล่าว ข้างต้น ซึ่งการประเมินทักษะอาชีพตามโครงการห้องเรียนอาชีพนี้เป็นการประเมินด้านผลผลิตของ โครงการ

2.3 หลักสูตรห้องเรียนอาชีพ

บัลลังก์ โรหิตเสถียร (2560, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่า หลักสูตรห้องเรียนอาชีพ เป็นหลักสูตรที่มาเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาตามความถนัดและความสนใจ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับทางเศรษฐกิจในพื้นที่และความสนใจของนักเรียน โดยมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาและหน่วยงานเอกชน รวมทั้งเครือข่ายรัฐในการร่วมกัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ และพัฒนากำลังคนให้มีคนงาน รวมถึงทักษะด้านอาชีพ พร้อมคุณภาพและคุณธรรม ควบคู่ไปด้วย

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับการส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางอาชีพ ลักษณะนิสัยการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงร่วมมือกับสำนักงานอาชีวศึกษาดำเนินโครงการ “ห้องเรียนอาชีพ” เพื่อเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่เตรียมตัวเข้าสู่เส้นทางอาชีพ เมื่อเรียนจบแล้วมีงานรองรับทันทีและสามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 6 โรงเรียน โดยมีการส่งเสริมความรู้พื้นฐานทางการบริหารจัดการ การบริหารธุรกิจขั้นพื้นฐาน ทักษะอาชีพที่สนใจและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ เติมกระบวนการแนะแนวแบบเข้มและการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการฝึกงานจริง ในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดี เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งนี้ นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่กำลังขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ

1. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาตามความถนัดและความสนใจแก่เยาวชน/ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา
2. เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่วิชาศึกษา

3. เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาที่ร่วมกันกำหนด

4. เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาและหน่วยงานภาคเอกชน รวมทั้งเครือข่ายประชาชนในการทำงานร่วมกันจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ และพัฒนากำลังคนให้มีความรู้พื้นฐาน ทักษะด้านอาชีพ พร้อมคุณภาพและคุณธรรม

สรุปได้ว่า หลักสูตรห้องเรียนอาชีพเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นมาเพื่อสร้างโอกาส หรือสร้างทางเลือกให้แก่แก่นักเรียนและเมื่อเรียนจบหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ จะได้รับวุฒิการศึกษา 2 วุฒิ คือ วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษา

3. แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

3.1 วิธีบริหารจัดการ (ร่วมกับวิทยาลัย)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, ไม่มีเลขหน้า) ได้มีแนวทางในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในการดำเนินงานตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

3.1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- 1) กำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ติดตาม กำกับ ดูแลผลการดำเนินงาน

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการเปิดสอนวิชาชีพ
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการดำเนินการโครงการและประเมินความพร้อมของสถานศึกษาที่ขอเปิดสอนวิชาชีพ
- 3) รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทราบการเข้าร่วมและออกจากโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการของสถานศึกษา
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

3.1.3 อาชีวศึกษาจังหวัด

- 1) ประสานกับสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการเพื่อจัดข้อตกลง สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนนักเรียนในแต่ละสาขาวิชา จัดทำตารางสอนร่วมกัน
- 2) ประชุมกำหนดความรับผิดชอบของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัด เพื่อจัดการเรียนการสอนร่วมคู่ขนาน
- 3) จัดสรรบริหารทรัพยากรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัด เพื่อจัดการเรียนการสอนร่วมคู่ขนานเกิดประสิทธิภาพ
- 4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล

3.1.4 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษา
- 2) วางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 3) ขออนุมัติหลักสูตรสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษา
- 4) เสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย

5) ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6) วางแผนและเตรียมความพร้อมในปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเปิดสอนวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด

7) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายในสถานศึกษาและรายงานแผนจัดชั้นเรียนรายปี แผนการรับนักเรียนประจำปีการศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายทราบ

8) แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเทียบโอนผลการเรียน

9) รายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกสิ้นปีการศึกษา

10) สถานศึกษานำบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในระบบ Data Management Center (DMC) ตามกำหนดเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเพื่อรับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน ค่าใช้จ่ายรายหัวจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

11) สถานศึกษาในโครงการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษายืนยันข้อมูลนักเรียนในระบบ DMC ตามแนวปฏิบัติที่สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ทั้งนี้ หากสถานศึกษามีความประสงค์จะออกจากโครงการ ต้องแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัด สอศ. ที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และต้องจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในโครงการฯ ต่อไปจนจบหลักสูตร จึงออกจากโครงการได้

3.2 การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล (ร่วมกับวิทยาลัย)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนดแนวทางและวางแผนร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยมีแนวทางดังนี้

3.2.1 รายวิชาพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้จัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผลการเรียนและตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

3.2.2 รายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้จัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผลการเรียนและตัดสินผลการเรียน ของผู้เรียนตาม แนวปฏิบัติที่ สอศ. กำหนด

3.2.3 รายวิชาที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผลการเรียน และตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด

3.2.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป็นผู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วัดและประเมินผล การร่วมกิจกรรมและประเมินผลการผ่าน กิจกรรมของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด สำหรับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพให้ผู้เรียนให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดหาสถานประกอบการ จัดตารางการตรวจเยี่ยมสถานประกอบการ รวมถึงจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร และเป็นผู้วัดและประเมินผลและตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนตามแนวปฏิบัติที่ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

สรุปได้ว่า การจัดการการเรียนรู้ห้องเรียนอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในการดำเนินงานตามโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ทั้งการวางแผน การจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลร่วมกัน

4. แนวคิดเกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

4.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

การดำเนินโครงการในแต่ละโครงการ ควรมีการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศ ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในลำดับต่อไป ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จิระศักดิ์ สารรัตน์ (2551, หน้า 6) ให้ความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง การออกแบบการวิจัยประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสรุปการวิจัยที่มีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นมากที่สุดในการดำเนินการหนึ่ง ๆ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการในการกำหนดคุณค่าของโครงการ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น ว่ามีประสิทธิภาพได้ผลเพียงใด

เชาว์ อินใย (2553, หน้า 19) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากชุดของกิจกรรม ที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นนับว่าบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการโครงการประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการ (Transformation) ผลผลิต (Output) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment)

พิสนุ พองศรี (2553, หน้า 68) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า การประเมินผล โครงการเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งหรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการ ทดลอง หรือนำร่อง ปรับเปลี่ยน ระวัง ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 117) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศในการตัดสินสัมฤทธิ์ผล ของโครงการโดยมีรูปแบบการประเมิน

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2555, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษาแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีผลกระทบในแง่บวกต่าง ๆ อย่างไรที่เกิดขึ้นจากโครงการ

รัตน์ บัวสนธ์ (2556, หน้า 74) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการและพิจารณาบ่งชี้โครงการนั้น เพื่อดำเนินงานต่อไปหรือยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 104) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินความสำเร็จ รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้น กิจกรรมการประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของโครงการ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของโครงการ ที่ได้ดำเนินการมาประมวลผลเพื่อนำมาสรุปผล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของโครงการ นำไปสู่การพิจารณา ปรับปรุง พัฒนาโครงการนั้น ๆ ตลอดจนการตัดสินใจว่าโครงการนั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด สมควรดำเนินการ ขยายผล หรือระงับการดำเนินโครงการ

4.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการไว้อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 151) กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมิน โครงการว่า การประเมินโครงการมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารโครงการซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ

2. ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ เพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้ เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

3. ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินการในช่วงต่อไป ยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไปอีก

สมคิด พรหมจ้อย (2552, หน้า 30) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แอนเดอร์สัน และ แบลล์ (1978, pp. 14 - 35 อ้างอิงใน เซาร์ อินโย, 2553, หน้า 9) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของโครงการมี 6 ประการ คือ

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ซึ่งได้แก่ การประเมินว่าโครงการที่จัดทำขึ้นมีความจำเป็นมากน้อยหรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพียงไร โครงการเป็นสิ่งที่ต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือจะได้รับการสนับสนุนแค่ไหน รวมทั้งขอบเขตของการนำโครงการไปใช้กว้างหรือแคบ เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะช่วยในการนำมาประมวลสรุป ตัดสินใจสำหรับผู้บริหารหรือแหล่งทุนที่จะตัดสินใจอนุมัติการนำโครงการดังกล่าวไปดำเนินการใช้ต่อไป

2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยต่อเนื่องต่อไป หรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ ได้แก่ การประเมินภายหลังจากโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่าโครงการดังกล่าว ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไปอีกหรือไม่ ผลที่ได้จากการดำเนินการไปนั้นก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการซึ่งเป็นการประเมินเมื่อโครงการ ดำเนินการในระยะหนึ่ง หรือเป็นการประเมินเพื่อจะปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ได้แก่

3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อที่จะรู้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้นเมื่อดำเนินการไประยะหนึ่ง มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่หรือได้รับการยอมรับสนับสนุนร่วมมือ จากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3.2 เนื้อหาของโครงการเป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงไร นอกจากนั้นก็พิจารณาอีกว่าเนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภูมิหลังหรือพื้นเพเดิมของกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด

3.3 วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีกลุ่มเป้าหมาย ร่วมโครงการเป็นจำนวนเท่าใด ครบหรือไม่ครบตามที่กำหนดไว้ โครงการมีผู้ร่วมงานเพียงพอหรือไม่ เท่าใด โครงการมีการดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย ผู้ร่วมโครงการได้รับ การเสริมแรงหรือการสร้างแรงจูงใจอย่างไร เป็นต้น

3.4 สภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง หรือการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ว่าให้การสนับสนุนการดำเนิน โครงการหรือไม่เพียงไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานในโครงการมีลักษณะเช่นไร ชัดแย้ง

กันหรือไม่ เป็นอุปสรรคต่อการที่จะดำเนินการต่อไปเพียงใด ตลอดจนกระทำการยอมรับหรือให้การสนับสนุนและการต่อต้านของสาธารณะที่มีต่อโครงการเป็นไปในทางทิศทางใด เป็นต้น

4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ การพิจารณาสนับสนุนโครงการสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่น ๆ โดยต้องการรู้ว่าแหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ ในขณะนั้น ๆ

5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวาง ต่อต้านโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่สี่ นอกจากเราต้องการรู้ถึงแหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ในการดำเนินโครงการใดก็ตามบางครั้งโครงการดังกล่าวนั้นก็ได้รับการขัดขวางต่อต้านทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปโดยสะดวก และวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ว่าจะไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดำเนินโครงการเป็นไปโดยสะดวกต่อไป

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการฟื้นการด้านต่าง ๆ ซึ่งหมายถึง การได้รับความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานอื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่ทำการประเมิน ได้แก่ พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

เชอร์ อินโย (2553, หน้า 12) ได้อธิบายความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมิน โครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการอีกด้วย การประเมินโครงการเป็น การดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎีหรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้น เป็นการเตรียมสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุง โครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการก็คือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

รอสซี และฟรีแมน (1982, p. 15 อ้างอิงใน สมหวัง พิริยานูวัฒน์, 2553, หน้า 21-22) กล่าวถึงการประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคะเนถึงคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้มากน้อยเพียงใด

5. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อจำกัดของโครงการเพื่อเป็นการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ การประเมินโครงการอย่างมีระบบย่อมจะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการตระหนักถึงคุณภาพของแผนและโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่าสามารถสนองตอบความต้องการของสังคมหรือสามารถแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใด ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้โครงการนั้นดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ การประเมินโครงการมีความสำคัญและมีประโยชน์ตาม ความคิดเห็นของนักวิชาการ ดังนี้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2555, หน้า 2) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการประเมินเป็นกระบวนการวิจัยที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวัตถุประสงค์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจิตวิสัยของผู้ประเมินเพียงอย่างเดียว ในการจัดเก็บข้อมูลมีการใช้เครื่องมือซึ่งส่วนมากต้องพัฒนาขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อใช้เป็นตัวบ่งชี้เชิงประจักษ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน การวิจัยประเมินโครงการจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลามากกว่าการประเมินเชิงจิตวิสัยที่อาศัยเพียงแต่ความคิดเห็น หรือความรู้ของผู้ประเมินเท่านั้น ดังนั้น จุดประสงค์ของการวิจัยประเมินผลจึงทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดจากโครงการกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและการปรับปรุงโครงการในอนาคต

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555, หน้า 75 - 76) ได้สรุปถึง ความสำคัญหรือคุณประโยชน์ของการประเมิน โครงการไว้ดังนี้

1. การประเมินจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรการของการดำเนินงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำเข้าไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์หรือมาตรการการดำเนินงาน หากขาดความแน่นอน ชัดเจน จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้โครงการมีความชัดเจนและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผลมากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมินผล

2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงาน ทรัพยากรที่มีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอนและทรัพยากรใดที่ขาดจะได้รับการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้น การประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าโครงการ เป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบ วิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดี ย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินการไปได้ด้วยดี และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมดโดยส่วนรวม ฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานไปได้ด้วยดีเช่นเดียวกัน

4. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและการทำให้โครงการมีข้อที่ก่อให้เกิดความเสียหายน้อยลง

5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน ดังที่กล่าวมาแล้ว การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่ง ซึ่งการดำเนินการอย่างมีระบบ และความเป็นวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทุกชนิดของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้ในการดำเนินงานจะ ได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด กล่าวคือ ข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) จะได้รับการตรวจสอบประเมินทุกขั้นตอน ส่วนใดที่ไม่มีปัญหาหรือไม่มีคุณภาพ จะได้รับการพิจารณาย้อนหลัง (Feedback) เพื่อให้มีการดำเนินการใหม่ จนกว่าจะเป็นมาตรการหรือตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ จึงถือว่าการประเมินผลเป็นการควบคุมคุณภาพโครงการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ การประเมินโครงการมิใช่การควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ด้านการปรับปรุงแก้ไขและเสนอวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง โดยลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีความพึงพอใจ และตั้งใจกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปและมากขึ้น ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้และแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง การดำเนินโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวแล้วจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือ จะยุติโครงการนั้นเสีย นอกจากนั้นผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

รัตน์ บัวสนธ์ (2556, หน้า 26 - 27) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีประโยชน์ ดังนี้

1. การประเมินโครงการ ช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรการของการดำเนินงาน มีความชัดเจนขึ้นเพราะการนำโครงการไปใช้ควรจะได้รับตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและ

ผู้ประเมินเสียก่อน หากพบว่าวัตถุประสงค์หรือมาตรการในการดำเนินงานส่วนใดไม่ชัดเจนจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องเสียก่อน

2. การประเมินโครงการ ช่วยในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์สูงสุด เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ หากพบว่ามีข้อมูลหรือปัจจัยที่เป็นปัญหาจะได้รับการแก้ไขเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิด จะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอนและทรัพยากรใดที่ขาดจะได้รับการหาเพิ่มเติม

3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดำเนินการไปด้วยดี แผนงานก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ไปด้วย

4. การประเมินโครงการช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการเสียหายน้อยลง

5. การประเมินโครงการช่วยในการควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่ง

6. การประเมินโครงการช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการแต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง

7. ผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผน หรือ การกำหนด นโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

8. การประเมินโครงการ ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมิน โครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการโครงการโดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยทำให้ผู้บริหาร ตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการ

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินโครงการเป็น เครื่องมือที่ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีส่วนสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน และได้ ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อดีข้อเสียของความเป็นไปได้และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้โครงการ บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้และยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

4.3 ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการนั้น ๆ สามารถจัดจำแนกประเภทของโครงการได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การจำแนกที่กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีนักการศึกษาได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 24) ได้จำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่จะเริ่มโครงการใดโครงการหนึ่ง ซึ่งจะมีประโยชน์ในแง่การตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่ อย่างไร โดยทำการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมเชิงปฏิบัติการ (Operating Environment) ของโครงการ ความพร้อมและความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า อันได้แก่ ศักยภาพ ประสิทธิภาพ และความพร้อมของบุคลากร เครื่องมืองบประมาณและกระบวนการ รวมไปถึงสมรรถนะในการบริหารจัดการ ทั้งยังต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของกระบวนการ ที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงของการดำเนิน โครงการ รวมไปถึงประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ แต่ในขณะเดียวกันยังมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาผลกระทบ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงการในด้านต่าง ๆ เช่น การประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment) การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment) การประเมินผลกระทบด้านการเมือง (Political Impact Assessment) การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact Assessment) การประเมินผลกระทบด้านประชากร (Population Impact Assessment) การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment) การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment) เป็นต้น
2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ ผลที่ได้จากการประเมินระหว่างดำเนินโครงการนั้น อาจจะกระทำในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาโครงการ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ของโครงการเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล ยิ่งไปกว่านั้นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ อาจจะกระทำในระหว่างขั้นตอนการดำเนินโครงการซึ่งจะมีส่วนช่วยตรวจสอบว่า โครงการได้ถูกดำเนินการไปตามแผนของโครงการหรือไม่อย่างไร ซึ่งเรียกอย่างเฉพาะเจาะจงว่า Implementation Evaluation อย่างไรก็ดี การประเมินระหว่างดำเนินโครงการนี้ อาจเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่า โครงการได้ถูกดำเนินการไปอย่างได้ผลดีหรือไม่ เพียงใด ซึ่งเรียกอย่างเฉพาะเจาะจงว่า Progress Evaluation

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation) หรืออาจเรียกว่า การประเมิน ผลผลิต เป็นการประเมินผลรวมสรุปภายหลังจากสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ในการรวมสรุปข้อมูล อันเกิดจากโครงการระยะยาวนั้น จะรวบรวมจากผลของการประเมินระหว่างดำเนิน

โครงการ (Formative Evaluation) ทำให้เป็นผลของการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation) ซึ่งผลรวมสรุปที่ได้จะนำสู่การรายงาน ว่า โครงการได้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร (Corporate Goals) หรือไม่ อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร พบปัญหาหรืออุปสรรคอะไรในการดำเนินโครงการ เพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการโครงการของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้นในการดำเนินโครงการนี้หรือโครงการอื่น ๆ ต่อไป

4. การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่มุ่งเน้น ตรวจสอบผลผลิตและกระบวนการได้มาซึ่งผลผลิต และมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลว รวมไปถึงความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการนั้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโครงการ หรือผู้ให้ทุนว่า จะยุติหรือขยายการดำเนินโครงการ ยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบัน การประเมินประสิทธิภาพ โครงการยังมีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการประเมินประสิทธิภาพ โครงการนั้นเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในแง่ของประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐกิจซึ่งถือเป็นแนวคิดกระแสหลักในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM)

พิสนุ พงศ์ศรี (2553, หน้า 12-13) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน ผู้ประเมินเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินนั้นหรือปฏิบัติงานในองค์การที่รับผิดชอบสิ่งที่ประเมิน ซึ่งมีข้อดี คือ ทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมิน แต่ก็มีข้อเสียเรื่องความลำเอียงเข้าข้างตนเองเสมอ

1.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก ผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่ประเมินโดยตรงอาจเป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานกลาง ซึ่งมีข้อดี คือ ความเป็นกลางแต่มีข้อเสีย คือ มักจะทราบรายละเอียดของสิ่งที่ประเมินไม่ดีพอ และอาจไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะถ้าเห็นว่าเป็นการจับผิด

2. แบ่งตามมิติการประเมิน แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 ตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็น การประเมินความก้าวหน้า ประเมินผลสรุปและประเมินเพื่อการพัฒนา

2.2 ตามข้อมูล แบ่งได้เป็น ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ และแบบผสม

2.3 ตามการประเมิน แบ่งได้เป็น เชิงธรรมชาติและเชิงทดลองหรือเชิงระบบ

2.4 ตามจุดเน้นที่ประเมิน แบ่งได้เป็น การประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ ผลกระทบ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทนและการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

3. แบ่งตามช่วงระยะเวลาของการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ว่าแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับพัฒนาการของการดำเนินงาน 3 ระยะ ดังนี้

3.1 การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินช่วงนี้เป็นเพื่อวางแผนอันเป็นการกำหนด วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานจัดทำสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นโครงการกิจกรรมหลักสูตร ซึ่งจะทำให้การประเมินใน 2 ส่วน คือ

3.1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดการดำเนินงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นรวมทั้งวิเคราะห์หาสาเหตุความไม่สอดคล้องระหว่างความเป็นจริงและสิ่งที่คาดหวัง ดังกล่าว

3.1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อม ด้านทรัพยากร ที่จะใช้ในการดำเนินงานทั้งปริมาณและคุณภาพระบบบริหารจัดการที่วางแผนไว้ รวมถึงกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การประเมินในข้อ 3.1.1 และข้อ 3.1.2 นำไปสู่การวางแผน ซึ่งควรมีการวิเคราะห์ ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบและความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน แผนเงินและแผนกำลังคน

3.2 การประเมินขณะดำเนินงาน (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการ อันเป็นการศึกษาจุดอ่อนจุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อจัดหาระบบ เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างทันท่วงที การประเมินขั้นตอนนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของสิ่งที่จะดำเนินการ

3.3 การประเมินหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตของสิ่งที่ประเมินเพื่อตอบคำถามให้ได้ว่า การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดการดำเนินงานจะพิจารณาผลลัพธ์และการประเมินผลกระทบของการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน ผลของการประเมินจะให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับอนาคตของการดำเนินงาน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 114 - 115) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า

1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ (Goal Based Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการ (Goal Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าจะวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน

2.1 ประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ

2.2 การประเมินขณะโครงการดำเนินการอยู่

2.3 การประเมินหลังจากกิจกรรมหรือโครงการสิ้นสุดลง

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

3.2 การประเมินเพื่อสรุปผลเรียกว่า การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation)

4. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน

4.1 การประเมินสภาพแวดล้อม หรือการประเมินบริบท (Context Evaluation)

4.2 การประเมินปัจจัย หรือตัวป้อน (Input Evaluation)

4.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

4.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2554, หน้า 30) ได้แบ่งการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Primary Evaluation) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ก่อนที่จะเริ่มโครงการใด ๆ หรืออาจศึกษาประสิทธิภาพของตัวป้อนความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหาอุปสรรคความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ ผลที่ได้จะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริง และตรวจสอบให้เป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้อง โดยทั่วไปจะประเมิน เช่น

2.1 เพื่อทบทวนโครงการ

2.2 เพื่อเพิ่มเติมแผนของโครงการ

2.3 เพื่อทบทวนแบบสอบถาม

2.4 เพื่อคัดเลือกวิธีการที่เหมาะสม

2.5 เพื่อกำหนดตารางให้สอดคล้องกับการดำเนินการ

2.6 เพื่อเตรียมข้อมูลข่าวสารสำหรับรายงานและเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ

2.7 เพื่อแนะนำปรับปรุง แก้ปัญหา และวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ของโครงการ

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือการประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมและสรุปการดำเนินงานของโครงการ ประเมินเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว สำหรับโครงการระยะยาวอาจใช้การประเมินแบบนี้เป็นการสรุปย่อในแต่ละช่วงเวลาต่าง ๆ ได้

4. การประเมินประสิทธิภาพ เป็นการประเมินโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผ่านมายังจำกัดประเมินเฉพาะผลผลิตเพื่อให้ทราบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวเท่านั้น เพื่อสนองตอบผู้ให้ทุน หรือผู้บริหาร แต่ปัจจุบันนักประเมินได้ให้ความสำคัญกับการประเมินประสิทธิภาพ ถือว่าเป็นการประเมินที่สำคัญ เพื่อให้โครงการนั้นดำเนินการไปสอดคล้องกับสภาพของสังคม

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการสามารถจัดจำแนกประเภทได้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การจำแนกตามหลักยึดในการประเมินค่าการจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน การจำแนกตามการประเมินโดยผู้ประเมินภายในและภายนอก การจำแนกตามช่วงระยะเวลาของการประเมิน ซึ่งการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย ได้ดำเนินการประเมินโครงการแบ่งตามช่วงระยะเวลาของการประเมินโดยปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP)

4.4 รูปแบบของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการแต่ละโครงการ มีแนวคิดและวิธีการประเมินที่หลากหลาย ซึ่งมีนักศึกษาได้เสนอแนวคิด เทคนิค และรูปแบบการประเมินโครงการ ดังนี้

เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 25) ได้กล่าวถึง วิวัฒนาการของการพัฒนาแนวคิดและเทคนิควิธีการประเมินจนถึงยุคของการประเมินเป็นวิชาชีพ ทำให้ความก้าวหน้าของศาสตร์ แขนงการประเมินมีหลักการที่ชัดเจน มีความเป็นระบบ ตลอดจนมีการพัฒนารูปแบบที่เรียกกันว่า “โมเดล” (Model) หรือ “แบบจำลอง” ขึ้นหลายรูปแบบ จนทำให้แนวคิดและหลักการสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักประเมินทั้งหลายได้เสนอแนวคิด ทฤษฎีโมเดลต่าง ๆ ไว้มากมาย ดังเช่น

1. รูปแบบของราฟท์ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ซึ่งเยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 30 - 32) ได้กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลในการประเมินของ Tyler จัดเป็นแนวคิดของการประเมินในระดับชั้นเรียน โดย Tyler มีความเห็นว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียน ทั้งนี้ Tyler ได้เริ่มต้นการนำเสนอแนวความคิดทางการประเมินโดยยึดกระบวนการของการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก กล่าวคือ Tyler ได้นิยามว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาให้ตัวของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้จุดเน้นของการเรียนการสอนจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังการสอน ดังนั้นเพื่อให้การสอน

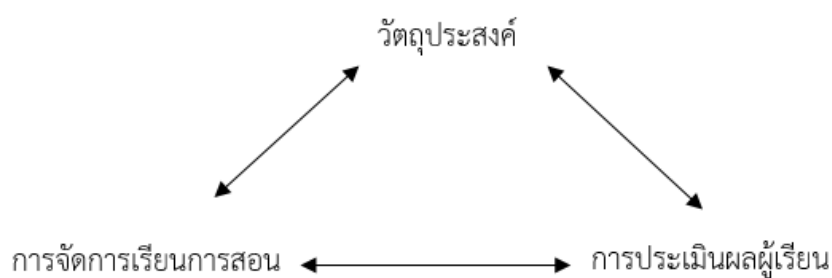
เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามที่มุ่งหวัง กระบวนการดังกล่าวควรมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ต้องมีการระบุหรือกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนลงไปว่า เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนควรเกิดพฤติกรรมใด หรือสามารถกระทำสิ่งใดได้บ้าง ลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนดังกล่าวนี้ควรมีจุดเน้นอยู่ที่การกำหนดพฤติกรรมซึ่งสังเกตเห็นได้โดยชัดเจน หรือที่เรียกว่า วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 ต้องระบุต่อไปว่า จากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้มีเนื้อหาใดบ้างที่ผู้เรียน จะต้องเรียนรู้หรือมีสาระใดบ้างที่เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 หารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 หามาตรการในการตรวจสอบหลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อใดบ้าง มีวัตถุประสงค์ข้อใดบ้างที่ผู้เรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้ แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดในช่วงต้นของ Tyler ต่อมา Tyler ได้สร้างวงจรของวัตถุประสงค์ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลขึ้นซึ่งเขียนเป็นโมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

ภาพ 3 ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนของครู

จากโมเดลจะเห็นว่า หัวลูกศรจะชี้ไปยังทั้งสองทิศทางของทุกองค์ประกอบ มีความหมายว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นตามทัศนะของ Tyler แล้ว องค์ประกอบทั้ง 3 คือ 1. วัตถุประสงค์ 2. การจัดการเรียนการสอน และ 3. การประเมินผลผู้เรียน จะต้องดำเนินการให้ประสานสัมพันธ์กันไปเสมอ โดยสรุป คือ การประเมินในความเห็นของ Tyler จึงหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียน สามารถกระทำได้จริงหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนนั้น ๆ จากแนวคิดพื้นฐาน ด้านหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินการเรียนการสอน ดังกล่าว Tyler จึงได้เสนอโมเดล

การประเมินขึ้น เรียกว่า “Tyler’s Goal Attainment Model” ซึ่งเป็นโมเดลที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยการตรวจสอบผลผลิตของโครงการ ว่าได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

2. รูปแบบของ Cronbach (Cronbach’s Concepts and Model) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 32 - 34) ได้กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลในการประเมิน ของ Cronbach โดยได้ให้นิยามการประเมินตามทัศนะของตนไว้ว่า “การประเมิน” เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมทางการศึกษา คำว่า “โปรแกรม” ในความหมายของ Cronbach ใช้ได้ทั้งในความหมายที่กว้าง เช่น การจัดวางแผนแจกจ่ายสื่อการศึกษา ระดับประเทศ การวางแผนการสอนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ๆ หรือการวางแผนการเรียนให้กับนักเรียนคนหนึ่ง ๆ ทั้งนี้ในส่วนของการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานั้น Cronbach ได้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 การตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงรายวิชา เช่น การปรับแผนการสอน ตลอดจนการเลือกใช้สื่อการสอนแบบใหม่

2.2 การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งการจัดสอนซ่อมหรือสอนเสริม

2.3 การจัดการบริหารในโรงเรียน เช่น การพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน รวมทั้ง การจัดการบริหารในโรงเรียน เช่น การพัฒนาระบบคุณภาพของโรงเรียน รวมทั้งการคัดเลือกหรือการพัฒนาคุณภาพของครู การตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงรายวิชาที่มีจุดเน้นที่สำคัญตรงการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนรวมทั้งการหาจุดหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา Cronbach มีความเห็นว่า การประเมินนั้นไม่ควรกระทำโดยใช้แต่เพียงแบบทดสอบ แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วยโดย Cronbach ได้เสนอแนวทางการประเมินเพิ่มเติมไว้ 4 แนวทาง คือ

2.3.1 การศึกษากระบวนการ (Process Studies) ได้แก่ การศึกษาภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้อง การสังเกตผลการใช้สื่อ การซักถาม นักเรียนขณะดำเนินการสอน หรือขณะให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถจะนำมาเป็นข้อมูลที่ใช้เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาได้เป็นอย่างดี

2.3.2 การวัดศักยภาพของผู้เรียน (Proficiency Measurement) Cronbach ให้ความสำคัญต่อคะแนนรายข้อมากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยให้ทัศนะว่าคะแนนจากแต่ละข้อสามารถชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วและสิ่งที่ควรจะพัฒนาต่อไป ด้วยเหตุนี้ Cronbach จึงให้ความสำคัญต่อการสอบเพื่อวัดสมรรถภาพของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอนว่ามีความสำคัญมากกว่าการสอบประจำปลายภาคเรียนหรือการสอบปลายปี

2.3.3 การวัดทัศนคติ (Attitude Measurement) Cronbach ให้ทัศนะว่า การวัดทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน การวัดทัศนคติ อาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามและอื่น ๆ

2.3.4 การติดตามผล (Follow - up Studies) เป็นการติดตามผลการทำงานหรือภาวะการณ์ เลือกศึกษาต่อในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการให้บุคคลที่เรียนในระดับชั้นพื้นฐานที่ผ่านมาแล้ว ได้ประเมินถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิชาต่าง ๆ ว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อช่วยในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาเหล่านั้นต่อไป เมื่อสรุปแนวคิดของ Cronbach ข้างต้นแล้ว จะเห็นว่า Cronbach มีความเชื่อว่าการประเมินที่เหมาะสมนั้นต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้ว 4 ประการ Cronbach จึงได้เสนอ โมเดลการประเมินที่เรียกว่า “Cronbach’s Goal & Side Effect Attainment Model” เพื่อนำมาใช้สำหรับการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอน โดยเน้นว่าการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนนั้นไม่ควรประเมินเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ควรประเมินหรือตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย Cronbach ยังมีความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เพื่อจะได้หาทางปรับปรุง แก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. รูปแบบการประเมินของ Scriven (Scriven’s Evaluation Ideologies and Model) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 35 - 38) ได้กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลในการประเมินของ Scriven ได้ให้นิยาม การประเมินไว้ว่า “การประเมิน” เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม ข้อมูล การตัดสินใจ เลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บข้อมูลและการกำหนดเกณฑ์ประกอบในการประเมิน เป้าหมายสำคัญของการประเมิน คือ การตัดสินใจคุณค่าให้กับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการจะประเมิน Scriven ได้จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นบทบาทของการดำเนินงานกิจกรรม หรือโครงการใดๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในระหว่าง การดำเนินงานนั้น ๆ ผลจากการประเมินดังกล่าวนี้สามารถจะนำไปใช้เพื่อการพัฒนางานดังกล่าว ให้ดีขึ้น จึงเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง

3.2 การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นบทบาทของการประเมิน เมื่อกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลงเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ รวมทั้งนำเอาความสำเร็จหรือแนวทางที่ดีไปใช้กับงานหรือกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในโอกาสต่อ ๆ ไป จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินสรุปรวม นอกจากนี้ Scriven ยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็นส่วนสำคัญอีก 2 ส่วน คือ

3.2.1 การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมิน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือใด ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะ

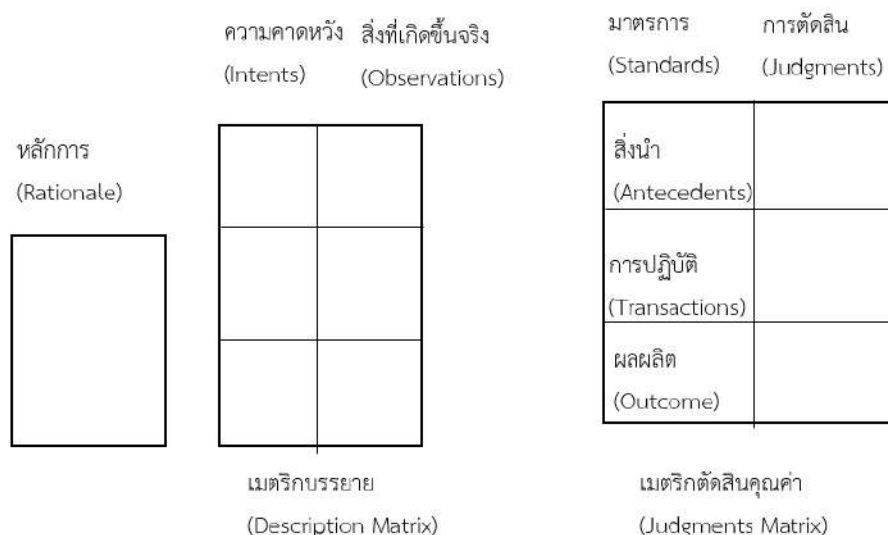
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ความเชื่อถือจากสาธารณชนและข้อมูลอื่น ๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ การประเมินในส่วนนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ข้อที่น่าสังเกต คือ การประเมินเกณฑ์ภายในจะไม่สนใจถึง ผลผลิตหรือผลกระทบที่มีต่อผู้รับบริการของโครงการ

3.2.2 การประเมินความคุ้มค่า (Pay off Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับความคุณภาพของโครงการ ทัศนคติหรือสิ่งอื่น ๆ ของโครงการ แต่เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่ดีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ เช่น ผลที่ได้จากคะแนนสอบ หรือผลการปฏิบัติงานของผู้รับบริการ จากการดำเนินโครงการหรือผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ การประเมินความคุ้มค่าได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของโครงการที่ให้แก่ผู้รับบริการ จึงจัดว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของโครงการโดย อิงเกณฑ์ภายนอก (Extrinsic Criteria) Scriven ยังกล่าวถึง การประเมินทั้งสองส่วนข้างต้นว่าควรให้ความสำคัญต่อการประเมิน เกณฑ์ภายใน แต่ขณะเดียวกันนักประเมินก็ต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างกระบวนการกับผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดทางการประเมินของ Scriven ในระยะต่อมาได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์แต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ในทุก ๆ ด้าน โดยให้ความสนใจต่อผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการของ Scriven แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal - Based Evaluation) ดังแนวคิดแรก ๆ ของ Scriven ที่กล่าวมาแล้ว

2) การประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal - Free Evaluation) ไม่ได้หมายความว่าจะไม่ประเมินผลที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ๆ แต่มีความหมายว่าผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย แนวคิดดังกล่าวได้รับคำวิจารณ์ทั้งในทางสนับสนุนและไม่สนับสนุน ในทางสนับสนุนมีความเห็นว่า แนวคิดการประเมินในลักษณะนี้ทำให้นักประเมินของผลงานในทัศนะที่กว้างสามารถทราบผลทุก ๆ ส่วนที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ซึ่งย่อมจะส่งผลดีในการทำงานหรือในการวางแผนงานต่าง ๆ ส่วนในทางที่ไม่สนับสนุนนั้นจะมีจุดโต้แย้งหลักไปในด้านวิธีการ หรือมีความเห็นว่าในทางปฏิบัติคงยากที่จะติดตามผลการประเมินใด ๆ ที่เกิดขึ้นให้ครบทั้งหมดได้

4. รูปแบบการประเมินของ Stake (Stake's Concepts and Model of Evaluation) เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 39 - 45) ได้กล่าวถึง แนวคิด และโมเดลในการประเมินของ Stake เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อนำมาจัดให้เป็นระบบระเบียบและมีความหมายในการประเมิน โดย Stake ได้สร้างแบบจำลองทางความคิดเกี่ยวกับการประเมินขึ้น เรียกว่า โมเดล Countenance (Stake's Countenance Model) ดังภาพ 4

ภาพ 4 โมเดล Countenance ของ Stake

โมเดลตามความคิดของ Stake นั้นมีมิติทางการประเมินอยู่ 2 มิติคือ

4.1 มิติในแนวตั้ง

4.1.1 สิ่งนำ (Antecedents) “สิ่งนำ” หมายถึง ภาวะของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ก่อนที่จะมีกิจกรรมหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมา เช่น ในเรื่องของการเรียนการสอนก็จะหมายถึง ภูมิหลัง ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมของนักเรียน เป็นต้น

4.1.2 การปฏิบัติ (Transaction) “การปฏิบัติ” หมายถึง ภาวะของการกระทำ การเคลื่อนไหวหรือการจัดกิจกรรมใด ๆ ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานในโครงการนั้น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน

4.1.3 ผลผลิต (Outcomes) “ผลผลิต” หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการที่มีภาวะของการกระทำในโครงการ เช่น ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ผลผลิตที่คาดหวัง หมายถึง การที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีทัศนคติที่ดี มีความสามารถ มีทักษะ หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้ว

4.2 มิติในแนวนอน

4.2.1 ส่วนของการบรรยาย หมายถึง ภาวะที่ได้เกิดขึ้นจริงหรือต้องการจะให้เกิดขึ้นโดยสามารถสังเกตได้จากภาวะในส่วนของการบรรยายนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ

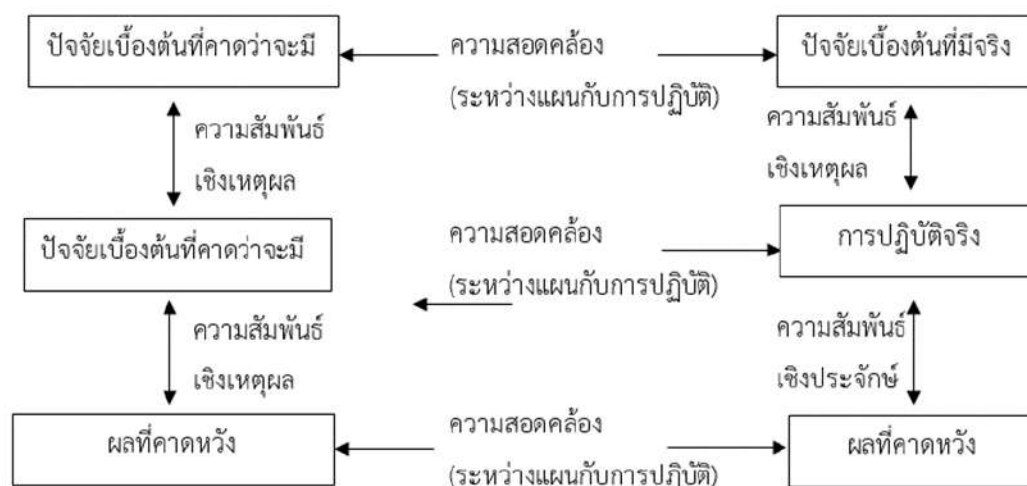
1) ความมุ่งหมายหรือความประสงค์ที่คาดหวังหรือที่วางแผนไว้
เพื่อต้องการให้เกิดขึ้น

2) ผลหรือสิ่งที่สังเกตได้จริง

4.2.2 ส่วนของการตัดสินใจ หมายถึง ภาวะของการตัดสินใจเชิงประเมิน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ

1) เกณฑ์ ได้แก่ ภาวะที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เทียบกับปรากฏการณ์ใด ๆ ที่สังเกตได้และเพื่อระบุว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีคุณภาพระดับใด

2) การเลือกตัดสินใจ ได้แก่ ผลที่เกิดจากการนำเอาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คำว่า “Contingency” ในความหมายที่เป็นความต่อเนื่องเชิงสัมพันธ์ในแนวตั้ง ซึ่งหมายถึง “ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล” (Logical Contingency) และ “ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์” (Empirical Contingency) จากภาวะของปัจจัยเบื้องต้นกับภาวะปฏิบัติการและผลผลิตที่คาดหวัง ตามลำดับ ส่วนคำว่า “Congruence” ใช้ในความหมายที่เป็นความสอดคล้องระหว่างภาวะของความคาดหวังกับภาวะที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นความสอดคล้องในแนวนอนและเป็นความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ Stake ได้เขียนโมเดลที่แสดงความหมายของคำว่า “Contingency” และ “Congruence” ในเมตริก บรรยายดังภาพ 5

ภาพ 5 เมตริกบรรยายโมเดล Countenance ของ Stake

Stake ยังได้เสนอแนะแนวทางการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักว่า ประกอบด้วย กระบวนการประเมินอย่างมีระบบ ดังนี้

1. พูดยุกับบุคลากรและผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
2. กำหนดขอบเขตของโครงการ
3. ศึกษาทบทวนกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ
4. ค้นหาจุดมุ่งหมายและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
5. รวบรวมประเด็นและปัญหาต่าง ๆ ที่น่าจะประเมิน
6. กำหนดข้อมูลที่เป็นไปตามประเด็นปัญหาที่กำหนด

7. คัดเลือกผู้สังเกต ผู้ตัดสินและเครื่องมืออย่างที่กำหนด

8. สังเกตข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการปฏิบัติรวมทั้งผลผลิตของโครงการ

9. เตรียมการพรรณนาและกรณีศึกษา

10. ชี้ประเด็นปัญหาของผู้เกี่ยวข้อง

11. เตรียมและนำเสนอรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม กระบวนการที่กล่าวมานั้นไม่จำเป็นจะต้องดำเนินการตามลำดับเสมอไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยได้มากหรือน้อยตามควรแก่กรณี ปัจจัยเบื้องต้นที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ปัจจัยเบื้องต้นที่คาดว่าจะมีปัจจัยเบื้องต้นที่มีจริง ความสอดคล้อง (ระหว่างแผนกับการปฏิบัติ) ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ การปฏิบัติจริง ผลที่คาดหวัง ผลที่เกิดขึ้นจริง ความสอดคล้อง (ระหว่างแผนกับการปฏิบัติ) ความสอดคล้อง (ระหว่างแผนกับการปฏิบัติ)

5. รูปแบบการประเมินของ Alkin (Alkin's Concept of Evaluation) เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 45 - 47) กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลในการประเมินของ Alkin ได้ให้นิยาม “การประเมิน” ไว้ว่าคือ กระบวนการของการคัดเลือกประมวลข้อมูลและการจัดระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อเสนอต่อผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือเพื่อกำหนดทางเลือกในการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ Alkin ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 5 ส่วน คือ

5.1 การประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เป็นการประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับภาวะความต้องการที่เป็นอยู่

5.2 การประเมินเพื่อการวางแผนโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะวางแผนให้การทำงานในโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.3 การประเมินขณะกำลังดำเนินโครงการ การประเมินส่วนนี้เน้นการพิจารณาขั้นตอนการทำงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่ หรือได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นเพียงใด

5.4 การประเมินเพื่อการพัฒนางาน การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อค้นหารูปแบบแนวทางหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ในการที่จะทำให้งานที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.5 การประเมินเพื่อรับรองผลงานและเพื่อการขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินภายหลังการดำเนินงานตามโครงการมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบผล

ที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้รวมทั้งการประมวลผล ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้กับโครงการต่อไป และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการที่จะยุบ เลิกขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการในช่วงระยะเวลาต่อไปด้วย

จากแนวคิดหลักตามรูปแบบการประเมินของ Alkin นั้น จะเห็นว่าเป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยมีนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและการเตรียมข้อมูล รวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม นับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการเพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการเพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบและสุดท้าย คือ การประเมินเพื่อรับรองโครงการ อย่างไรก็ตามแนวคิดดังกล่าว ยังขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จึงยังไม่แพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควร แต่ก็ได้ให้แนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าควรจะมีการประเมินที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

6. รูปแบบการประเมินของ Hammond (Hammond's Concepts and Model of Evaluation) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 47 - 52) ได้กล่าวถึง แนวคิดและโมเดลในการประเมินของ Hammond ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโปรแกรมการศึกษา โดยเน้นหนักทางด้าน โครงการนวัตกรรมในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะเป็นโมเดล 3 มิติดังนี้

6.1 มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้มิติในส่วนนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนย่อยคือ

6.1.1 พุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ที่ต้องใช้ปัญญา และสมองเป็นที่ตั้ง

6.1.2 จิตพิสัย หมายถึง การอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีมีความประพฤติที่ถูกต้องมีความสนใจในค่านิยมที่เหมาะสม

6.1.3 ทักษะพิสัย ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นด้านการทำงานด้วยการใช้ทักษะทางกล้ามเนื้อ

6.2 มิติด้านการจัดการเรียนการสอน

6.2.1 การจัดระบบ การจัดระบบในส่วนนี้สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ

1) เวลา หมายถึง ช่วงเวลาและลำดับขั้นตอนของการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน

2) การจัดกลุ่มนักเรียน แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะย่อยคือ การจัดกลุ่มนักเรียน ตามระดับของพัฒนาการทางการเรียนรู้และการจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) เนื้อหา หมายถึง องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

6.2.2 วิธีการ หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

6.2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

6.2.4 ค่าใช้จ่าย หมายถึง รายจ่ายในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดโปรแกรมการศึกษา

6.3 มิติด้านสถาบัน มิติในส่วนนี้แบ่งเป็น 6 ด้านคือ 1. ตัวนักเรียน 2. ครู 3. ผู้บริหาร 4. ผู้เชี่ยวชาญ 5. ครอบครัว และ 6. ชุมชนแวดล้อม โดยมีประเด็นที่ได้รับการพิจารณาในแต่ละด้านดังตัวอย่างต่อไปนี้

6.3.1 ตัวนักเรียน เช่น อายุ ระดับชั้นเรียน เพศ ภูมิหลังทางครอบครัว ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ และสังคม สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต ผลการเรียนรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ

6.3.2 ครูผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สุขภาพ และบุคลิกภาพ

2) ข้อมูลทางการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เช่น วิชาเอก วิชาโท ที่สำเร็จในการศึกษาระดับต่าง ๆ วุฒิสูงสุด ประสบการณ์ทางการศึกษา และประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

3) ข้อมูลด้านสภาวะแวดล้อม เช่น เงินเดือน สมาชิกชมรมวิชาชีพ สมาชิกชมรมอื่นๆ การทางเศรษฐกิจและสังคม นิสัยทางการอ่าน และงานอดิเรก

4) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของการมีส่วนร่วมในโปรแกรมต่าง ๆ

6.3.3 ครอบครัว ประกอบด้วย

1) ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น มีบุตรอยู่ในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในด้านนวัตกรรมการเรียนรู้หรือมีบุตรอยู่ในโรงเรียนแต่บางคนมีส่วนร่วมและบางคนไม่มีส่วนร่วมในนวัตกรรมหรือไม่มีบุตรอยู่ในโรงเรียน

2) ลักษณะทั่วไปของครอบครัว เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนาดของครอบครัว การกระจายของอายุ สถานภาพด้านการสมรส และรูปแบบของครอบครัว

3) รายได้ เช่น ระดับของรายได้ จำนวนผู้ทำงาน แหล่งของรายได้และอาชีพ

4) สถานที่พักอาศัย เช่น ในเมือง ชานเมือง ชนบท

5) ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา พี่น้องและญาติที่เกี่ยวข้อง

6) สมาชิกชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมทางศาสนา การเมือง สังคม วิชาชีพ

7) อัตราการเคลื่อนย้าย เช่น ภูมิลำเนาของบิดามารดา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อัตราการย้ายถิ่น

6.3.4 ชุมชนแวดล้อม ประกอบด้วย

- 1) สภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เช่น ทำเล และสภาพแวดล้อม
- 2) ลักษณะด้านภูมิหลังของประชากร เช่น ความหนาแน่น อัตราการเกิด และการตาย เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา ภาษา ระบบการเคลื่อนย้าย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
- 3) ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น ธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม รายได้และภาษีอากร
- 4) ลักษณะภูมิหลังของสังคม เช่น การปกครอง การศึกษา ศาสนา การบริการ การเงิน การพักผ่อน และความปลอดภัย

แนวคิดที่สำคัญจากโมเดลการประเมินของ Hammond คือ การชี้ประเด็นที่ว่าในการจัดการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ปลายทาง คือ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมทั้งสามส่วนดังกล่าวซึ่งได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยนั้น ย่อมมีความจำเป็นที่ผู้ดำเนินการจะต้อง คำนึงถึงมิติที่สำคัญในอีกสองส่วนควบคู่กันไป คือ มิติการประเมินตามแนวคิดและโมเดลการประเมิน ของ Hammond นับว่าเป็นการประเมินอย่างมีระบบและมีความสำคัญทางการศึกษา ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการประเมินมักจะอิงนิยามของการวัดผลแต่เพียงอย่างเดียว จึงไม่ครอบคลุมทุกมิติแต่การประเมินตามโมเดลของ Hammond นับว่าเป็นโมเดลที่สมบูรณ์เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและสามารถให้ข้อมูลพื้นฐานเชิงระบบสำหรับการตัดสินใจคุณค่าทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ถึงแม้โมเดลการประเมินของ Hammond จะมีความซับซ้อนและยากต่อการนำไปใช้แต่ในปัจจุบัน ถ้านักการศึกษา ครู นักจิตวิทยา นักบริหาร รวมทั้งนักประเมินผลทางการศึกษาได้ให้ความสนใจและร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยร่วมกันประเมินเป็นคณะ (Team Evaluation) ภายใต้การสนับสนุนของผู้รับผิดชอบทางการศึกษาแล้ว เชื่อว่าโมเดลการประเมินของ Hammond คงจะทวีความสำคัญและคงจะมีการนำไปประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษามากขึ้นกว่าเดิม

7. รูปแบบของเคิร์กแพททริค (Kirkpatrick) (1975, unpagged อ้างอิงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2553, หน้า 87 - 88) ได้พัฒนารูปแบบการประเมิน ประสิทธิภาพโครงการอบรมที่เน้นการประเมินหลังโครงการฝึกอบรม โดยการประเมินแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

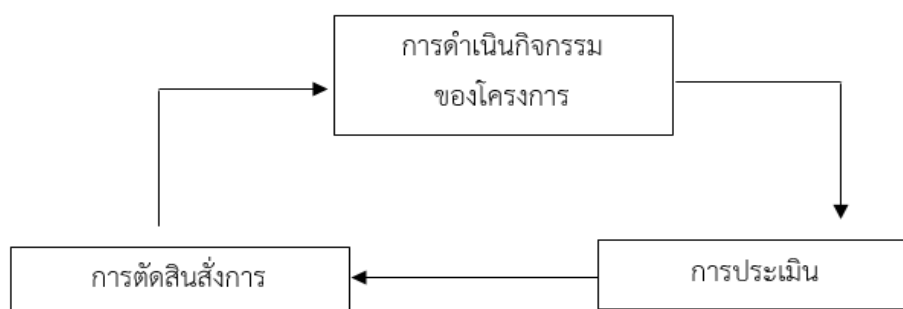
7.1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้ารับการอบรมโครงการว่ามีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับโครงการ เช่น หลักสูตร เนื้อหาสาระตรงกับความต้องการหรือไม่ ความคิดเห็นต่อเอกสาร สถานที่ สื่อทัศนูปกรณ์ ระยะเวลาของการอบรมว่ามีความเหมาะสมเพียงไร วิทยากรมีความเหมาะสมเพียงไร ได้รับความรู้ทักษะในระดับใด มีความคาดหวังอย่างไรต่อการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

7.2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning) เป็นกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรม เช่น การเพิ่มขึ้นของการเรียนรู้ก่อน - หลังการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม และทักษะ เป็นต้น

7.3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อกลับไปปฏิบัติงาน เช่น การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อน - หลังโครงการฝึกอบรมว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงไร เป็นต้น และการที่ผู้เข้ารับการอบรมจะเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานได้นั้นมีเงื่อนไข 5 ประการ คือ 1. ผู้เข้ารับการอบรมต้องปรับปรุงตนเอง 2. ผู้เข้ารับการอบรมต้องรู้จักจุดอ่อนของตนเอง 3. ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง 4. ต้องมีผู้ชำนาญที่น่าสนใจให้ความช่วยเหลือ 5. ต้องมีโอกาสดำเนินการตามความคิดที่เกิดขึ้นใหม่

7.4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์กร (Results) เป็นการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบที่เกิดต่อองค์กร ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม เช่น การลดลงของปัจจัยเสี่ยง การเพิ่มของประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานองค์กร การลดลงของต้นทุน การเพิ่มกำไร ประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กร เป็นต้น

8. รูปแบบการประเมินของแดเนียล แอล สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 56-62) ได้กล่าวว่า แนวคิดของ Stufflebeam มีลักษณะที่จะแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหา และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ในส่วนที่เป็นรายละเอียดของการประเมินตามนิยามของ Stufflebeam นั้น สามารถถ่ายทอดเป็นโมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

ภาพ 6 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam

การประเมินตาม CIPP โมเดลของ Stufflebeam แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

8.1 การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อการพิจารณา ความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

8.2 การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

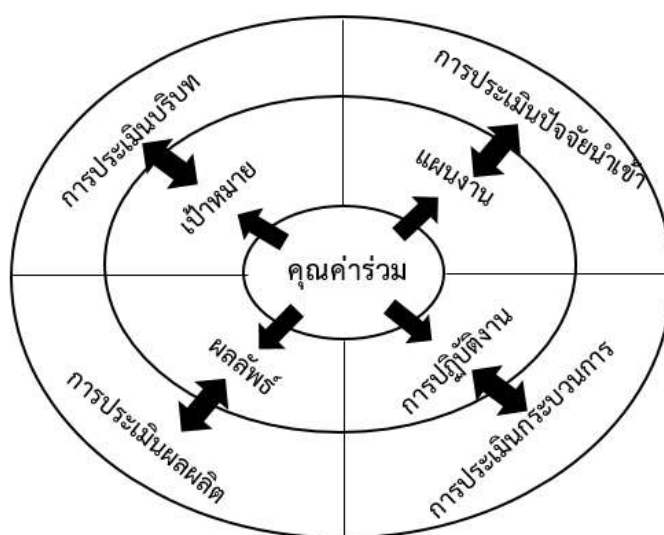
8.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) ส่วนนี้เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น ๆ

8.3.1 หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ

8.3.2 บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักการ

8.4 การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ จากมิติการประเมิน 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP สรุปสาระสำคัญของรูปแบบได้ 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

8.4.1 องค์ประกอบด้านคุณค่าของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการประเมิน CIPP มีคุณค่าต่อการประเมินอะไรบ้างและเป็นการประเมินที่สัมพันธ์กับมิติใดของรูปแบบ ซึ่งแสดงได้ตามภาพ 7

ภาพ 7 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP และความสัมพันธ์กับโครงการ

8.4.2 บทบาทการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม เนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP สามารถนำมาใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ (Formative Evaluation) และการประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) ดังนั้นวัตถุประสงค์และการใช้ผลการประเมินในมิติ 4 ด้านของรูปแบบการประเมินจึงแตกต่างกัน ซึ่งสรุปให้เห็นตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้าน ในรูปแบบการประเมิน CIPP กับบทบาทการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม

บทบาท การประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
การประเมินเป็นระยะ :	ชี้แนะสำหรับการ การจำแนก	ชี้แนะสำหรับการ การเลือก	ชี้แนะสำหรับการ การนำ	ชี้แนะสำหรับการ การดำเนินงาน
มุ่งใช้	ความต้องการ	แผนปฏิบัติ	แผนปฏิบัติงาน	ต่อเนื่อง
สารสนเทศที่ได้ จาก CIPP	จำเป็นของ สิ่งแทรกแซงและ	งานหรือกลยุทธ์ อื่นๆ (บนพื้นฐาน	ไปใช้บนพื้นฐาน ของการกำกับ	การปรับเปลี่ยน การดัดแปลง
เพื่อมองมุ่งไป	เลือกจัดลำดับ	ของการประเมิน	ควบคุม และ	หรือแม้กระทั่ง
ข้างหน้าช่วย สำหรับ	เป้าหมาย (บนพื้นฐาน	ทางเลือกกลยุทธ์ และทรัพยากรที่	การตัดสินใจ	การยุติหรือระงับ
การตัดสินใจ และประกัน	การประเมิน ความต้องการ	จัดให้สำหรับ โครงการ รวมทั้ง	กิจกรรมใน แผนงานนั้น)	ความพยายามใด ๆ ของโครงการ
คุณภาพของ โครงการ	จำเป็น ปัญหา คุณสมบัติ	การตรวจสอบ แผนปฏิบัติงาน		แผนงาน (บนพื้นฐานของ
แผนงานหรือ สิ่งแทรกแซง	ที่มีค่าและโอกาส ที่จะเกิดขึ้น)			การประเมินผลลัพธ์ และผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น)

ตาราง 1 (ต่อ)

บทบาท การประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
การประเมิน สรุปรวม : มุ่งใช้สารสนเทศ ที่ได้จาก CIPP เพื่อมอง ย้อนกลับ สรุป เกี่ยวกับ คุณภาพ คุณประโยชน์ ความซื่อสัตย์ แม่นยำและ ความมี นัยสำคัญของ โครงการ	เปรียบเทียบ การประเมิน ความต้องการ จำเป็น ปัญหา คุณสมบัติที่มีค่า และโอกาสกับ เป้าหมายและ การจัดลำดับ ความสำคัญ	เปรียบเทียบ กลยุทธ์ การออกแบบและ งบประมาณของ โครงการกับ ความต้องการ จำเป็นของ กลุ่มเป้าหมายและ ผู้รับประโยชน์ของ โครงการนั้น	การบรรยาย อย่างครอบคลุม เกี่ยวกับ กระบวนการ และค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นจริง โดยการ เปรียบเทียบ กับกิจกรรม ในแผนงานที่ ออกแบบไว้	เปรียบเทียบผลลัพธ์ และผลข้างเคียง ทั้งหมดของ โครงการกับ ความต้องการ จำเป็นของ กลุ่มเป้าหมายและ เปรียบเทียบกับผลที่ เกิดขึ้นจากโครงการ ตีความผลที่ได้รับ โดยพิจารณาร่วมกับ ผลการประเมิน บริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ

8.4.3 ลักษณะสำคัญของการประเมินมิติ 4 ด้าน ของรูปแบบการประเมิน CIPP การประเมินมิติ 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP มีลักษณะสำคัญแตกต่างกันออกไปทั้งในแง่วัตถุประสงค์และวิธีการประเมินรวมทั้งความสัมพันธ์ของการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงลักษณะสำคัญของการประเมิน 4 มิติตามรูปแบบการประเมิน CIPP

ลักษณะสำคัญ	การประเมิน บริบท	การประเมิน ปัจจัยนำเข้า	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
วัตถุประสงค์	1. เพื่อนิยาม บริบทที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อจำแนก ประชากร เป้าหมาย และประเมิน ความต้องการ จำเป็นของ ประชากรดังกล่าว 3. เพื่อจำแนก โอกาสสำหรับ กำหนด ความต้องการ จำเป็น 4. เพื่อวินิจฉัย ปัญหาบนพื้นฐาน ความต้องการ จำเป็น 5. เพื่อตัดสินใจว่า เป้าหมายของ โครงการ ตอบสนอง ความต้องการ จำเป็นของ กลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเพียงพอ หรือไม่	1. เพื่อจำแนกและ ประเมินสมรรถ วิสัยของระบบการ ทำงานหรือ กิจกรรม ต่าง ๆ 2. เพื่อกำหนด กลยุทธ์ ทางเลือก ของโครงการ 3. เพื่อกำหนด ออกแบบแนว ทางการนำ โครงการไปใช้ 4. เพื่อกำหนด แนวทางการใช้ งบประมาณและ ตาราง (ปฏิทิน) การปฏิบัติงาน	1. เพื่อค้นหา และคาดคะเน ข้อจำกัดหรือ ข้อบกพร่อง เกี่ยวกับ แนวทาง การดำเนิน กิจกรรมหรือ การนำโครงการ ไปใช้ 2. เพื่อจัดหา สารสนเทศ สำหรับ การตัดสินใจ เกี่ยวกับกิจกรรม หรือเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นจากแนว ทางการดำเนินงาน ของโครงการ	1. เพื่อค้นหา การบรรยายและ ตัดสินใจเกี่ยวกับ ผลลัพธ์ของ โครงการ โดย พิจารณาจาก ความสัมพันธ์กับ สารสนเทศของ วัตถุประสงค์ บริบท ปัจจัย นำเข้าและ กระบวนการ 2. ตีความเกี่ยวกับ คุณภาพ คุณประโยชน์ ความมีนัยสำคัญ และความถูกต้อง แม่นยำของ โครงการ แผนงาน หรือ สิ่งแทรกแซง

ตาราง 2 (ต่อ)

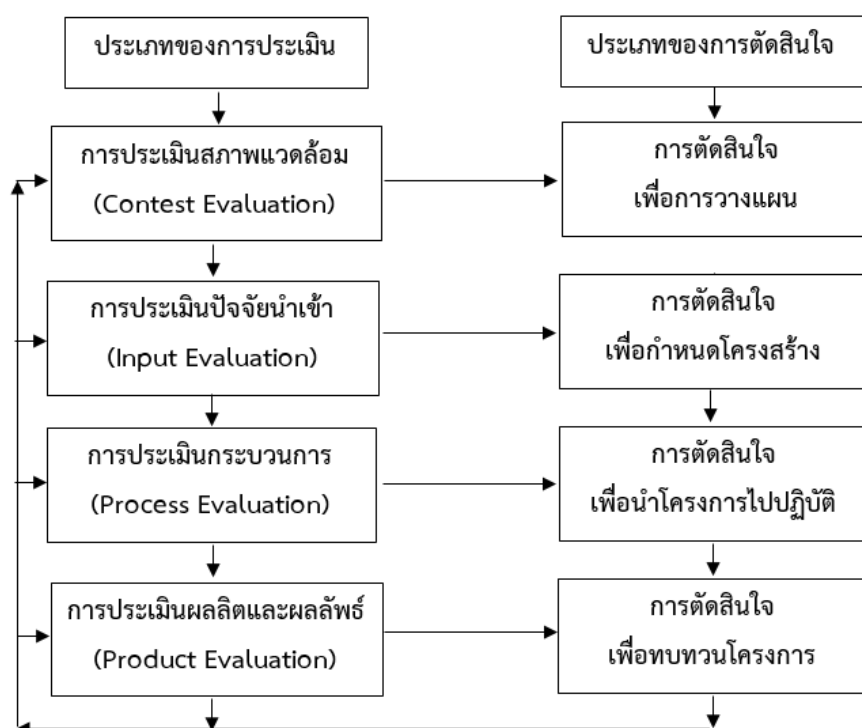
ลักษณะสำคัญ	การประเมิน บริบท	การประเมิน ปัจจัยนำเข้า	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
วิธีการ	การใช้วิธีการ ต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ ระบบการสำรวจ การทบทวน เอกสาร การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ ข้อมูล ทฤษฎีภูมิ การรับฟัง ความคิดเห็น แบบทดสอบ วินิจัย และ เทคนิคเดลไฟ	สำรวจและ วิเคราะห์ การมีอยู่ของ บุคคล และวัสดุ อุปกรณ์กลยุทธ์ การแก้ไขปัญหา และแนวทางอื่น ที่เกี่ยวข้อง ความเป็นไปได้ ต้นทุนและภาวะ ทางเศรษฐกิจใช้ วิธีการบางอย่าง ได้แก่ การค้นหา เอกสาร ตรวจสอบ เชื่อมโยงโครงการ ตัวอย่าง การโน้มน้าว ทีมงานและ การทดลอง นำร่อง	ควบคุมกำกับ กิจกรรมต่าง ๆ และกระตุ้นเตือน เกี่ยวกับการไม่ได้ เข้าร่วมโครงการ ของบุคคลใด ๆ บรรยาย กระบวนการจริง ที่เกิดขึ้นสร้าง ปฏิสัมพันธ์และทำ การสังเกตอย่าง ต่อเนื่องเกี่ยวข้อง กับกิจกรรมต่าง ๆ ของทีมงาน ปฏิบัติงาน ในโครงการ และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียอื่น ๆ	นิยามเชิง ปฏิบัติการ และวัด ผลลัพธ์ตาม เกณฑ์รวบรวมการ ตัดสินใจเกี่ยวกับ ผลลัพธ์ ของผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสียกับ โครงการหรือ สิ่งแทรกแซง นั้น ๆ โดยใช้ การวิเคราะห์ เชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ รวมทั้ง เปรียบเทียบ ผลลัพธ์กับ ความต้องการ จำเป็น ในการได้รับ การตอบสนองของ กลุ่มเป้าหมาย

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะสำคัญ	การประเมิน บริบท	การประเมิน ปัจจัยนำเข้า	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
ความสัมพันธ์กับ การตัดสินใจ กระบวนการ เปลี่ยนแปลง	สำหรับตัดสินใจ กำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ของ เป้าหมายกับความ ต้องการจำเป็นที่ จะได้รับการ บริการหรือการ ได้รับโอกาส การ จัดลำดับ ความสำคัญ เกี่ยวกับ ระยะเวลาการใช้ งบประมาณและ ทรัพยากร ความสัมพันธ์ ของวัตถุประสงค์ กับการแก้ไข ปัญหาการจัดทำ แผนเปลี่ยนแปลง ความต้องการ จำเป็นและ จัดเตรียม สารสนเทศ พื้นฐานสำหรับ การตัดสินใจผลลัพธ์	สำหรับเลือกแหล่ง ให้การสนับสนุน กลยุทธ์ การแก้ปัญหา และการออกแบบ แนวทาง การดำเนินงาน โครงการ การตัดสินใจ ปรับเปลี่ยน กิจกรรม งบประมาณและ ตารางเวลา การดำเนิน กิจกรรมเป็น การจัดหา สารสนเทศเพื่อ เป็นพื้นฐาน การตัดสินใจนำ โครงการไปใช้	สำหรับการใช้และ ปรับการออกแบบ โครงการควบคุม ผลที่จะเกิดจาก กระบวนการ ควบคุมผลที่ อาจจะเกิดจาก กระบวนการ และจัดเตรียม คำอธิบาย กระบวนการที่ เกิดขึ้นจริงเพื่อใช้ ตีความผลลัพธ์ที่ จะเกิดขึ้นใน ตอนท้าย	สำหรับ การตัดสินใจ เกี่ยวกับ ความต่อเนื่อง การ ยุติการปรับแต่ง หรือเปลี่ยนแปลง จุดเน้นของ กิจกรรมและ นำเสนอบันทึก รายงานที่ชัดเจน ของผลที่เกิดขึ้น ทั้งหมดจาก กิจกรรมต่าง ๆ (ทั้งที่ ตั้งใจและ ไม่ตั้งใจทั้ง เชิงบวกและ เชิงลบ) เปรียบเทียบผล การประเมิน ความต้องการ จำเป็นที่ได้รับ การตอบสนอง กับวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้

การจัดประเภทของการประเมิน แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุมกระบวนการทำงานในทุก ๆ ขั้นตอน ตามแนวคิดที่รู้จักกันดีในนามว่า “CIPP” สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใด ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผนเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสถานะแวดล้อม มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ เป็นการตัดสินใจที่ต้องอาศัยการประเมิน ตัวป้อน มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดโครงสร้างแผนงานและขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญ คือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดและเพื่อปรับปรุง แก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดีที่สุด
4. การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้นมีบทบาทหลัก คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป ดังรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏในภาพ 8

ภาพ 8 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจ และประเภทของการประเมินตามโมเดลของ StuffLebeam

จากภาพ 8 แสดงให้เห็นว่าการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจแบบซีปป์ของสตฟเฟิลบีม (CIPP) เป็นการประเมินที่ครอบคลุมตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ จึงเป็นการช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายของสิ่งที่จะประเมิน การดำเนินงาน การกำหนดยุทธวิธี แผนงาน และการปรับเปลี่ยนยุทธวิธี แผนการดำเนินงานให้มี ความเหมาะสม รวมทั้งการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน คงขยาย ยุบ หรือ เลิก สิ่งที่จะประเมิน

ดังนั้น การประเมินโครงการการจัดการศึกษา โดยใช้รูปแบบ CIPP อย่างถูกต้องย่อมได้รับสารสนเทศ เป็นประโยชน์อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของโครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ แนวคิดและรูปแบบการประเมินของ Stufflebeam นับว่าเป็นต้นแบบของการประเมินอย่างมีระบบ การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงตัดสินผลทุกขั้นตอนและเป็นกระบวนการประเมินที่มี ประสิทธิภาพ การประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPP เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายมากที่สุด โดยเฉพาะการประเมิน โครงการต่าง ๆ เพราะว่าเป็นการประเมินให้สารสนเทศที่ครอบคลุม มีการพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามบางครั้งก็มีการนำรูปแบบการประเมิน แบบนี้ไปใช้โดยไม่ครบตามขั้นตอน ด้วยการตัดการประเมินบริบทออกทำให้สารสนเทศที่ได้ลดคุณค่าลง และมีผลต่อการตัดสินใจได้ ในการประเมินโครงการนั้น รูปแบบการประเมินจะเป็นสิ่งสำคัญในการอธิบายโครงการและจะนำไปสู่ การตัดสินใจโครงการ จึงมีข้อควรคำนึงในการใช้รูปแบบการประเมิน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การให้สารสนเทศ (Information) เพื่อการตัดสินใจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียละเอียดที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ
2. ชนิดของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ย่อมต้องการออกแบบการประเมินที่แตกต่างกัน และควรใช้รูปแบบการประเมินที่มีประสิทธิผลและเป็นรูปแบบทั่ว ๆ ไป
3. กรณีที่รูปแบบการประเมินมีความแตกต่างกันด้านเนื้อหา ควรใช้ขั้นตอนของ การติดตามผล คือ วิเคราะห์ รวบรวม และนำเสนอ
4. การตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ วิเคราะห์ ออกแบบ เลือกและ ปฏิบัติ จึงจำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมินซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างนักประเมินและ ผู้ตัดสินใจ
5. เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบในการตัดสินใจ การออกแบบการประเมินจึงควรคำนึง ถึงเกณฑ์ที่มีความตรงภายใน ความเที่ยงและมีความเป็นปรนัย
6. การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นวัฏจักร (Cycle) ต้องใช้กับโครงการ ที่เป็นระบบ

จากแนวคิดและรูปแบบการประเมินโครงการที่นักประเมินทั้งหลายได้พยายามเสนอไว้นั้น แต่ละรูปแบบมีแนวคิด ทฤษฎี และหลักเหตุผลของการพัฒนาโดยเฉพาะ มีความเชื่อและปรัชญาส่วน บุคคลที่ต่างกันไป ที่สำคัญ คือ รูปแบบแต่ละรูปแบบที่นำเสนอมีวัตถุประสงค์เฉพาะของ การใช้ในการประเมินที่ต่างกัน นอกจากนั้นรูปแบบต่าง ๆ ล้วนมีจุดเด่นจุดด้อย และมีข้อจำกัดใน การนำไปใช้ที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นในทางปฏิบัติแล้วการประเมินโครงการใด ๆ ต้องพิจารณาถึงสภาวะ แวดล้อมและวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการ ใช้รูปแบบนั้น ๆ รวมทั้งอรรถประโยชน์ที่จะได้จากการใช้รูปแบบนั้น ๆ เป็นส่วนสำคัญด้วย

4.5 รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP)

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นการประเมินโครงการที่ปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน โครงการแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งมีรูปแบบการประเมินโครงการ ดังนี้

รัตนะ บัวสนธ์ (2540, หน้า 110 - 112) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการโดย รูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model) นั้นมาจากคำย่อ 4 คำได้แก่

C = Context คือ สภาวะแวดล้อม

I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น

P = Process คือ กระบวนการ

P = Product คือ ผลผลิต

โดยมีส่วนประกอบต่าง ๆ ของโครงการที่จะประเมิน ได้แก่

1. Context Evaluation : การประเมินสภาวะแวดล้อมของโครงการ ซึ่งหมายถึง การประเมินเกี่ยวกับสิ่งที่จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นสิ่งที่อยู่ ภายนอกโครงการ แต่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการ ได้แก่ ความต้องการของ ชุมชนและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับบริการจากโครงการ จำนวนประชากร กระแสทิศทางของสังคมและ การเมือง สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบนและ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

2. Input Evaluation : การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ หมายถึง การประเมิน ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคลากรที่ต้องใช้ งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ อาคาร สถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้นจะช่วยให้การพัฒนาตัดสินใจว่าโครงการนั้น ๆ มีความเหมาะสมและ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่และช่วยให้เกิด การวางแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

3. Process Evaluation : การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการเป็น การประเมินเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำปัจจัยเบื้องต้นมาใช้ได้เหมาะสมเพียงใด เป็นไปตามลำดับขั้นตอนหรือไม่ กิจกรรมที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีอุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น เพื่อจะนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. Product Evaluation : การประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับ ผลที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินโครงการว่าได้ผลมากน้อยเพียงไร เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ โครงการที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลผลิตจะนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ที่

กำหนดไว้ จึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการประเมินในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจปรับปรุง ขยายหรือล้มเลิกโครงการ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2542, หน้า 58) ได้กล่าวว่า การประเมินตามรูปจำลองของ สตัฟเฟิลบีม สามารถสรุปการประเมินได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนด หรือ ระบุ และ ป่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดสารสนเทศ เพื่อนำเสนอฝ่ายบริหารและได้แบ่งการประเมิน

ออกเป็น 4 ประเภท (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2542, หน้า 59) คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนลงมือดำเนินการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายในการกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) ส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อ

3.1 หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น ๆ

3.2 หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการ เพื่อการพัฒนางานต่าง ๆ

3.3 บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2544, หน้า 55 - 58) ได้กล่าวว่า การประเมินตามรูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งมีแนวการประเมินในแต่ละด้านต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และความเป็นไปได้ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้มีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการนั้นด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ เพียงไร โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานที่ได้จากการประเมินสภาวะแวดล้อมและกระบวนการร่วมกัน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 166) ได้กล่าวถึงการประเมินตามแบบจำลองแบบซิปป (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีมว่าสามารถแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภทและเพื่อความสะดวกต่อการพัฒนาโครงการ ซึ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. การประเมินก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินเพื่อวางแผนโครงการซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการของโครงการ โดยเขียนเป็นรูปเอกสารในแบบจำลองแบบซิปป (CIPP Model) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ ประกอบด้วย

1.1 การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท เป็นการประเมินความจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ ประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่นำไปสู่ทิศทางและวัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2 การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากร เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากร ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบบริหารจัดการเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด อีกทั้งความเป็นไปได้ในด้านทรัพยากร

จากการประเมินข้อ 1.1 และข้อ 1.2 นำไปสู่การเตรียมวางโครงการและการเขียนโครงการในการนำเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ จำเป็นต้องวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ (Project Appraisal or Analysis) โดยพิจารณาจากหลักความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของโครงการหลักประสิทธิภาพโดยพิจารณาจากความคุ้มค่า (Cost Benefit) หรือผลลัพธ์ (Cost Effectiveness) หลักความเหมาะสมในการบริหารโครงการ ผลกระทบของโครงการและความเป็นธรรมของโครงการและหลักความเป็นไปได้ทั้งในด้านแผนงาน แผนเงินและแผนคน

2. การประเมินขณะดำเนินโครงการ ซึ่งในแบบจำลองแบบซิปป (CIPP Model) คือ การประเมินกระบวนการนั่นเอง การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงาน เมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าจุดแข็งจุดอ่อน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ อะไรเป็นมูลเหตุที่ทำให้สามารถหรือไม่สามารถดำเนินโครงการตามที่วางแผนไว้

การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้ทัน่วงที การประเมินในขั้นนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ (Formative Evaluation) ด้วยการจัดระบบการกำกับงาน (Monitoring System) เพื่อติดตามความก้าวหน้าและเร่งรัดการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนด

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ซึ่งในแบบจำลองแบบซีบีพี (CIPP Model) เรียกว่า การประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ผลการดำเนินโครงการคุ้มค่าเพียงใด ผลลัพธ์และการประเมินผลกระทบของโครงการทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งนิยมประเมินด้วยเทคนิคการติดตามผล (Follow up Study or Tracer Study) ผลการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไร ควรมีการปรับ ขยาย แล้วดำเนินการต่อไปอีกระยะหนึ่งหรือควรจะสิ้นสุดโครงการตามเวลาที่กำหนดหรือควรเลื่อนฐานะเป็นงานประจำ

นอกจากนั้น ในปีคริสต์ศักราช 1989 เจ ดับเบิลยู อัลซูล และ พี เอ็ม โทมัส ได้สรุปว่า จุดเน้นของรูปจำลองแบบซีบีพี (CIPP Model) จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการและความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง มีรายละเอียดดังตาราง 3 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544, หน้า 170-172)

ตาราง 3 แสดงรูปจำลองแบบซิปป์ (CIPP Model) จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

ประเด็น การประเมิน	การประเมิน สถานะแวดล้อม (C)	การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น (I)	การประเมิน กระบวนการ (P)	การประเมิน ผลผลิต (P)
วัตถุประสงค์	เป็นการนิยาม บริบท เชิงปฏิบัติการ ระบุและประเมิน ความต้องการ จำเป็น (Needs) และโอกาส วินิจฉัยปัญหา ที่อยู่เบื้องหลัง ความต้องการ จำเป็นและโอกาส นั้น ๆ	ระบุและประเมิน ความสามารถของ ระบบกลยุทธ์ใน เชิงปัจจัยที่มีอยู่ และกลยุทธ์ที่ เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ	ระบุและทำนาย จุดอ่อนใน การออกแบบ เชิงกระบวนการ และบันทึกปฏิบัติ หาสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจ เกี่ยวกับ กระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ	โยงสัมพันธ์ สารสนเทศซึ่ง ผลลัพธ์กับ สารสนเทศ เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ บริบท ปัจจัย เบื้องต้น และ กระบวนการ
วิธีการ	บรรยายและ เปรียบเทียบ ปัจจัยเบื้องต้น ที่ใช้จริงกับที่ คาดหวัง ผลผลิต ที่เป็นจริงกับ ที่คาดหวัง เปรียบเทียบ ความน่าจะเป็น ของระบบ วิเคราะห์ สาเหตุของ ความสอดคล้อง ระหว่าง	บรรยายและ วิเคราะห์ถึง ทรัพยากรที่มี ทั้งด้านคนและ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ กลยุทธ์ที่มุ่ง เป้าประสงค์ ตลอดจน กระบวนการที่มี ความเป็นไปได้ และประหยัด เลือกแหล่ง การสนับสนุน	กำกับอุปสรรค ที่เป็นไปได้ใน กระบวนการ ดำเนินงานและ ต้นตอต่ออุปสรรค ที่ไม่คาดคิดว่าจะ เกิดขึ้นให้ได้ สารสนเทศสำหรับ การตัดสินใจ เชิงกระบวนการ และการบรรยาย กระบวนการ ที่เกิดขึ้นจริง	นิยามและ กำหนดเกณฑ์ การประเมิน การบรรลุ วัตถุประสงค์ เปรียบเทียบกับ มาตรฐานที่ได้ กำหนดไว้ ล่วงหน้า แปลความหมาย ของผลลัพธ์ โดยโยงกับบริบท ปัจจัยและ กระบวนการ

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเด็น การประเมิน	การประเมิน สถานะแวดล้อม (C)	การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น (I)	การประเมิน กระบวนการ (P)	การประเมิน ผลลัพธ์ (P)
ความสัมพันธ์ กับการตัดสินใจ ในกระบวนการ เปลี่ยนแปลง	ความเป็นจริงกับ สิ่งที่คาดหวัง ตัดสินใจเกี่ยวกับ บริบท หรือ สถานการณ์ของ โครงการและ เป้าประสงค์ ที่เป็นผลจาก การวางแผน เปลี่ยนแปลงตาม ความจำเป็น ความสัมพันธ์กับ การตัดสินใจใน กระบวนการ เปลี่ยนแปลง (Needs)	เลือกกลยุทธ์ มุ่งเป้าประสงค์ และกระบวนการ ที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง	ดำเนินการและ ปรับปรุงแบบ ของโปรแกรม และวิธีการสำหรับ การควบคุม กระบวนการที่มี ประสิทธิภาพ	ดำเนินการต่อไป การยุติ การปรับ ขยายหรือการนำ กระบวนการเดิม มาใช้ใหม่ในระยะ ต่อไป

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า รูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผนโครงการ เพื่อการนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อช่วยปรับปรุงแก้ไขโครงการอย่างทันทางที่และเพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2544, หน้า 133) ได้อธิบายว่า รูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model) มีวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินและความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจ รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินโดยใช้ชิปโมเดล (CIPP Model)

การประเมิน สภาวะแวดล้อม	การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ ระบบ การสำรวจ การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ แบบทดสอบวินิจฉัย และวิธี Delphi Technique	โดยการจัดอันดับ คุณภาพ การวิเคราะห์ ทรัพยากร ยุทธวิธี การออกแบบ กระบวนการ ความเป็นไปได้ และในแง่เศรษฐกิจ ซึ่งคงใช้วิธีการวิจัย เอกสารและ ทำการทดลองนำร่อง	โดยการกำกับ (Monitoring System) และ ติดตามเกี่ยวกับ ศักยภาพ อุปสรรค และการตื่นตัว ในการทำงานของ ผู้รับผิดชอบโดย กำหนดข้อมูลหรือ สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจ กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการและ โดยการอธิบาย กระบวนการที่ กระทำจริงอย่าง ต่อเนื่องและ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ คาดหวังไว้	1. โดยการระบุ การปฏิบัติการและ การวัดผลสัมฤทธิ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามจุดมุ่งหมาย 2. เปรียบเทียบผลกับ เกณฑ์มาตรฐาน 3. แปลผลโดย การเปรียบเทียบกับ เกณฑ์โดยพิจารณา ทั้งด้านปริมาณและ คุณภาพ

จากตาราง 4 สรุปได้ว่าการประเมินแต่ละส่วนจะมีวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของผู้ประเมินแต่ละครั้งว่าผู้ประเมินต้องการทราบอะไรและควรใช้วิธีการและเทคนิคใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้และตรงตามความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและตัดสินใจคุณค่าของโครงการต่อไป

สตัฟเฟิลบีม และซิงค์ฟิลด์ ฟิลด์ (Stufflebeam D.L. and Shrinkfield, 1985, p. 164 อ้างอิงใน ส.วาสนา ประมวลพฤษ, 2544, หน้า 133) ได้อธิบายวิธีการใช้รูปจำลองแบบชิป (CIPP Model) ทั้ง 2 วิธีดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบ กับ กระบวนการตัดสินใจและการอธิบาย

รูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model)	การตัดสินใจที่เน้น การปรับปรุง	การอธิบายที่เน้น ผลโดยรวม
การประเมิน สภาวะแวดล้อม	เป็นแนวทางกำหนดวัตถุประสงค์ และการจัดลำดับความสำคัญ	ทำรายการวัตถุประสงค์และ ข้อมูลพื้นฐานตามรายการ ความต้องการ ความเป็นไปได้ และปัญหา
การประเมินปัจจัยเบื้องต้น	เป็นแนวทางกำหนดยุทธวิธีและระบุ วิธีการปฏิบัติ	ทำรายการยุทธวิธีที่เลือก การออกแบบและเหตุผล ที่เลือกมาจากทางเลือกอื่น ๆ
การประเมินกระบวนการ	เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน	ทำรายการและกระบวนการ ปฏิบัติงาน
การประเมินผลผลิต	เป็นแนวทางในการยุติ ทำต่อ ปรับปรุงหรือทบทวนเพื่อเริ่มใหม่	ทำรายการที่ประสบผลสำเร็จ และการตัดสินใจใหม่อีกครั้ง

จากตาราง 5 สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบกับกระบวนการตัดสินใจและการอธิบาย มีจุดเน้นที่ต่างกัน กล่าวคือ การตัดสินใจจะเน้นการปรับปรุง เพื่อเริ่มใหม่ ส่วนการอธิบายจะเน้นผลโดยรวม

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินโครงการด้วยรูปจำลองแบบชิปปี้ (CIPP Model) พบว่า รูปจำลองแบบชิปปี้ ตามแนวคิดของศาสตราจารย์สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) มีลักษณะการให้ข้อมูลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกขั้นตอน ทำให้เข้าใจบริบทของการตัดสินใจและสารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจในการบริหารโครงการและปรับการดำเนินงาน ทำให้มั่นใจในข้อมูลที่ต้องการกับความต้องการในการตัดสินใจและมีการกระตุ้นให้มีการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจสำหรับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินโครงการที่ปรับรูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (2007, p. 348 อ้างอิงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556, หน้า 22) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

5. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

5.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อโรงเรียน แม่จันวิทยาคม ที่อยู่ 65 หมู่ 3 ตำบลป่าซาง อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โทรศัพท์ 053-771787 โทรสาร 053-771545 website : www.mwk.ac.th เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษาชื่อ นายจรัส แก้วเป็ง วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ ตั้งแต่ 23 ตุลาคม 2561 ถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 2 ปี 7 เดือน

5.2 ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้จัดตั้งขึ้นในปีการศึกษา 2502 โดยการอนุมัติของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการที่ 4501/2502 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2502 จัดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในชั้นแรกได้จัดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยรับนักเรียนแบบสหศึกษา จำนวน 40 คน และเปิดทำการสอน ณ โรงอาหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลแม่จัน จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2503 ทางราชการได้แต่งตั้งให้ นายเปล่ง กันตะบุตร ซึ่งเป็นศึกษาธิการอำเภอมะจัน มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อีกตำแหน่งหนึ่ง ในปีการศึกษา 2503 โรงเรียนได้จัดสร้างอาคารชั่วคราวขึ้น โดยอาศัยสถานที่โรงเรียนอนุบาลแม่จัน (เชียงใหม่ประชานุสาสน์) และได้ย้ายมาดำเนินการสอนที่แห่งใหม่เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2503 ถึงวันที่ 16 พฤษภาคม 2505 ในปีงบประมาณ 2505 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน จำนวน 3 ห้องเรียน ณ สถานที่ 65 หมู่ที่ 3 ตำบลป่าซาง อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ของตำบลป่าซาง มีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ และได้ย้ายมาทำการสอนในที่แห่งใหม่ เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2505

5.3 ข้อมูลสภาพชุมชน

สภาพชุมชนโดยรอบโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นบ้านเรือนและพื้นที่ทำการเกษตร ประชาชนโดยรอบประกอบอาชีพเกษตรกรรม โรงเรียนมีเขตพื้นที่บริการ คือ อำเภอมะจัน ได้แก่ ตำบลป่าซาง ตำบลแม่จัน ตำบลป่าตึง ตำบลแม่คำ ตำบลศรีคำ ตำบลแม่ไร่ ตำบลสันทราย ตำบลจอมสวรรค์ (หมู่ 1-3) และอำเภอมะสาเยเฉพาะตำบลบ้านด้ายและตำบลห้วยไคร้

5.4 ข้อมูลครูและบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

5.4.1 จำนวนบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ตาราง 6 แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ประเภทบุคลากร	จำนวนบุคลากร (คน)
1. ผู้อำนวยการ	1
2. รองผู้อำนวยการ	4
3. ครูผู้สอน	97
4. พนักงานราชการ	2
5. ครูอัตราจ้าง	15
6. เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	34
รวมทั้งหมด	153

จากตาราง 6 แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 153 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 97 คน พนักงานราชการ จำนวน 2 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 15 คน และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ จำนวน 34 คน

5.4.2 วุฒิการศึกษาสูงสุดของบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ตาราง 7 แสดงวุฒิการศึกษาสูงสุดของบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ระดับวุฒิการศึกษา	จำนวนบุคลากร (คน)
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	20
2. ประกาศนียบัตรบัณฑิต	0
3. ปริญญาตรี	84
4. ปริญญาโท	49
5. ปริญญาเอก	0
รวมทั้งหมด	153

จากตาราง 7 แสดงวุฒิการศึกษาสูงสุดของบุคลากร โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 153 คน มีระดับวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 0 คน ปริญญาตรี จำนวน 84 คน ปริญญาโท จำนวน 49 คน และปริญญาเอก จำนวน 0 คน

5.4.3 วิทยฐานะของข้าราชการครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ตาราง 8 แสดงวิทยฐานะของข้าราชการครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ระดับวิทยฐานะ	จำนวนข้าราชการครู (คน)
1. ครูผู้ช่วย	3
2. ครูชำนาญการ	24
3. ครูชำนาญการพิเศษ	31
4. ครูเชี่ยวชาญ	1
รวมทั้งหมด	153

จากตาราง 8 แสดงวิทยฐานะของข้าราชการครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 153 คน มีระดับวิทยฐานะของข้าราชการครู ดังนี้ ครูผู้ช่วย จำนวน 3 คน ครูชำนาญการ จำนวน 24 คน ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 31 คน และครูเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน

5.4.4 สาขาวิชาที่จบการศึกษาและภาระงานสอน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ตาราง 9 แสดงสาขาวิชาที่จบการศึกษาและภาระงานสอน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

สาขาวิชา	จำนวน	ภาระงานสอนเฉลี่ยของครู 1 คน (คาบ/สัปดาห์)
บริหารการศึกษา	5	-
ภาษาไทย	11	16.3
คณิตศาสตร์	14	16.1
วิทยาศาสตร์	23	16.0
สังคมศึกษา	16	14.9
ภาษาต่างประเทศ	18	18.9
สุข-พลศึกษา	7	16.0
ศิลปศึกษา	6	19.2
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	16	19.0
สนับสนุน (แนะแนว)	5	17.4
รวม	121	

จากตาราง 9 แสดงสาขาวิชาที่จบการศึกษาและภาระงานสอน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 121 คน สาขาที่จบการศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด คือ สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 23 คน รองลงมาคือ สาขาภาษาต่างประเทศ จำนวน 18 คน และสาขาที่จบการศึกษาน้อยที่สุด คือ การบริหารการศึกษาและแนะแนว จำนวน 5 คน

5.4.5 ข้อมูลนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ตาราง 10 แสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ม.1	10	180	187	367	37
ม.2	10	147	174	321	32
ม.3	10	144	184	328	33
รวม	30	471	545	1,016	34
ม.4	10	160	210	370	37
ม.5	10	128	171	299	30
ม.6	10	100	179	279	28
รวม	30	388	560	948	32
รวมทั้งหมด	60	859	1,105	1,964	33

จากตาราง 10 แสดงจำนวนนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีจำนวนห้องเรียน 30 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 1,016 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีจำนวนห้องเรียน 30 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 948 คน

สรุปได้ว่า โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีเขตพื้นที่บริการทางการศึกษา คือ อำเภอแม่จัน ได้แก่ ตำบลป่าซาง ตำบลแม่จัน ตำบลป่าตึง ตำบลแม่คำ ตำบลศรีคำ ตำบลแม่ไร่ ตำบลสันทราย ตำบลจอมสวรรค์ (หมู่ 1-3) และอำเภอแม่สายเฉพาะตำบลบ้านด้าย และตำบลห้วยไคร้ ตลอดจนมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จัดการเรียนรู้และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครอบคลุมทุกกลุ่มงาน

6. ความพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบ ดังปรากฏต่อไปนี้

ประสาธ อิศรปริดา (2547, หน้า 321) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และเขาได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

อนเนก สุวรรณบัณฑิต และคณะ (2548, หน้า 145) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง กระบวนการที่กระตุ้นให้บุคคลเคลื่อนไหวหรือแสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีแรงจูงใจเป็นตัวผลักดัน ซึ่งมีความต้องการสิ่งจูงใจและแรงขับเข้ามาเกี่ยวข้องโดยมีกระบวนการในการจูงใจอย่างเป็นลำดับขั้น

พิสุทธา อาริราชฤทธิ์ (2550, หน้า 176) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของมนุษย์ที่เกิดจากแรงจูงใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดแรงกระตุ้นหรือแรงขับเคลื่อนต่อความต้องการนั้น ๆ

6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ดังนี้

อารีย์ เพชรผุด (2530, หน้า 58 - 59) ได้สรุปทฤษฎีความพึงพอใจไว้ 2 ทฤษฎี ประกอบด้วย ทฤษฎีความพึงพอใจนำไปสู่การทำงานหรือความพึงพอใจสัมพันธ์กับงานจากการศึกษาที่ฮอธอร์ของ Elton Mayo และคณะตลอดจนการศึกษาด้านมนุษย์สัมพันธ์ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ พยายามสรุปให้เห็นว่า ความพึงพอใจจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลใดมีความพึงพอใจในงานที่เขารับผิดชอบอยู่ เขาจะสามารถทำให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจอาจเกิดจากกำลังใจ ขวัญในการทำงาน คนที่มีกำลังใจขวัญดีกำลังขวัญสูง บุคคลนั้นจะมีความสุขและเมื่อมีความสุขก็จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มณีวรรณ ต้นไทย (2533, หน้า 66 – 69) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจหลังได้รับบริการว่าเป็นระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการได้รับบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ ด้านความสะดวกที่ได้รับด้านตัวเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านคุณภาพของบริการที่ได้รับ ด้านระยะเวลาในการดำเนินการและด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538, หน้า 124 - 125) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. สัมฤทธิ์ผลของงาน (Achievement) คนเป็นจำนวนมากที่ต้องการความสำเร็จในการทำงานและพอใจในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานที่มีความสำคัญให้แก่บริษัท ถ้าผู้บริหารยอมรับในข้อนี้ก็จะยอมรับสนับสนุน

2. การยอมรับ (Recognition) โดยปกติแล้วคนทุกคน มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นถ้าผู้บริหารแสดงออกถึงพฤติกรรมการยอมรับในความคิดหรือความสามารถของบุคคลไม่ว่าจะเป็นคำยกย่อง คำชมเชยหรือการให้ Feedback ที่เหมาะสมจะมีส่วนร่วมจูงใจในการทำงานได้มากที่สุด

3. ความก้าวหน้า (Advancement) ความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการเพราะการเข้าสู่ตำแหน่งใหม่หรือการได้เผชิญกับงานสถานการณ์ใหม่ๆที่มีความท้าทาย จะทำให้บุคคลนั้นได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการทำงานอยู่เสมอ

4. ความสนใจ (Interest) หมายถึง การให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาหรือเสริมสร้างทักษะในการทำงานตามที่เขามีความสนใจ หรือให้เขามีโอกาสได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานที่เขาชอบเป็นการจูงใจที่ดีวิธีหนึ่ง

5. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สำหรับบุคคลที่มีความสามารถ มีไหวพริบและทักษะในการทำงานที่ดี อยากที่จะทำงานด้วยอำนาจและความรับผิดชอบของตนเองและไม่ชอบการถูกบังคับให้ทำงาน

6. การมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) การเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบายวิธีทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจการทำงานจะสร้างให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับหน่วยงานหรือบริษัท การให้มีส่วนร่วมในการทำงานนี้ จะจูงใจให้บุคคลยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกันและมีโอกาสพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้วย

ทิฟฟิน และแมคคอร์มิค (1968, p. 68) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ ซึ่งตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Need) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentives) และความพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

เอกมล บุญแก้ว (2547, หน้า 23) ได้เสนอตัวแบบอันเป็นแนวทางที่มุ่งเป็นฐานคิดว่าด้วยความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่อกระบวนการยุติธรรมว่า การตั้งคดีเกี่ยวกับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมเมืองขนาดใหญ่จะต้องตระหนักถึงความกลมเกลียวและความขัดแย้ง ทั้งความร่วมมือและการแข่งขัน ทั้งการได้เปรียบและเสียเปรียบ ภาพของกระบวนการยุติธรรมจึงอาจเป็นไปได้ทั้งเชิงปฏิฐานและเชิงนิเสธ เสมือนสองปลายของเส้นตรงเดียวกัน การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นปรากฏการณ์ที่สลับซับซ้อนและต้องอาศัยแนวคิด

เชิงปทัสสถาน (Normative Concepts) แนวคิดเชิงประจักษ์ (Empirical Concepts) ฉะนั้นทฤษฎีว่าด้วยความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรมจึงได้แก่

ทฤษฎีที่หนึ่ง ภูมิหลังของประชาชนผู้รับบริการน่าจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรม ภายใต้สภาวะแวดล้อมของสังคมเมืองขนาดใหญ่

ทฤษฎีที่สอง ประสบการณ์ของประชาชนผู้รับบริการเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมน่าจะมีสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรม ภายใต้สภาวะแวดล้อมของสังคมเมืองขนาดใหญ่ ภูมิหลังของประชาชน หมายถึง อายุ การศึกษา ระยะเวลาอยู่อาศัยในท้องถิ่นนั้น ๆ ของประชาชน ประสบการณ์ของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม หมายถึง ลำดับความสำคัญของมิลเลท (Millet) (1954, หน้า 397 - 400) กล่าวถึง บริการที่น่าพึงพอใจ (Satisfactory Service) ไว้ว่าการบริการนั้นจะเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ สามารถวัดได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service) คือ การบริการที่มีความเสมอภาคและเสมอหน้า
2. การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) คือ การให้บริการจะต้องตรงเวลาและทันต่อความต้องการของผู้ใช้
3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) คือ ความเพียงพอในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) คือ การติดตามผู้ใช้อย่างต่อเนื่อง
5. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive Service) คือ การพัฒนางานบริการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้มีความก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ

พิสนุ พองศรี (2550, หน้า 340-341) ได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ทฤษฎีสนองความต้องการ (Need Fulfillment Theory) ซึ่งถือว่าความพึงพอใจในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตน
2. ทฤษฎีอ้างอิงกลุ่ม (Reference - Group Theory) ซึ่งถือว่าความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่ม

ทศนา แคมมณี (2554, หน้า 69) กล่าวว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ มีดังนี้

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าหากได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ จะเกิดแรงจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมให้สังคมยอมรับ และสามารถพัฒนาตนไปสู่ขั้นสูงขึ้น จึงนำแนวคิดทฤษฎีนี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกถึงความต้องการของบุคคล

1.2 การช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เขาต้องการแสดงเสียก่อน

1.3 การจัดการเรียนรู้ หากครุค้นหาได้ว่า นักเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับใด ก็จะสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของนักเรียนนี้เป็นแรงจูงใจช่วยให้การเรียนรู้ได้ดี

1.4 การช่วยให้นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานอย่างเพียงพอ การให้อิสราภาพและเสรีภาพแก่นักเรียน การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

2. ทฤษฎีสัมพันธเชิงเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วยการเชื่อมโยงหรือพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นปัญหาเกิดขึ้น ร่างกายความพยายามที่จะแก้ปัญหา นั้น โดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งร่างกายจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุดไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหานั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมา ได้แก่

2.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้านักเรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนต่อไป ดังนั้น การได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน

สรุปได้ว่า การตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดความพึงพอใจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ/ กิจกรรมโดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซีปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP)

ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551, หน้า 97) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการพัฒนานิยน์นักเรียน โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ปีการศึกษา 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินโครงการพัฒนานิยน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนานิยน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านบริบทโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมมีความเพียงพออยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตโดยรวม มีความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก ด้านผลกระทบครุมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนานิยน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นพรัตน์ อาจใจ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ข้าราชการครูและพนักงานราชการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 54 คน ผลการศึกษา พบว่าในการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ ด้านบริบท ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้มีความเหมาะสมและมีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน สำหรับด้านปัจจัยได้สร้างแหล่งเรียนรู้ปฏิบัติงานทักษะอาชีพภายในโรงเรียนกำหนดคุณสมบัติและจัดครูรับผิดชอบการจัดกิจกรรมตามความถนัด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ตามโครงการจัดกิจกรรมทักษะอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จัดกิจกรรมที่ฝึกการปฏิบัติทักษะอาชีพและฝึกให้นักเรียนในโครงการมีทักษะชีวิตพึ่งพาตนเองได้ จัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา

ฉันทนา โรจน์บุรณวงศ์ (2552, หน้า 113-115) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านมะกอก โดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมรูปแบบเดิมกับแนวทางการปลูกฝังสำนึกคุณธรรมของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวั่น พบว่า ด้านบริบทของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในภาพรวมมากที่สุด คือ โครงการมีความเหมาะสมและความจำเป็นในการแก้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แผนการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและงบประมาณ

ในการดำเนินโครงการมีเพียงพอมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด กระบวนการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการ ดำเนินโครงการเมื่อพบข้อบกพร่องมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีการดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านผลผลิตของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความมีสติและละเอียด รอบคอบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ประโยชน์ที่ได้รับจาก โครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากโครงการไปใช้กับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและสามารถนำหลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ชนิศกานต์ ละครวงศ์ (2556, หน้า 107-109) ได้ประเมินโครงการการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตของโครงการผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบตัวบ่งชี้ที่ 1 โครงการมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีความต้องการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นด้วยเหตุผลที่ว่า ครูมีความคาดหวังว่าจะ สามารถแก้ไขปัญหาครูไม่ครบชั้น รวมถึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นได้ และสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงด้านปัจจัยนำเข้า เพราะว่ามีเพียงพอในปัจจัยนำเข้าบางส่วนและการดำเนินงานบางด้านเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด มีความเพียงพอด้าน งบประมาณ มีความเพียงพอด้านสื่อเทคโนโลยี ครูและบุคลากรโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา ขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ด้านอาคารสถานที่โรงเรียนมีปัญหาในการจัดห้องเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ด้านกระบวนการ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสอดคล้องของกระบวนการดำเนินงานกับภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการพัฒนาการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและประกันคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 พบว่า สถานศึกษามีลักษณะห้องเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบคละชั้นที่ประกอบไปด้วย 4 ด้าน 1) ด้านลักษณะการจัดห้องเรียน โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน 2) ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแผนการสอน 3) ด้านลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ลักษณะแผนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 3 พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและมีแนวทางการแก้ไขปัญหาของ ตนเอง โดยมีสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้ 1) ด้านบุคลากรครู โรงเรียนไม่มีครูเพียงพอและครูผู้สอนไม่เข้าใจขาดทักษะวิธีการสอนและการบูรณาการตามหลักสูตร โดยมีการแก้ปัญหาด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นและพัฒนาครู 2) ด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอน พบว่า การจัดทำหลักสูตรมีความยุ่งยากที่ต้องบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีการแก้ปัญหาด้วยการใช้หลักสูตรของ

หน่วยงานต้นสังกัดและบูรณาการสอน 3) ด้านอาคารสถานที่ เพราะหาความคับแคบไม่เหมาะสมกับการจัด ห้องเรียนรูปแบบคณะชั้น วิธีการแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมบางประเภทนอกห้องเรียน 4) ด้านชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและนักเรียนมีการเคลื่อนย้ายบ่อย วิธีการแก้ปัญหาด้วยการสร้าง ความเข้าใจประชุมชี้แจงและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ด้านการประเมินผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยสูงขึ้น แต่กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ลดลง ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

กาญจนา กล้าหาญ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ประชากรที่ใช้คือ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอก รวมประชากรทั้งสิ้น 303 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง แบบสอบถาม ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย แบบรวบรวมข้อมูลแบบวิเคราะห์ข้อมูลและแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม พบว่าวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ทรัพยากรที่ใช้มีความพร้อมและเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านทรัพยากร 3) ด้านบุคลากร และ 4) ด้านงบประมาณ มีความพร้อมน้อย ตามลำดับ ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครู และ 6) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด ด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านพฤติกรรมและ 2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 93.94 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 74.67 ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 97.48 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 97.63 ขึ้นไปมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีเยี่ยมและระดับดีรวมกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 100 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75 ขึ้นไป มีสมรรถนะสำคัญของ

ผู้เรียนระดับดีเยี่ยมและระดับดีรวมกัน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 57.68 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 66.63 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์การตัดสินระดับ 3 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 57.56 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 55.73 มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ชนิดดา บุปผามาศ (2557, 121 - 124) ได้ทำการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ในการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการ ระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 ผลการประเมิน พบว่า ด้านบริบท ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารฉบับที่ 2 และเห็นว่าการประสานงานระหว่างสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายกับโรงเรียนไม่ค่อยเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้าภาพรวมผลการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยของบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด และเห็นว่าความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่ค่อยเหมาะสม ด้านกระบวนการในภาพรวม โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมที่สุด และเห็นว่าการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลผลิต ภาพรวมการประเมิน โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้วยความรู้ความเข้าใจในการบริการด้านบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด น่าจะเห็นว่าการพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานระบบไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลกระทบภาพรวมการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยครูผู้สอน สร้างสรรค์สื่อการสอนที่หลากหลายมีความเหมาะสมที่สุด และเห็นว่าพฤติกรรมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนไม่เหมาะสม แนวทางการพัฒนาโครงการพบว่า 1) การติดต่อประสานงาน ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจน 2) งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ ควรจัดทำให้เพียงพอกับความต้องการโดยเทียบกับปริมาณขนาดของโรงเรียนแต่ละแห่งและควรมีการดำเนินการเบิกจ่ายอย่างรวดเร็วมีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึงและเชื่อมต่อง่าย 3) การนิเทศ กำกับ ติดตามควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีการดูแลอย่างใกล้ชิด 4) การเข้าใช้งานในระบบควรเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วและพัฒนาบทเรียนให้น่าสนใจ และ 5) การสร้างแรงจูงใจในการใช้งานควรเปิดเวทีนำเสนอผลงานและควรมีการให้รางวัลสนับสนุน

ศิริพร ศิริรัตน์ (2557, หน้า 152 - 158) ได้ทำการประเมินโครงการเบญจวิธีนำทางฉันทสร้างครอบครัว ต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จังหวัดราชบุรี พบว่า มีการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST's Model ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท พบว่า

ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบคือการกำหนดวัตถุประสงค์ที่กว้างส่งผลการติดตาม และประเมินผลระดับการพัฒนาครอบครัว ข้อเสนอแนะคือควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการติดตาม ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่ามีค่าเฉลี่ยเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าวัสดุและอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการสมาชิกในครอบครัวและประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ ปัญหาที่พบ คือ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานในกิจกรรมการฝึกอาชีพบางประเภทที่วัสดุที่ใช้ในการฝึกมีราคาสูงไม่สามารถจัดหาได้อย่างเพียงพอได้ ข้อเสนอแนะ คือ ให้นำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาทำการฝึกอบรมเพื่อให้ง่ายต่อการหาวัตถุดิบ ด้านกระบวนการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมและงบประมาณในการดำเนินงานมีความเพียงพอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการเห็นว่าการจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่แจ้งให้กับประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบ เพื่อการดำเนินกิจกรรมที่บางกิจกรรมไม่ได้มาจากการต้องการของประชาชน จึงทำให้ไม่มีการต่อยอดพัฒนารูปแบบกิจกรรม ข้อเสนอแนะคือให้นำกิจกรรมที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนอยู่ แล้วมาฝึกอบรมให้ง่ายต่อการหาวัตถุดิบ ด้านผลผลิต ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจและสามารถนำแนวคิดเบญจวิถีไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลกระทบ ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านเจ้าหน้าที่เห็นว่าประชาชนมีการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าประชาชนยอมรับว่าการนำแนวคิดเบญจวิถีมาใช้ส่งผลให้ครอบครัวของตนเองเกิดการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านประสิทธิผล พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในครัวเรือนของตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความยั่งยืน ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการถ่ายทอดความรู้กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและครอบครัวผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดแนวคิดเบญจวิถี จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางส่งเสริมความสำเร็จของโครงการมีการกำหนดแผนพัฒนาและเป้าหมาย เป็นระยะโดยกำหนดเป็นรูปแบบของขั้นบันไดบูรณาการการทำงานระหว่าง หน่วยงานโดยจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมลงมือทำในระดับต่าง ๆ การให้ชุมชนเป็นรากฐานในความคิดแผนการดำเนินงานต่อยอดความคิดของประชาชนส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมสู่คุณภาพชีวิต เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพ

กมลนันท์ บุญกล้า (2559, หน้า 71 - 72) ได้ทำการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนหนองปลาชีว การประเมินพบว่า โดยภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านปัจจัยนำเข้า ความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้รับผิดชอบ โครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและเพียงพอ จำนวนบุคลากรที่ดำเนินโครงการมีความเหมาะสมด้านกระบวนการ พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก การกำหนดขั้นตอนการทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความชัดเจน สาระเนื้อหาตามองค์ประกอบของโครงการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลผลิตพบว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินกิจกรรมถ่วงออกคอนโดทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการปลูกพืช ผลการดำเนินกิจกรรม พืชผักสวนครัวรั้วกินได้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

วันทนี บงเสน (2560, หน้า 2173-2180) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบ การเรียนรวมระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม ระดับประถมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อนำสารสนเทศจากการประเมิน มาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนการเตรียมความพร้อมการดำเนินงานและการปรับปรุง การดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถม ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับมากภาพรวมของด้านบริบทอยู่ในระดับมาก ภาพรวมของปัจจัยนำเข้าอยู่ใน ระดับปานกลาง ภาพรวมของกระบวนการอยู่ในระดับปานกลางและด้านผลผลิต ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนด้านบริบทโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมจะต้องกำหนด นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมโครงการใหม่ ๆ สำนักงานเขตพื้นที่ ควรประชุมชี้แจงผู้บริหารและครู ในปีการศึกษาใหม่เป็นประจำโรงเรียนจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้เข้าเรียนในปีการศึกษาใหม่เป็นทุกปี ด้านปัจจัยนำเข้าต้อง มีการผลิตครูการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรอัตราจ้าง ครูพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอโรงเรียนและต้นสังกัดจัดให้มีการประชุมครู และบุคลากรทาง โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนรวม โรงเรียนควรสร้างความร่วมมือหรือ แสวงหาความช่วยเหลือจากภายนอกและขอความร่วมมือกับนักวิชาชีพต่าง ๆ ด้านกระบวนการ โรงเรียนต้องปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักเกณฑ์ ที่ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานปี 2551 และจะต้องมีการจัดประชุมอบรม สัมมนาเพื่อการพัฒนาบุคลากรโรงเรียน ต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและควรจัดทำแผนการสร้างร่วมมือทุกภาคส่วน

ด้านผลผลิตโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่บกพร่องไม่สามารถศึกษาต่อได้ให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการสนับสนุนนักเรียนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการต่าง ๆ โดยการปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิปป (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) เป็นการประเมินผลการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนสิ้นสุดโครงการสามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการ กำกับ ติดตาม ประเมินและตรวจสอบระหว่างการดำเนินโครงการ และสรุป วิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการเมื่อเสร็จสิ้น ซึ่งการประเมินโครงการ โดยการปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิปป (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) นั้นส่งผลให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประเมินผลเพื่อการนำไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานในครั้งต่อไป

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับห้องเรียนอาชีพ

สุบัน พรเวียง (2559, หน้า 103) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม มีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิตของโครงการเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินพบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินและผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติ ะราหล (2562, หน้า 69-70) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ในรูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา หลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ตามลำดับ 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการภาพรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อ

พิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้และผู้ปกครองให้การสนับสนุนและมีความพร้อมในการศึกษาตามลำดับ 3) ด้านกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักเรียน รองลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมทุ่มเทเอาใจใส่ต่อการพัฒนาผู้เรียน และการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการตามลำดับ 4) ด้านผลผลิตของโครงการภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ นักเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม และนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ ห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า โครงการห้องเรียนอาชีพเป็นโครงการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความรู้สู่ทักษะด้านอาชีพที่มีความจำเป็นต่อการนำไปใช้เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพในอนาคต เสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนได้ตรงตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของนักเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากผู้ประกอบการในท้องถิ่น ด้วยเหตุดังกล่าวโครงการห้องเรียนอาชีพจึงเป็นโครงการที่ตอบสนองต่อนโยบายทางการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

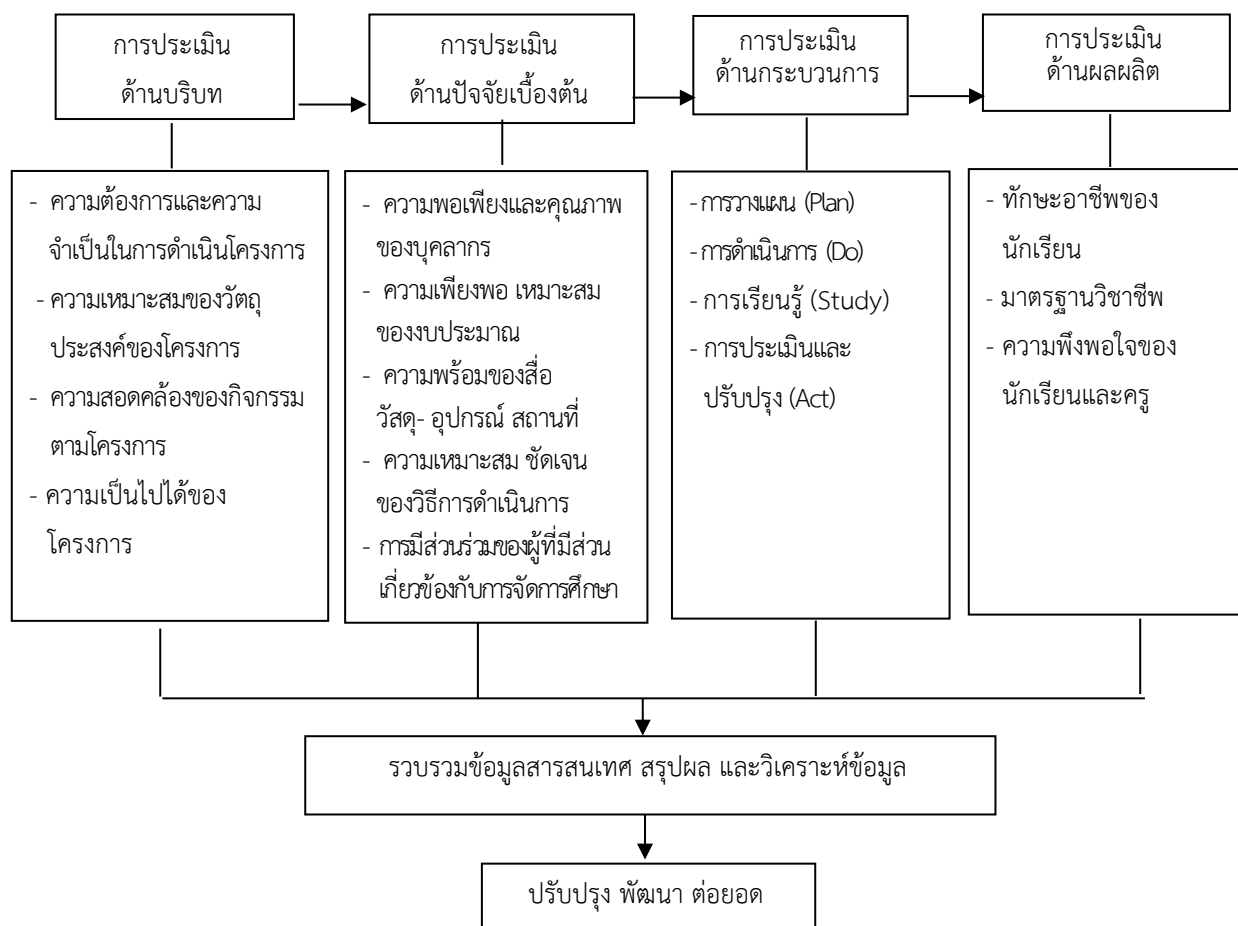
การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิปปา (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินโครงการและกรอบการประเมิน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการประเมินโครงการและกรอบการประเมิน

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้กำหนดรูปแบบการประเมินโครงการและกรอบการประเมิน ดังนี้

1.1 รูปแบบการประเมินโครงการ ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้ผู้ประเมินปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบซิปปา (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สรุปได้ตามดังภาพ 9

ภาพ 9 รูปแบบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.2 กรอบการประเมิน

กรอบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงกรอบการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน โครงการ	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูลที่ใช้ใน การประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
1. เพื่อประเมิน ด้านบริบทของ โครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย	ความเหมาะสม ด้านบริบทของ โครงการ	- คณะกรรมการ บริหาร 4 ฝ่าย - คณะกรรมการ บริหารฝ่าย วิชาการ - คณะกรรมการ ดำเนินโครงการ - คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	- แบบประเมิน ด้านบริบทของ โครงการ ห้องเรียนอาชีพ	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1.00 แสดงว่า มีความ เหมาะสม
2. เพื่อประเมิน ด้านปัจจัย เบื้องต้นของ โครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย	ความเหมาะสม ด้านปัจจัย เบื้องต้น	- คณะกรรมการ บริหาร 4 ฝ่าย - คณะกรรมการ บริหารฝ่าย วิชาการ - คณะกรรมการ ดำเนินโครงการ	- แบบ ประเมิน ด้านปัจจัย เบื้องต้น ของโครงการ ห้องเรียนอาชีพ	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1.00 แสดงว่า มีความ เหมาะสม

ตาราง 11 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน โครงการ	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูลที่ใช้ใน การประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
3. เพื่อประเมิน ด้านกระบวนการ ของการดำเนิน โครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย	ความเหมาะสม ด้านกระบวนการ ดำเนินโครงการ	- คณะกรรมการ บริหารฝ่าย วิชาการ - คณะกรรมการ ดำเนินโครงการ	-แบบ ประเมิน ด้าน กระบวนการ ของการดำเนิน โครงการ ห้องเรียนอาชีพ	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1.00 แสดงว่า มีความ เหมาะสม
4. เพื่อประเมิน ด้านผลผลิตของ โครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียน แม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย	4.1 ทักษะอาชีพ ของนักเรียน	นักเรียนเลือก เรียนแผน การเรียน ห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน	แบบประเมิน ด้านผลผลิต ของโครงการ ห้องเรียน	- ความถี่ - ร้อยละ	นักเรียน ร้อยละ 80 ได้ระดับ คุณภาพ 2 ขึ้นไปถือว่า ผ่านเกณฑ์ การประเมิน

ตาราง 11 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน โครงการ	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูลที่ใช้ใน การประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
	4.2 มาตรฐาน วิชาชีพ	นักเรียนเลือก เรียนแผนการ เรียนห้องเรียน อาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน	แบบรวบรวม ข้อมูลผล การทดสอบ มาตรฐาน วิชาชีพ	- ความถี่ - ร้อยละ	นักเรียน ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ การทดสอบ มาตรฐาน วิชาชีพ
	4.3 ความพึงพอใจ ของนักเรียนและ ครู	- นักเรียน เลือกเรียน แผนการเรียน ห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน - ครูที่สอน ในโครงการ ห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 คน	แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของนักเรียน และครู	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1.00 แสดงว่า มีความ เหมาะสม

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

2.1.1 คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน

2.1.2 คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน

2.1.3 คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน

2.1.5 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน

2.2 ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

2.2.1 ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน

2.2.2 ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน

2.2.3 ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน

2.2.4 ครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1.1 แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า บริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5	หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1.2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า บริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายมีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1.3 แบบประเมินกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า กระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายมีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1.4 แบบประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบไปด้วย

1) แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้รับการประเมิน ให้กรอกข้อมูลและ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 5 ทักษะ มีลักษณะแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครูที่สอนในโครงการประเมินนักเรียน โดยทำเครื่องหมาย ✓
ตรงกับระดับคุณภาพที่แสดงถึงทักษะอาชีพของนักเรียนแต่ละรายการ แยกเป็นระดับคุณภาพ
ของนักเรียนแบ่งเป็น 4 ระดับคุณภาพ คือ

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดี

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ผ่าน

ระดับคุณภาพ 0 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

**2) แบบรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6** โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดำเนินการโดยเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากงานสารสนเทศของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม เกี่ยวกับผลการทดสอบมาตรฐาน
วิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563

**3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนิน
โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เชียงราย** แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนิน
โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน โดยแบ่งระดับ
ความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินบริบทของโครงการ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพด้านบริบทของโครงการ แล้วจัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา
- 2) นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดรายการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
- 3) นำแบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาประกอบด้วย

3.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.3) ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.4) ดร.วิทยา เกษอาจ

รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 2

3.5) นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ

ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยผู้ประเมินได้คัดเลือกรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งจากการหาพบว่า ทุกรายการใช้ได้ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 (รายละเอียดของผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 200-201)

4) ปรับปรุงแบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำแบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหาร

ฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จำนวน 30 คน ดำเนินการเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 โดยทดลองใช้ก่อนดำเนินโครงการแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (1984, unpagged อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) กำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น คือ มากกว่า 0.600 ปรากฏความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.900 โดยถือว่ามีความคุณภาพตามที่กำหนดไว้ (รายละเอียดของผลการหาค่าความเชื่อมั่น อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 208-209)

6) นำแบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบประเมินฉบับจริง แล้วนำแบบประเมินไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูลในการประเมินต่อไป

3.2.2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ แล้วจัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา

2) นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดรายการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3) นำแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาประกอบด้วย

3.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.3) ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.4) ดร.วิทยา เกษอาจ

รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 2

3.5) นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ

ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยผู้ประเมินได้คัดเลือกรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งผลจากการหาพบว่า ทุกรายการใช้ได้ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 (รายละเอียดของผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 202)

4) ปรับปรุงแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จำนวน 30 คน ดำเนินการ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (1984, unpaged อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) กำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น คือ มากกว่า 0.600 ปรากฏความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.804 โดยถือว่ามีความเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ (รายละเอียดของผลการหาค่าความเชื่อมั่น อยู่ในภาคผนวก ช หน้า 210)

6) นำแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบประเมินฉบับจริง แล้วนำแบบประเมินไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูลในการประเมินต่อไป

3.2.3 แบบประเมินกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกระบวนการของการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการ แล้วจัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา

2) นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดรายการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3) นำแบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาประกอบด้วย

3.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.3) ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.4) ดร.วิทยา เกษาอาจ

รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 2

3.5) นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ

ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยผู้ประเมินได้คัดเลือกรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งจากการหาพบว่า ทุกรายการใช้ได้ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 (รายละเอียดของผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 203)

4) ปรับปรุงแบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำแบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จำนวน 30 คน ดำเนินการ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 โดยทดลองใช้ก่อนดำเนินโครงการแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบัค (n.d., unpagged, อ้างอิงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (1984, unpagged อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) กำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น คือ มากกว่า 0.600 ปรากฏความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.827 โดยถือว่ามีความคุณภาพตามที่กำหนดไว้ (รายละเอียดของผลการหาค่าความเชื่อมั่น อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 211)

6) นำแบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบประเมินฉบับจริง แล้วนำแบบประเมินไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูลในการประเมินต่อไป

3.2.4 แบบประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลผลิตโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน 2) แบบรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ และ 3) แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อการดำเนินโครงการทักษะอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพด้านผลผลิตของโครงการ แล้วจัดทำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา

2) นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดรายการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3) นำแบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาประกอบด้วย

3.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.3) ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.4) ดร.วิทยา เกษากา

รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 2

3.5) นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ

ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) โดยผู้ประเมินได้คัดเลือกรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งผลจากการหาพบว่า ทุกรายการใช้ได้ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 (รายละเอียดของผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ฉ หน้า 204-206)

4) ปรับปรุงแบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำแบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จำนวน 30 คน ดำเนินการ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 โดยทดลองใช้ก่อนดำเนินโครงการ แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (1984, unpagged อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) กำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น คือ มากกว่า 0.600 ปรากฏค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการทักษะอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เท่ากับ 0.838 (รายละเอียดของผลการหาค่าความเชื่อมั่น อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 212) และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการทักษะอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เท่ากับ 0.881 โดยถือว่ามีความคุณภาพตามที่กำหนดไว้ (รายละเอียดของผลการหาค่าความเชื่อมั่น อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 213)

6) นำแบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบประเมินฉบับจริง แล้วนำแบบประเมินไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูลในการประเมินต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ และด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ ผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทและด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในปีการศึกษา 2563 จากนั้นดำเนินการ

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบประเมินของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็น คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน ผลการเก็บรวบรวมได้ข้อมูลครบทุกฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในปีการศึกษา 2563 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบประเมินของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน ผลการเก็บรวบรวมได้ข้อมูลครบทุกฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ชี้แจงให้ครูดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนและรวบรวมข้อมูลจากสารสนเทศโรงเรียน โดยใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทักษะอาชีพของนักเรียน ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะอาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ จากครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน โดยใช้แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียนที่ได้สร้างขึ้น

2. มาตรฐานวิชาชีพ ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 62 คน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 209 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดำเนินการดังนี้

5.1 ข้อมูลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์

5.2 ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลความหมายดังนี้

5.2.1 ความถี่และร้อยละ โดยนับจำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมินทักษะอาชีพด้วยแบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียนที่สร้างขึ้นในระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป จากนั้นนำจำนวน (ความถี่) มาคำนวณค่าร้อยละด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นำผลการประเมินที่ได้มาแปลความหมาย คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ที่มีระดับคุณภาพของการประเมินทักษะอาชีพอยู่ในระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

5.2.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม แปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์

บทที่ 4

ผลการประเมินโครงการ

การนำเสนอผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินนำเสนอผลการประเมินโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

5.1 ทักษะอาชีพของนักเรียน

5.2 มาตรฐานวิชาชีพ

5.3 ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตาราง 12 แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูล โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563

รายการ	จำนวน		รวม
	ชาย	หญิง	
1. คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย	6	7	13
2. คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ	7	25	32
3. คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ	5	7	12
4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	14	1	15
5. ครูที่สอนในโครงการ			
- ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	5	7	12
- ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	1	3	4
- ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย	5	-	5
- ครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย	1	3	4
รวม	44	53	97
6. นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ			
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	42	17	59
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	43	20	63
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	45	17	62
รวม	130	54	184
รวมทั้งหมด	174	107	281

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน คณะกรรมการ
บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 12 คน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน จำนวนครูที่สอนในโครงการทั้งหมด 25 คน แบ่งเป็นครู
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 12 คน ครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 4 คน ครูวิทยาลัยเทคนิค
กาญจนาภิเษกเชียงราย จำนวน 5 คน และครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย จำนวน 4 คน และ
นักเรียนทั้งหมด 184 คน เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 59 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
จำนวน 63 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 62 คน รวมทั้งหมดจำนวน 281 คน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย (n = 72)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ความต้องการในการดำเนินโครงการ	4.55	0.54	มากที่สุด
2. ความจำเป็นในการดำเนินโครงการ	4.43	0.52	มาก
3. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.45	0.64	มาก
4. ความสอดคล้องของกิจกรรมของโครงการกับโครงการ	4.38	0.58	มาก
5. ความเป็นไปได้ของโครงการห้องเรียนอาชีพ	4.63	0.51	มากที่สุด
ภาพรวม	4.52	0.56	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00)

จากตาราง 13 พบว่า ความเหมาะสมในด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.38 – 4.63 โดยรายการที่มีระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ ความเป็นไปได้ของโครงการห้องเรียนอาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) รองลงมา 3 อันดับคือ ความต้องการในการดำเนินโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) และความจำเป็นในการดำเนินโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ความเหมาะสมในด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 14 ข้อเสนอเพิ่มเติมแนะจากการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรใช้งบประมาณที่ได้รับอย่างคุ้มค่า โดยลดกิจกรรมที่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	3	16.67
2. ผู้บริหารควรเน้นย้ำนโยบายด้านการพัฒนาทักษะอาชีพในโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	1	5.56
3. สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพที่สอดคล้องกับหลักสูตรห้องเรียนอาชีพให้หลากหลาย	4	22.22
4. ควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในการนำเสนอผลงานและร่วมแข่งขันในเวทีระดับชาติ	1	5.56
5. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้	2	11.11
6. ควรพัฒนาและทบทวนความรู้ให้กับครู ทั้งครูผู้สอนเดิมและครูที่ย้ายมาใหม่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพในทุกภาคเรียน	2	11.11
7. ครูควรเข้านิเทศติดตามการฝึกงานในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง	3	16.67
8. ครูควรจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะ การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	1	5.56
9. ควรมีการบูรณาการรายวิชาที่ซ้ำซ้อนเพื่อลดหน่วยกิตและเวลาเรียน	1	5.56
ภาพรวม	18	100.00

จากตาราง 14 พบว่า ข้อเสนอเพิ่มเติมแนะจากการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรายการที่มีความถี่สูงสุด คือ สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพที่สอดคล้องกับหลักสูตรห้องเรียนอาชีพให้หลากหลาย รองลงมา คือ ควรใช้งบประมาณที่ได้รับอย่างคุ้มค่า โดยลดกิจกรรมที่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ครูควรเข้านิเทศติดตามการฝึกงานในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ ควรพัฒนาและทบทวนความรู้ให้กับครู ทั้งครูผู้สอนเดิมและครูที่ย้ายมาใหม่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพในทุกภาคเรียนตามลำดับ

**ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของ
โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ความพอเพียงและคุณภาพของบุคลากร	4.61	0.49	มากที่สุด
2. ความเพียงพอและความเหมาะสมของ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน	4.75	0.43	มากที่สุด
3. ความพร้อมของสื่อ วัสดุ - อุปกรณ์และ สถานที่ในการปฏิบัติงาน	4.40	0.56	มาก
4. ความเหมาะสม และความชัดเจนของวิธีการ ดำเนินกิจกรรม	4.30	0.53	มาก
5. การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.52	0.53	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00)

จากตาราง 15 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.30 – 4.75 โดยรายการที่มีระดับความเหมาะสมสูงสุด คือความเพียงพอและความเหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75) รองลงมา 3 อันดับ คือ ความพอเพียงและคุณภาพของบุคลากร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61) การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) และความพร้อมของสื่อ วัสดุ – อุปกรณ์และสถานที่ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ความเหมาะสมในด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. การบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจาก สพฐ. ไม่สอดคล้องกับสภาพการจัดกิจกรรมในโครงการ จึงควรวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม	1	10.00
2. ควรจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ชัดเจน	1	10.00
3. ช่วงเวลาการเทียบโอนการจบหลักสูตรของโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา ไม่สอดคล้องกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการอนุมัติในการจบหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ควรมีการวางแผนและกำหนดปฏิทินช่วงเวลาการเทียบโอนการจบหลักสูตรร่วมกัน	3	30.00
4. ควรประชุมชี้แจงครูผู้สอนเกี่ยวกับข้อกำหนดในการให้ผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานของนักเรียน ไม่ควรต่ำกว่า 2 เพื่อให้สามารถเทียบโอนการอนุมัติในการจบหลักสูตรกับสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้สามารถรับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งครูผู้สอนสามารถสอนเสริม เพิ่มเติมในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานต่ำกว่า 2	2	20.00
5. การศึกษาดูงานจากโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ควรจัดให้ดูงานตรงกับช่วงเวลาที่นักเรียนได้เรียนในรายวิชาทางด้านอาชีพ เพื่อลดผลกระทบต่อการเรียนในรายวิชาพื้นฐาน	1	10.00
6. ควรจัดให้มีกิจกรรมบูรณาการเนื้อหาการออกแบบทางเทคโนโลยีกับรายวิชา ที่มีผลงานหรือผลิตภัณฑ์จากการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงการออกแบบบรรจุภัณฑ์และช่องทางการขายที่เหมาะสม	2	20.00
ภาพรวม	10	100.00

จากตาราง 16 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรายการที่มีความถี่สูงสุด คือ ช่วงเวลาการเทียบโอนการจบหลักสูตรของโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาไม่สอดคล้องกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการอนุมัติในการจบหลักสูตรเพื่อให้นักเรียน

ได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ควรมีการวางแผนและกำหนดปฏิทินช่วงเวลาการเทียบโอนการจบหลักสูตรร่วมกัน รองลงมา คือ ควรประชุมชี้แจงครูผู้สอนเกี่ยวกับข้อกำหนดในการให้ผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานของนักเรียน ไม่ควรต่ำกว่า 2 เพื่อให้สามารถเทียบโอนการอนุมัติในการจบหลักสูตรกับสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้สามารถรับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งครูผู้สอนสามารถสอนเสริมเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐานต่ำกว่า 2 และควรจัดให้มีกิจกรรมบูรณาการเนื้อหาการออกแบบทางเทคโนโลยีกับรายวิชาที่มีผลงานหรือผลิตภัณฑ์จากการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงการออกแบบบรรจุกณ์และช่องทางการขายที่เหมาะสม ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย (n = 44)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. การวางแผน (Plan)	4.66	0.50	มากที่สุด
2. การดำเนินงาน (Do)	4.54	0.52	มากที่สุด
3. การเรียนรู้ (Study)	4.60	0.49	มากที่สุด
4. การประเมินและปรับปรุง (Act)	4.51	0.55	มากที่สุด
ภาพรวม	4.58	0.51	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00)

จากตาราง 17 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 4.66 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ การวางแผน (Plan) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66) รองลงมา คือ การเรียนรู้ (Study) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) การดำเนินงาน (Do) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) และการประเมินและปรับปรุง (Act) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ความเหมาะสมในด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 18 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. การวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนแม่จันวิทยาคมและสถาบันอาชีวศึกษามีความไม่ชัดเจนในช่วงเวลาการดำเนินกิจกรรม จึงส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินกิจกรรม	4	20.00
2. การวางแผนหลักสูตร	3	15.00
3. การจัดคนเข้าสอน	1	5.00
4. ขาดการนิเทศติดตามในระหว่างการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาร่วมกัน	2	10.00
5. ขาดการประเมินผลความสำเร็จของโครงการ ร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา	1	5.00
6. ควรสนับสนุนงบประมาณนักเรียนที่ไปแข่งขันทักษะทางวิชาชีพ	2	10.00
7. คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆควรมีการสะท้อนผลการทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน	5	25.00
8. ควรมีการประเมินระดับคุณภาพนักเรียนด้านทักษะวิชาชีพทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามศักยภาพของผู้เรียน	2	10.00
ภาพรวม	20	100.00

จากตาราง 18 พบว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรายการที่มีความถี่สูงสุด คือ คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆควรมีการสะท้อนผลการทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน รองลงมา คือ การวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนแม่จันวิทยาคมและสถาบันอาชีวศึกษามีความไม่ชัดเจนในช่วงเวลาการดำเนินกิจกรรม จึงส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินกิจกรรม การวางแผนหลักสูตร ขาดการนิเทศติดตามในระหว่าง

การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาร่วมกัน ควรสนับสนุนงบประมาณนักเรียนที่ไปแข่งขันทักษะทางวิชาชีพ และควรมีการประเมินระดับคุณภาพนักเรียนด้านทักษะวิชาชีพทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนตามศักยภาพของผู้เรียน ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ผู้ประเมินได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

ตาราง 19 ระดับคุณภาพของทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน					ร้อยละที่ผ่านเกณฑ์
	ระดับคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	
	3	2	1	0	2 ขึ้นไป	
ม.4	39	20	0	0	59	100.00
ม.5	43	20	0	0	63	100.00
ม.6	57	5	0	0	62	100.00
รวม	139	45	0	0	184	100.00

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ร้อยละ 80)

จากตาราง 19 พบว่า ผลการประเมินทักษะอาชีพของนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563 มีนักเรียนที่มีระดับคุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนั้น โดยภาพรวมและทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 20 ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ปีการศึกษา 2563 (n = 62)

รายการ	จำนวนนักเรียน			
	ผ่าน	ร้อยละ	ไม่ผ่าน	ร้อยละ
ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ	62	100.00	0	0.00
ภาพรวม	62	100.00	0	0.00

จากตาราง 20 พบว่า ผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียน ห้องเรียนอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563 มีนักเรียนที่ผ่านการทดสอบจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย (n = 184)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.45	0.60	มาก
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ	4.70	0.52	มากที่สุด
3. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.50	0.57	มาก
4. นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม	4.54	0.58	มากที่สุด
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	4.44	0.60	มาก
6. กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.51	0.61	มากที่สุด
7. จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในกิจกรรม	4.52	0.57	มากที่สุด
8. นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม	4.66	0.48	มากที่สุด
9. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง	4.72	0.45	มากที่สุด
10. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	4.63	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.56	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00)

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.44 - 4.72 โดยรายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72) รองลงมา 3 อันดับ คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70) นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66) และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย (n = 25)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. การวางแผนการดำเนินโครงการ	4.60	0.58	มากที่สุด
2. การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ	4.52	0.71	มากที่สุด
3. เอกสารประกอบการดำเนินโครงการมีความชัดเจน เหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
4. กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.48	0.51	มาก
5. กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน	4.68	0.48	มากที่สุด
6. กิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานทักษะอาชีพแก่นักเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด
7. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ	4.68	0.48	มากที่สุด
8. การอำนวยความสะดวกและการบริการขณะร่วมโครงการ	4.32	0.48	มาก
9. การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	4.40	0.58	มาก
10. การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน	4.36	0.57	มาก
11. การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน	4.64	0.49	มากที่สุด
12. การวัดและประเมินผลทักษะด้านอาชีพของนักเรียน	4.44	0.65	มาก
13. คุณภาพด้านทักษะอาชีพของนักเรียนห้องเรียนอาชีพ	4.56	0.51	มากที่สุด
ภาพรวม	4.54	0.55	มากที่สุด

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมิน (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00)

จากตาราง 22 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.32 - 4.72 โดยรายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ กิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานทักษะอาชีพแก่นักเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72) รองลงมา 3 อันดับ คือ กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน และสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68) และการประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ครูมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยภาพรวมและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยปรับประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังนี้

วัตถุประสงค์การประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

วิธีดำเนินการประเมิน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

- 1.1 คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน
- 1.2 คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน
- 1.3 คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน
- 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน
- 1.5 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน
- 1.6 ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย
 - 1.6.1 ครู โรงเรียนแม่จันวิทยาคมที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน
 - 1.6.2 ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน

1.6.3 ครู วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน

1.6.4 ครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงรายที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.3 แบบประเมินกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.4 แบบประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบไปด้วย

2.4.1 แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน

2.4.2 แบบรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ

2.4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและครู ที่มีต่อการดำเนินโครงการ ทักษะอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ และด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียน อาชีพผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เพื่อชี้แจง เกี่ยวกับวิธีการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทและด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในปีการศึกษา 2563 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบประเมินของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย คณะกรรมการบริหารฝ่าย 4 ฝ่าย จำนวน 13 คน คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการ บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จำนวน 15 คน ผลการเก็บรวบรวมได้ข้อมูลครบทุกฉบับ และตอบสมบรูณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ประชุมครูทั้งโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในปีการศึกษา 2563 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบประเมินของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คณะกรรมการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ยกเว้นครูที่เป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน ผลการเก็บรวบรวมได้ข้อมูลครบทุกฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินได้ชี้แจงให้ครูดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนและรวบรวมข้อมูลจากสารสนเทศโรงเรียน โดยใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทักษะอาชีพของนักเรียน ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะอาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ จากครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน โดยใช้แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียนที่ได้สร้างขึ้น

2. มาตรฐานวิชาชีพ ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 62 คน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 209 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ข้อมูลการประเมินผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ดังนี้

4.1 ทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมและทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 มาตรฐานวิชาชีพ พบว่า นักเรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนและครู พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครู ที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการห้องเรียนอาชีพ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ ที่ครอบคลุมการพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน ทั้งด้านอุปกรณ์สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ห้องปฏิบัติการ ในการฝึกทักษะอาชีพ มีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบและเหมาะสม มีแหล่งงบประมาณ ที่แน่นอนและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมแก่นักเรียน นอกจากนี้โครงการห้องเรียนอาชีพ เป็นกิจกรรมที่ นักเรียนและผู้ปกครองต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การประเมิน ด้านบริบทของโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาถึงความจำเป็นในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความเป็นไปได้ของโครงการ สอดคล้องกับ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2542, หน้า 58) ได้กล่าวว่า การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินก่อน ลงมือดำเนินการใดๆ มีจุดมุ่งหมายในการกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งพิจารณาความจำเป็นที่ จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมาย ของโครงการและสมมติ พรมจรรย์ (2544, หน้า 55-58) ได้กล่าวว่า การประเมินสภาวะแวดล้อมเป็น การประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และความเป็นไปได้ของ โครงการและฉันทนา โรจน์บุรณวงศ์ (2552, หน้า 113-115) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านมะกอกโดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมรูปแบบเดิม กับแนวทางการปลูกฝังสำนึกคุณธรรมของมูลนิธิพุทธรธธีจี้ใต้หวั่น พบว่าด้านบริบทของ โครงการมี ความเหมาะสมอยู่ในภาพรวมมากที่สุด คือ โครงการมีความเหมาะสมและความจำเป็นในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการวางแผนการปฏิบัติงาน ที่ใช้ผลการสะท้อนคิดจากปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และ มีปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทั้งทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ที่เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรม ตลอดจนมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาร่วมและ สนับสนุนการดำเนินงาน จึงส่งผลให้โครงการดังกล่าว มีปัจจัยเบื้องต้น ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของรัตนะ บัวสนธิ์ (2540, หน้า 110-112) ที่ได้กล่าวถึง การประเมินโดยรูปจำลองแบบซิปป (CIPP Model) ด้าน Input Evaluation : การประเมินปัจจัย

เบื้องต้นของโครงการ ซึ่งกล่าวว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นจำเป็นสำหรับการนำมาใช้ในการดำเนินโครงการ กำลังคนหรือจำนวนบุคลากรที่ต้องใช้งบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ อาคาร สถานที่ เครื่องมือและครุภัณฑ์ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นจะช่วยให้การพัฒนาและตัดสินใจว่าโครงการนั้น ๆ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และช่วยให้เกิดการวางแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และสมคิด พรมจัญ (2544, หน้า 55-58) ได้กล่าวว่า การประเมินตามรูปจำลองแบบ ชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม เกี่ยวกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) ว่าเป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้มีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ และ ศิริพร ศิริรัตน์ (2557, หน้า 152-158) ได้ทำการประเมินโครงการเบญจวิถี นำทางฉันสร้างครอบครัว ต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี พบว่า มีการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST's Model ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าวัสดุและอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการสมาชิกในครอบครัวและประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการห้องเรียนอาชีพมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ซึ่งระบบการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นกระบวนการที่มีการวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานทุกฝ่าย ดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน นำผลการดำเนินงานมาสรุป รายงานและสะท้อนผลการดำเนินงานสู่การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาและมีการประเมินอย่างมีแบบแผน สอดคล้องกับฉันทนา โรจน์บุรณาวงค์ (2552, หน้า 113-115) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านมะกอกโดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมรูปแบบเดิมกับแนวทางการปลูกฝังสำนึกคุณธรรม ของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวั่น พบว่ากระบวนการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการ เมื่อพบข้อบกพร่องมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และชนิดดา บุษปามาต (2557, หน้า 121-124) ได้ทำการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ในการประเมิน 5 ด้าน พบว่า ด้านกระบวนการในภาพรวม โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

4.1 ทักษะอาชีพของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมและทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการห้องเรียนอาชีพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะอาชีพแก่นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง มีกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์ ตรงจากผู้ประกอบการ ทักษะอาชีพที่นักเรียนเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง สอดคล้องกับ สุนัน พรเวียง (2559, หน้า 103) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม มีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินพบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน และกิตติ วรรหาหล (2562, หน้า 69-70) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในรูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ นักเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม และนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ การประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ในภาพรวมก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 มาตรฐานวิชาชีพ พบว่า นักเรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการห้องเรียนอาชีพ จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานของหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ ส่งผลให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานทางวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับสุนัน พรเวียง (2559, หน้า 103) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา) ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีมมีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินพบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน และกิตติ วัฒนา (2562, หน้า 69-70) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในรูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสถานะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ นักเรียนมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม และนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ การประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จังหวัดเชียงราย พบว่าในภาพรวมก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการห้องเรียนอาชีพ เป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการและความจำเป็นต่อนักเรียนในอนาคต การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการมีความเป็นไปได้ มีความเพียงพอในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม รวมถึงการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางด้านอาชีพ ผู้ประกอบการต่าง ๆ นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกิดการพัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งครูสามารถจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างหลากหลาย ครูได้พัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้สู่นักเรียนร่วมกับครูอาชีพศึกษา เปิดโอกาสทางการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ จึงส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับพิสนุ พงศ์ศรี, 2550, หน้า 340-341) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตน และ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538, หน้า 124-125) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจประการหนึ่ง คือ การให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาหรือเสริมสร้างทักษะในการทำงานตามที่เขามีความสนใจ หรือให้เขามีโอกาสได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานที่เขาชอบเป็นการจูงใจที่ดีวิธีหนึ่ง รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบายวิธีทำงาน ตลอดจนการตัดสินใจในการทำงานจะสร้างให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับหน่วยงาน การให้มีส่วนร่วมในการทำงานนี้

จะจูงใจให้บุคคลยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกันและมีโอกาสพัฒนาการทำงานเป็นทีมด้วยและ
ทิตานา แชมมณี (2554, หน้า 69) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความต้องการตามทฤษฎีลำดับ
ขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) มนุษย์มีความต้องการ
อยู่เสมอ เมื่อได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าหากได้รับการตอบสนอง
อย่างเพียงพอ จะเกิดแรงจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมให้สังคมยอมรับและสามารถพัฒนาตนไปสู่
ขั้นสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ด้านบริบท

1.1.1 ควรมีการจัดทำหลักสูตรห้องเรียนอาชีพร่วมกับวิทยาลัย ที่เข้าร่วมโครงการ
เพื่อร่วมกันพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็น
ความเหมาะสม ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ของโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ เพื่อให้หลักสูตรห้องเรียนอาชีพมีมาตรฐานวิชาชีพ ทันสมัยต่อความต้องการ
ของผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน

1.1.2 ควรจัดกิจกรรมห้องเรียนอาชีพที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ เข้ามา
มีบทบาทในการให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรง โดยเปิดโอกาสให้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น
ซึ่งจะทำให้ทราบถึงบริบทของหลักสูตร หรือกิจกรรมห้องเรียนอาชีพ นำสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของ
โครงการที่เกิดประสิทธิภาพแบบยั่งยืน

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

1.2.1 ควรมีการจัดประชุมครูที่สอนในโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน
ร่วมกำหนดกรอบการดำเนินงานให้เป็นทิศทางเดียวกัน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ รวมถึง
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอน ให้มีความรู้ความสามารถด้านทักษะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการถ่ายทอด
แก่นักเรียนต่อไป

1.2.2 ควรจัดทำทะเบียนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับใช้ในกิจกรรมพัฒนา
ทักษะอาชีพอย่างเป็นระบบ และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.3 ด้านกระบวนการ

1.3.1 ควรมีการจัดประชุมผู้ร่วมโครงการห้องเรียนอาชีพเป็นระยะ ดังนี้ ก่อนการดำเนิน
โครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น
ร่วมแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรม ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับโครงการห้องเรียน
อาชีพ

1.3.2 ควรมีการสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม แต่ละกิจกรรม เพื่อนำผลสะท้อนที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการกำกับ ติดตาม สรุปผล และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ สูงยิ่งขึ้น

1.4 ด้านผลผลิต

ควรมีการพัฒนาทักษะอาชีพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง วัดและประเมินผล การพัฒนาทักษะเป็นระยะ ดังนี้ ก่อนดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ทราบพื้นฐานทักษะอาชีพของนักเรียน ระหว่างดำเนินกิจกรรม เพื่อสามารถพัฒนา ส่งเสริมทักษะอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการ สมรรถนะด้านทักษะอาชีพของนักเรียนและสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรม เพื่อวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมสู่การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารหลักสูตรห้องเรียนอาชีพ สู่การเป็นผู้ประกอบการสมัยใหม่

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

บรรณานุกรม

- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). ศึกษาการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). ข่าววงการศึกษา: การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.moe.go.th/moe/th/news/>.
- _____. (2562). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2562, จาก <https://moe360.blog/>
- _____. (6 พฤศจิกายน 2563). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2565.
- _____. (25 มิถุนายน 2564). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564-2565. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2564, จาก <https://moe360.blog/2021/06/30/education-management-policy/>.
- กาญจนา กล้าหาญ. (2557). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิตติ ะราหล. (2562). รายงานผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย. เชียงราย: โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์.
- จิระศักดิ์ สารรัตน์. (2551). ชุดเรียนรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติการ: การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ฉันทนา โรจน์บุรณวงศ์. (2552). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนบ้านมะกอก โดยบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม รูปแบบเดิมกับแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกคุณธรรมของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ได้หวัน. นครราชสีมา: โรงเรียนบ้านมะกอก

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชนิดดา บุปผามาศ. (2557). การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ กษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- ชนิศกานต์ ละครวงศ์. (2556). การประเมินโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบการจัดการเรียนการสอน แบบคละชั้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- เชาว์ อินใย. (2553). การประเมินโครงการ Program Evaluation. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). การประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพรัตน์ อาจใจ. (2552). การประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2560). โครงการห้องเรียนอาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้น 24 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.moe.go.th/>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม แก้วสาร. (2539). การบริหารหลักสูตรประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประวิทย์ กาสา. (2542). ปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ประสาธน์ อิศรปรีดา. (2547). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). การวิจัยทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิสนุ ฟองศรี. (2550). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____. (2553). **เทคนิควิธีการประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- พิสุทธา อารีราษฎร์. (2550). **การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มณีวรรณ ตันไทย. (2533). **พฤติกรรมกรให้บริการของเจ้าหน้าที่กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนที่มาติดต่อ**. สารนิพนธ์ ร.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). **การบริหารโครงการการวิเคราะห์และประเมินโครงการ**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยฯ.
- เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). **การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รมช.ศึกษาร่วมลงนาม MOU โครงการห้องเรียนอาชีพนาร่อง 6 แห่งทั่วประเทศ. (1 มิถุนายน 2560). **MGR Online**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/south/detail/9600000055800>.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2540). **การประเมินโครงการ การวิจัยเชิงปริมาณ**. กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พริ้นท์.
- _____. (2556). **วิจัยเชิงคุณภาพการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วันทนี บงเสน. (2561). **การศึกษาผลการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่21**. กรุงเทพฯ: ตาตาพลับลิเคชั่น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ศิริรัตน์. (2557). **การประเมินโครงการเบญจวิถีนำทางสรสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ กษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544). **หลักการและเทคนิคการประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). **เทคนิคการประเมินโครงการ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). **วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). **การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์**. กรุงเทพฯ: เพื่องฟ้าพรินติ้ง.
- สุบัน พรเวียง. (2559). การประเมินโครงการพัฒนาหลักสูตรอาชีพพื้นบ้านของโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง (ธรรมศาสตร์อาสา). **วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**, 1(1), 31-43.
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ: อี เค บุคส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **เอกสารประกอบการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ม.ป.ป.). **แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒน์กิจ. (2548). **จิตวิทยาการบริการ (Service Psychology Comprehension Strategies and Trend)**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- อารี เพชรผุด. (2530). **มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน**. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- เอกชัย กีสุขพันธ์. (2538). **การบริหาร: ทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- Anderson, S. E. and S. Ball. (1978). **The profession and practice of program evaluation**. San Francisco: Jossey Bass.
- Conbach, L. Joseph. (1984). **Essential of psychology and education**. New York: McGraw-Hill.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Kirkpatrick, Donald L. (1975). **Evaluating training program**. Wisconsin: American Society For Training and Development, Inc.
- Millet. (1954). **Management in the public service : the quest for effective performance**. New York: McGraw-Hill Book.
- Pacific Policy Research Center. (2010). **21st Century skills for students and teachers**. Kamehameha Schools Research & Evaluation division.
- Rossi, P. H. and Freeman, H. E. (1982). **Evaluation: a systematic approach**. Beverly Hill, California: Sage.
- Stufflebeam, Daniel L. and Shinkfield, Anthony J. (1985). **Systematic evaluation: a self-instructional guide to theory and practice**. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- _____. (1990). **Systematic evaluation**. Boston: Kluwer-Nighoff Publishing.
- _____. (2007). **Evaluation theory, models, and applications**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Tiffin, J. and McCormick, E. J. (1968). **Industrial psychology**. London: George Allen and Unwin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาและ
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา

ที่ ศธ ๐๔๒๖๖.๒๓/ว๑๔๐๙

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา

เรียน ผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการวิจัยเรื่อง “ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม”

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวน ๑ ชุด

๓. ของปิดแถมบัพสำหรับส่งคืนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเบ้ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอรับ
การประเมินให้มีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม”

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม เห็นว่าท่านมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความตรง
เชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเบ้ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูร์การ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๔๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

รายนามผู้เชี่ยวชาญการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน 5 คน ดังรายชื่อ
ต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ เหล็กกล้า
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์
อดีตอาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. ดร.วิทยา เกศาอาจ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2
5. นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ
ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบตอบรับการทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ใน
การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

หนังสือขอความอนุเคราะห์การทดลองใช้เครื่องมือการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่ ศธ ๐๔/๒๖๖.๒๓/ว๖๗๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป้ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อให้การประเมินโครงการห้องเรียน
อาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖ มีประสิทธิภาพและสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งนำไปใช้กับนักเรียนและครูใน
โรงเรียนของท่าน เพื่อนำไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป้ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูร์การ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๔๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับเพื่อการทดลองใช้เครื่องมือการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

แบบตอบรับการทดลองใช้เครื่องมือการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ชื่อ-สกุล นายปราโมทย์ นพวงศ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
หน่วยงาน โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (เชียงราย-พะเยา)

- ☒ ยินดีให้ทดลองใช้เครื่องมือ
- ☐ ไม่สามารถให้ทดลองใช้เครื่องมือ

ให้กับนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (เชียงราย-พะเยา) เพื่อนำไปใช้ในการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นายปราโมทย์ นพวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์

ภาคผนวก ค

โครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

โครงการห้องเรียนอาชีพ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

โครงการ : ห้องเรียนอาชีพ

ลักษณะโครงการ : ☒ ต่อเนื่อง ☐ ใหม่ ☐ พิเศษ

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายภัทรวุฒิ ภาวะภูตานนท์

ฝ่ายงาน : ฝ่ายวิชาการ

ประเภทเงิน : โครงการพิเศษ

สนองกลยุทธ์ของโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษาให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล

ระยะเวลาดำเนินการ : ปีการศึกษา 2563

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาชีพ ทักษะทางอาชีพ ลักษณะนิสัยการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นกำลังคนที่ตรงต่อความต้องการของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) ดำเนินการโครงการห้องเรียนอาชีพ ในปีการศึกษา 2560 เพื่อเป็นการพัฒนา และเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาตามความถนัดและความสนใจให้แก่เยาวชน โดยการจัดการเรียนการสอน แบบทวิศึกษา เป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการเข้าสู่วิชาการระดับอาชีวศึกษา และเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรสายอาชีพ เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาตามที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และหน่วยงานเอกชน รวมทั้งเครือข่ายประชาชนในการร่วมกันจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ และพัฒนากำลังคนให้มีความรู้พื้นฐาน รวมถึงทักษะด้านอาชีพ พร้อมคุณภาพและคุณธรรม ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เมื่อเรียนจบแล้วมีงานรองรับทันที และสามารถสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพในพื้นที่ได้ โดยเริ่มดำเนินการกับโรงเรียนในพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 6 โรงเรียนทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนเวียงสุวรรณวิทยาคม จังหวัดนราธิวาส โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน” จังหวัดยะลา, โรงเรียนราชมนูญรังสฤษดิ์ จังหวัดปัตตานี, โรงเรียนแม่สายระสิทธ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนสรรพวิทยาคม

จังหวัดตาก ซึ่งทั้ง 6 โรงเรียนดังกล่าว ถือเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่สามารถเปิดสอนอาชีพที่มีความสอดคล้องกับบริบทอาชีพในพื้นที่ ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดที่ได้รับการประกาศจากรัฐบาลให้เป็นพื้นที่โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (นราธิวาส ยะลา และปัตตานี) และจังหวัดในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (เชียงราย ตาก) โดยแต่ละโรงเรียนได้มีการประสานงานและวางแผนการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนอาชีพ ร่วมกันกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในแต่ละพื้นที่โดยมีการส่งเสริมความรู้พื้นฐานทางด้านการบริหารจัดการ การบริหารธุรกิจขั้นพื้นฐาน (Basic Modern Business Administrative : BMBA) ทักษะอาชีพที่สนใจ และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ เติบโตกระบวนการแนะแนวแบบเข้ม และการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการฝึกงานจริงในช่วงปิดภาคเรียน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ซึ่งนักเรียนที่จบการศึกษาจากห้องเรียนอาชีพสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพที่กำลังขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งภาคธุรกิจบริการ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป โดยมีโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้ดำเนินการร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย โดยได้เข้าร่วมในโครงการนี้ด้วย ซึ่งทางโรงเรียนได้เปิดสอน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาฟิสิกส์ สาขาไฟฟ้ากำลัง และสาขาอาหารและโภชนาการ

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพโรงเรียนแม่จันวิทยาคม
- 2.2 เพื่อพัฒนานักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพให้มีมาตรฐานวิชาชีพ
- 2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

3. เป้าหมายของโครงการ

3.1 เชิงปริมาณ

- 3.1.1 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 184 คน
- 3.1.2 ครูที่สอนในโครงการห้องเรียนอาชีพ จำนวน 25 คน ได้แก่ ครูโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ที่สอนในโครงการ จำนวน 12 คน ครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ที่สอนในโครงการ จำนวน 4 คน ครูวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ที่สอนในโครงการ จำนวน 5 คน และครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย จำนวน 4 คน

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ

3.2.2 นักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ

3.2.3 นักเรียนและครูมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

4. สถานที่ดำเนินการ

4.1 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

4.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

4.3 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย

4.4 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

5. วงเงินของโครงการ

จำนวนเงิน 2,396,966 บาท

6. วิธีดำเนินการ (PDSA)

การดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ดำเนินการตามระบบคุณภาพ PDSA ซึ่งเป็นระบบการดำเนินงานของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

6.1 การวางแผน (P)

6.1.1 เสนอโครงการห้องเรียนอาชีพ เพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินการ

6.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการห้องเรียนอาชีพ

6.1.3 ประชุมชี้แจง วางแผน กำหนดกรอบ และแนวทางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

6.2 การดำเนินการ (D)

6.2.1 ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานโครงการห้องเรียนอาชีพ

- ดำเนินการตามขั้นตอนขอซื้อวัสดุ จัดหาอุปกรณ์ตามแผนการจัดการเรียนรู้
- ครูผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดการเรียนรู้

6.3 การเรียนรู้ (S)

- 6.3.1 ครูผู้สอนนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มาสะท้อนและแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงาน
- 6.3.2 ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ในการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอน
- 6.3.3 นักเรียนและครูผู้สอนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ

6.4 การประเมินและปรับปรุง (A)

- 6.4.1 สรุปผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
- 6.4.2 รายงานผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ

7. การประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ ปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ โดยประเมินในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินโครงการ โดยประเมินในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ระยะที่ 3 การประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ โดยประเมินในช่วงก่อนปิดภาคเรียน

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ

8.2 นักเรียนเลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ

8.3 นักเรียนและครูมีความพึงพอใจต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้น สำหรับใช้ประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่านในโรงเรียน

สถานะผู้ตอบแบบประเมิน

- () คณะกรรมการบริหาร 4 ฝ่าย
- () คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ
- () คณะกรรมการดำเนินโครงการ
- () คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า บริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายมีความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า ด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายมีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ความต้องการ						
1	ความต้องการด้านพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน					
2	ความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนให้พัฒนานักเรียนในด้านทักษะอาชีพ					
3	ความต้องการความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนสู่เส้นทางอาชีพ					
4	ความต้องการของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)					
5	ความต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะอาชีพ					
6	ความต้องการด้านตลาดแรงงาน ที่ต้องการคนที่มีทักษะด้านอาชีพ					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ความจำเป็น						
1	ความจำเป็นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการด้านการส่งเสริมทักษะอาชีพผ่านการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ					
2	ความจำเป็นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทักษะอาชีพของนักเรียน					
3	ความจำเป็นตามนโยบายของโรงเรียนด้านการพัฒนานักเรียนด้านทักษะอาชีพของนักเรียน					
4	ความจำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ					
ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ						
1	เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม					
2	เพื่อพัฒนานักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพให้มีมาตรฐานวิชาชีพ					
3	เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม					
ความสอดคล้องของกิจกรรมตามโครงการ						
1	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					
2	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของโครงการ					
3	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน					
4	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับอาชีพในอนาคตของนักเรียน					
ความเป็นไปได้ของโครงการ						
1	ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค					
	1.1 มีอุปกรณ์เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟแวร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องฉายข้ามศีรษะ					
	1.2 มีสื่อที่ส่งเสริมและห้องปฏิบัติการด้านการฝึกทักษะอาชีพ					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
2	ความเป็นไปได้ด้านการปฏิบัติ					
	2.1 การวางแผนแต่ละกิจกรรมใช้วงจรคุณภาพ PDCA					
	2.2 แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา					
	2.3 แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมเหมาะสมกับค่าเป้าหมาย					
3	ความเป็นไปได้ด้านการลงทุน					
	3.1 มีแหล่งทุนหรืองบประมาณที่แน่นอน					
	3.2 ความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					
	3.3 ความเหมาะสมของงบประมาณกับระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม					
	3.4 ความเหมาะสมของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมกับค่าเป้าหมาย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่านในโรงเรียน

สถานะผู้ตอบแบบประเมิน

- () คณะกรรมการบริหาร 4 ฝ่าย
- () คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ
- () คณะกรรมการดำเนินโครงการ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า บริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	บุคลากรมีจำนวนที่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ					
3	งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ					
4	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ในการดำเนินโครงการ					
5	การประสานความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า กระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่านในโรงเรียน

สถานะผู้ตอบแบบประเมิน

() คณะกรรมการบริหารฝ่ายวิชาการ

() คณะกรรมการดำเนินโครงการ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย

- ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า กระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า ด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีความเหมาะสมเพียงใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การวางแผน (Plan)						
1	ประชุมวางแผนก่อนการดำเนินการ					
2	การมอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
การดำเนินงาน (Do)						
3	การดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด					
4	คณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม					
5	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด					
การเรียนรู้ (Study)						
6	การกำกับ ติดตามการดำเนินการ					
7	วิธีการประเมินผลการดำเนินการ					
8	การสรุปผลการดำเนินการ					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	การประเมินและปรับปรุง (Act)					
9	การรายงานผลการดำเนินการ					
10	การระบุปัญหา ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากิจกรรม ในครั้งต่อไป					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียนตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประเมินทักษะอาชีพนักเรียนตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้รับการประเมิน ให้กรอกข้อมูลและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 5 ทักษะ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครูที่สอนในโครงการประเมินนักเรียน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับระดับคุณภาพที่แสดงถึงทักษะอาชีพของนักเรียนแต่ละรายการ แยกเป็นระดับคุณภาพของนักเรียนแบ่งเป็น 4 ระดับคุณภาพ คือ

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดี

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ผ่าน

ระดับคุณภาพ 0 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ไม่ผ่าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้รับการประเมิน

คำชี้แจง ให้ครูกรอกข้อมูลนักเรียนที่ทำการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ – นามสกุล นักเรียนที่รับการประเมิน.....

ครูผู้ประเมิน.....

วัน เดือน ปีที่ทำการประเมิน.....

- ระดับ () มัธยมศึกษาปีที่ 4
 () มัธยมศึกษาปีที่ 5
 () มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบประเมินทักษะอาชีพนักเรียน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย 5 ทักษะ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 (Rating Scale) ให้ครูที่สอนในโครงการประเมินนักเรียน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับ
 ระดับคุณภาพที่แสดงถึงทักษะอาชีพของนักเรียนแต่ละรายการ

รายการ	ระดับคุณภาพ			
	3	2	1	0
1. ทักษะกระบวนการทำงาน				
2. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา				
3. ทักษะการทำงานร่วมกัน				
4. ทักษะการแสวงหาความรู้				
5. ทักษะการจัดการ				
ภาพรวม	ระดับคุณภาพ.....			
เกณฑ์การประเมิน	ผ่าน / ไม่ผ่าน			

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

เกณฑ์ประเมินทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ(สำหรับครู)

รายการทักษะ	ระดับทักษะอาชีพนักเรียน สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ			
	3	2	1	0
1.ทักษะ กระบวนการ ทำงาน	มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งประเมินผลการทำงานร่วมกัน	มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้	มีการวางแผนการทำงาน	ไม่มีการวางแผนการทำงาน
2.ทักษะ กระบวนการ แก้ปัญหา	มีการวิเคราะห์ปัญหา สร้างทางเลือก ในการแก้ปัญหา และ ประเมินทางเลือกนั้น ๆ อย่างสมเหตุสมผล	มีการวิเคราะห์ ปัญหา สร้าง ทางเลือก ในการแก้ปัญหา	มีการวิเคราะห์ ปัญหา	ไม่มีการวิเคราะห์ ปัญหา สร้าง ทางเลือกในการ แก้ปัญหา
3.ทักษะการ ทำงานร่วมกัน	มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ภายในกลุ่ม และรู้จัก บทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย สามารถ ทำงานกับผู้อื่นได้อย่าง มีความสุข	มีการแบ่งบทบาท หน้าที่ภายในกลุ่ม และรู้จักบทบาท หน้าที่ที่ ได้รับ มอบหมาย	มีการแบ่ง บทบาทหน้าที่ ในภายในกลุ่ม	นักเรียนไม่มีส่วน ร่วมใน กระบวนการ ทำงาน
4.ทักษะ การแสวงหา ความรู้	มีการกำหนดปัญหา วางแผน ดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลและ สรุปผลการสืบค้น ร่วมกันอย่างเป็น ขั้นตอนและครบถ้วนทุก ขั้นตอน	มีการกำหนด ปัญหา วางแผน ดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล การสืบค้นร่วมกัน	มีการกำหนด ปัญหา วางแผน ดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล การสืบค้นร่วมกัน โดยต้องได้รับ การชี้แนะ ปรับปรุง	ไม่มีการร่วมกัน สืบค้นข้อมูล

รายการทักษะ	ระดับทักษะอาชีพนักเรียน สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ			
	3	2	1	0
5.ทักษะ การจัดการ	สามารถจัดกระบวนการ ทำงานกลุ่ม/งานเดี่ยวได้ อย่างเป็นระบบ	สามารถจัด กระบวนการ ทำงานกลุ่ม/งาน เดี่ยวได้	สามารถจัด กระบวนการ ทำงานกลุ่ม/งาน เดี่ยวได้ แต่ต้อง ได้รับการชี้แนะ	ไม่มีกระบวนการ จัดการงาน

สรุปเกณฑ์การประเมิน

- ระดับคุณภาพ 3 หมายความว่า นักเรียนมีทักษะอาชีพระดับดีเยี่ยม
- ระดับคุณภาพ 2 หมายความว่า นักเรียนมีทักษะอาชีพระดับดี
- ระดับคุณภาพ 1 หมายความว่า นักเรียนมีทักษะอาชีพระดับพอใช้
- ระดับคุณภาพ 0 หมายความว่า นักเรียนไม่มีทักษะอาชีพ

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

นักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะอาชีพระดับดีขึ้นไป

แบบรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียน
ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ระดับ ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)					ร้อยละของ ระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป
	ระดับ คุณภาพ 3	ระดับ คุณภาพ 2	ระดับ คุณภาพ 1	ระดับ คุณภาพ 0	ระดับ คุณภาพ 2 ขึ้นไป	
ม.4						
ม.5						
ม.6						
รวม						

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่านในโรงเรียน

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

- () นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- () นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- () นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนเห็นว่า ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียน โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและมีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
2	นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ					
3	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
4	นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม					
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
6	กิจกรรมมีความหลากหลาย					
7	จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในกิจกรรม					
8	นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม					
9	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง					
10	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งแบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่านในโรงเรียน

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

- () ครูโรงเรียนแม่จันวิทยาคม
- () ครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
- () ครูวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย
- () ครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

ระดับชั้นที่ทำการสอน

- () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
- () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า
ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับและ
มีความหมาย ดังนี้

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	การวางแผนการดำเนินโครงการ					
2	การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ					
3	เอกสารประกอบการดำเนินโครงการมีความชัดเจน เหมาะสม					
4	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					
5	กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน					
6	กิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานทักษะอาชีพแก่นักเรียน					
7	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ					
8	การอำนวยความสะดวกและการบริการขณะร่วมโครงการ					
9	การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา					
10	การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน					
11	การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน					
12	การวัดและประเมินผลทักษะด้านอาชีพของนักเรียน					
13	คุณภาพด้านทักษะอาชีพ ของนักเรียนห้องเรียนอาชีพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบประเมินและแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เพื่อการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Inputs Evaluation) ของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม 3) ประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม 4) ประเมินด้านผลผลิต (Products Evaluation) ของโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

ให้ -1 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
การประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ความต้องการ					
1	ความต้องการด้านพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียน				
2	ความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนให้พัฒนานักเรียนในด้านทักษะอาชีพ				
3	ความต้องการความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนสู่เส้นทางอาชีพ				
4	ความต้องการของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)				
5	ความต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะอาชีพ				
6	ความต้องการด้านตลาดแรงงาน ที่ต้องการคนที่มี ทักษะด้านอาชีพ				
ความจำเป็น					
1	ความจำเป็นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการส่งเสริมทักษะอาชีพผ่านการดำเนินโครงการ ห้องเรียนอาชีพ				
2	ความจำเป็นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทักษะอาชีพของนักเรียน				
3	ความจำเป็นตามนโยบายของโรงเรียนด้านการพัฒนา นักเรียนด้านทักษะอาชีพของนักเรียน				
4	ความจำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนา ทักษะอาชีพ				

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ					
1	เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม				
2	เพื่อพัฒนานักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนห้องเรียนอาชีพให้มีมาตรฐานวิชาชีพ				
3	เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม				
ความสอดคล้องของกิจกรรมตามโครงการ					
1	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ				
2	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของโครงการ				
3	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน				
4	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับอาชีพในอนาคตของนักเรียน				
ความเป็นไปได้ของโครงการ					
1.	ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค				
	1.1 มีอุปกรณ์เครื่องมือ ที่ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องฉายข้ามศีรษะ				
	1.2 มีสื่อที่ส่งเสริมและห้องปฏิบัติการด้านการฝึกทักษะอาชีพ				
2.	ความเป็นไปได้ด้านการปฏิบัติ				
	2.1 การวางแผนแต่ละกิจกรรมใช้วงจรคุณภาพ PDSA				
	2.2 แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมเหมาะสมกับเวลา				
	2.3 แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมเหมาะสมกับค่าเป้าหมาย				
3.	ความเป็นไปได้ด้านการลงทุน				
	3.1 มีแหล่งทุนหรืองบประมาณที่แน่นอน				
	3.2 ความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม				

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
	3.3 ความเหมาะสมของงบประมาณกับระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม				
	3.4 ความเหมาะสมของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมกับค่าเป้าหมาย				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	บุคลากรมีจำนวนที่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ				
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ				
3	งบประมาณมีเพียงพอต่อการดำเนินโครงการ				
4	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสถานที่ในการดำเนินโครงการ				
5	การประสานความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การประเมินปัจจัยด้านกระบวนการของการดำเนินของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
การวางแผน (Plan)					
1	ประชุมวางแผนก่อนการดำเนินการ				
2	การมอบหมายหน้าที่ให้กับบุคลากรเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
การดำเนินงาน (Do)					
3	การดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด				
4	คณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม				
5	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด				
การเรียนรู้ (Study)					
6	การกำกับ ติดตามการดำเนินการ				
7	วิธีการประเมินผลการดำเนินการ				
8	การสรุปผลการดำเนินการ				
การประเมินและปรับปรุง (Act)					
9	การรายงานผลการดำเนินการ				
10	การระบุปัญหา ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากิจกรรมในครั้งต่อไป				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
การประเมินทักษะอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	ทักษะกระบวนการทำงาน				
2	ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา				
3	ทักษะการทำงานร่วมกัน				
4	ทักษะการแสวงหาความรู้				
5	ทักษะการจัดการ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม				
2	นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ				
3	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง				
4	นักเรียนได้ทำงานเป็นทีม				
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล				
6	กิจกรรมมีความหลากหลาย				
7	จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในกิจกรรม				
8	นักเรียนสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม				
9	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง				
10	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ

ของโรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ที่	รายการประเมิน	การพิจารณา			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	การวางแผนการดำเนินโครงการ				
2	การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ				
3	เอกสารประกอบการดำเนินโครงการมีความชัดเจนเหมาะสม				
4	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ				
5	กิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน				
6	กิจกรรมส่งเสริมมาตรฐานทักษะอาชีพแก่นักเรียน				
7	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ				
8	การอำนวยความสะดวกและการบริการขณะร่วมโครงการ				
9	การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา				
10	การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน				
11	การประสานการดำเนินงานกับฝ่ายต่างๆภายนอกโรงเรียน				
12	การวัดและประเมินผลทักษะด้านอาชีพของนักเรียน				
13	คุณภาพด้านทักษะอาชีพ ของนักเรียนห้องเรียนอาชีพ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ฉ

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของเครื่องมือที่ใช้ที่ใช้ในการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายการ	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความต้องการ	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	5	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ความจำเป็น	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ความเหมาะสม ของวัตถุประสงค์ ของโครงการ	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ความสอดคล้อง ของกิจกรรม ตามโครงการ	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
	3	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

รายการ	ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความเป็นไปได้ของโครงการ									
1. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค	1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ความเป็นไปได้ด้านการปฏิบัติ	2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	2.2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ความเป็นไปได้ด้านการลงทุน	3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
	3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการประเมินทักษะอาชีพนักเรียนตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่า IOC
ของการสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น
แบบประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	n of Items
.900	26

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	110.6000	45.283	.429	.898
VAR00002	110.6000	45.283	.429	.898
VAR00003	110.5667	43.771	.658	.893
VAR00004	110.5667	43.771	.658	.893
VAR00005	110.6333	45.413	.415	.898
VAR00006	110.5667	44.323	.572	.895
VAR00007	110.6333	45.413	.415	.898
VAR00008	110.6000	45.283	.429	.898
VAR00009	110.6333	45.413	.415	.898
VAR00010	110.5667	44.323	.572	.895
VAR00011	110.6000	45.628	.377	.899
VAR00012	110.6000	44.938	.482	.897
VAR00013	110.5667	44.323	.572	.895
VAR00014	110.7667	45.702	.418	.898
VAR00015	110.6000	45.628	.377	.899
VAR00016	110.6000	44.662	.524	.896
VAR00017	110.5667	43.771	.658	.893

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00018	110.6333	45.413	.415	.898
VAR00019	110.5667	44.323	.572	.895
VAR00020	110.6000	44.938	.482	.897
VAR00021	110.6000	45.283	.429	.898
VAR00022	110.7667	45.702	.418	.898
VAR00023	110.6000	45.628	.377	.899
VAR00024	110.6000	45.283	.429	.898
VAR00025	110.6333	45.413	.415	.898
VAR00026	110.5667	44.323	.572	.895

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น
แบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	n of Items
.804	5

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	18.7000	2.010	.694	.733
VAR00002	18.7333	2.133	.558	.776
VAR00003	18.7000	1.941	.759	.712
VAR00004	18.7667	2.323	.389	.827
VAR00005	18.7000	2.148	.570	.772

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น
แบบประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	n of Items
.827	10

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	39.2333	7.357	.556	.807
VAR00002	39.3000	7.872	.377	.825
VAR00003	39.3667	7.826	.442	.819
VAR00004	39.2000	7.131	.638	.799
VAR00005	39.2333	7.357	.556	.807
VAR00006	39.3000	7.666	.462	.817
VAR00007	39.1000	7.197	.594	.803
VAR00008	39.1667	7.178	.609	.802
VAR00009	39.3333	7.816	.420	.821
VAR00010	39.1667	7.523	.470	.816

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	n of Items
.838	10

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	39.8333	8.006	.683	.808
VAR00002	39.8333	8.144	.630	.813
VAR00003	40.0000	8.483	.543	.822
VAR00004	39.9000	8.852	.375	.838
VAR00005	39.8667	8.533	.485	.827
VAR00006	39.9000	8.507	.500	.826
VAR00007	39.9333	8.133	.650	.811
VAR00008	39.9333	9.030	.318	.843
VAR00009	39.9333	8.133	.650	.811
VAR00010	39.8667	8.533	.485	.827

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	n of Items
.881	13

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	53.1333	14.464	.699	.866
VAR00002	53.2333	15.771	.362	.883
VAR00003	53.2333	15.013	.571	.872
VAR00004	53.1000	14.369	.724	.864
VAR00005	53.2333	15.633	.399	.881
VAR00006	53.2333	15.357	.475	.877
VAR00007	53.0667	14.547	.676	.867
VAR00008	53.0667	13.995	.834	.858
VAR00009	53.2333	15.357	.475	.877
VAR00010	53.2000	15.269	.489	.877
VAR00011	53.1333	15.085	.527	.875
VAR00012	53.1667	14.902	.582	.872
VAR00013	53.1667	15.109	.525	.875

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A	72	4.55	0.5424
B	72	4.43	0.5225
C	72	4.45	0.6435
D	72	4.38	0.5773
E	72	4.63	0.5109
E1	72	4.67	0.4835
E2	72	4.63	0.5029
E3	72	4.61	0.5285
Total	72	4.52	0.5553

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A1	72	4.58	0.5241
A2	72	4.62	0.4875
A3	72	4.39	0.5216
A4	72	4.70	0.6377
A5	72	4.20	0.4421
A6	72	4.75	0.4361
B1	72	4.24	0.4594
B2	72	4.46	0.5027
B3	72	4.66	0.4747
B4	72	4.35	0.5607

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
C1	72	4.42	0.5753
C2	72	4.77	0.4277
C3	72	4.17	0.7506
D1	72	4.46	0.5018
D2	72	4.55	0.5004
D3	72	4.15	0.5307
D4	72	4.35	0.6952
E1.1	72	4.72	0.4813
E1.2	72	4.63	0.4875
E2.1	72	4.61	0.5188
E2.2	72	4.72	0.4813
E2.3	72	4.55	0.5018
E3.1	72	4.63	0.4875
E3.2	72	4.62	0.5453
E3.3	72	4.79	0.4187
E3.4	72	4.44	0.6011

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A1	57	4.61	0.4868
A2	57	4.75	0.4343
A3	57	4.40	0.5625
A4	57	4.30	0.5333
A5	57	4.60	0.4950
Total	57	4.53	0.5272

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A	44	4.66	0.5003
B	44	4.54	0.5155
C	44	4.60	0.4921
D	44	4.51	0.5466
Total	44	4.58	0.5130

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A1	44	4.60	0.5323
A2	44	4.88	0.4712
B1	44	4.53	0.5011
B2	44	4.91	0.4615
B3	44	4.14	0.5258
C1	44	4.72	0.4925
C2	44	4.47	0.4866
C3	44	4.37	0.5037
D1	44	4.23	0.5498
D2	44	4.05	0.5494

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A1	184	4.45	0.5981
A2	184	4.70	0.5151
A3	184	4.50	0.5726
A4	184	4.54	0.5808
A5	184	4.44	0.5975
A6	184	4.51	0.6096
A7	184	4.52	0.5724
A8	184	4.66	0.4758
A9	184	4.72	0.4515
A10	184	4.63	0.4854
Total	184	4.56	0.5559

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

Descriptive Statistics			
	n	Mean	Std. Deviation
A1	25	4.60	0.5774
A2	25	4.52	0.7141
A3	25	4.56	0.5066
A4	25	4.48	0.5099
A5	25	4.68	0.4761
A6	25	4.72	0.4583
A7	25	4.68	0.4761
A8	25	4.32	0.4761
A9	25	4.40	0.5774
A10	25	4.36	0.5686
A11	25	4.64	0.4899
A12	25	4.44	0.6506
A13	25	4.56	0.5066
Total	25	4.54	0.5467

ภาคผนวก ซ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1. สาขาอาหารและโภชนาการ ปีการศึกษา 2563

1.1 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.2 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.2 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.3 กิจกรรมอบรมการทำคุกกี้ ณ ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนนขจันทร

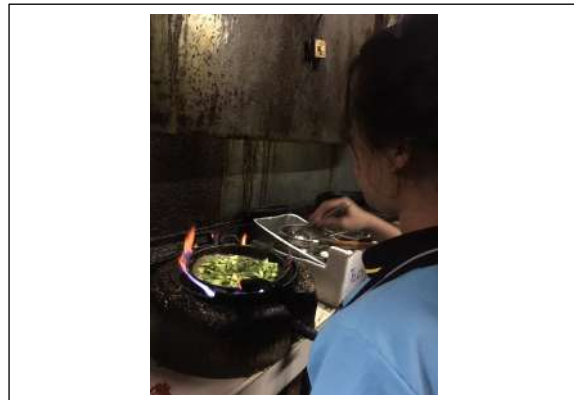
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.4 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ โรงพยาบาลแม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.5 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ ร้านอาหารบ้านจามจรี อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.6 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ ไร่ชาฉุยฟง โอโซนฟาร์ม และ พระตำหนักดอยตุง

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.7 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ ร้านกาแฟ พนอ คอฟฟี่เฮาส์

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.8 ภาพกิจกรรมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของนักเรียน

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.9 กิจกรรมต้อนรับคณะผู้บริหาร คณะครู ที่มาเยี่ยมชมโครงการห้องเรียนอาชีพ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1.10 ภาพกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. สาขาไฟฟ้ากำลัง ปีการศึกษา 2563

2.1 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.2 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.2 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.3 ภาพกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.4 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

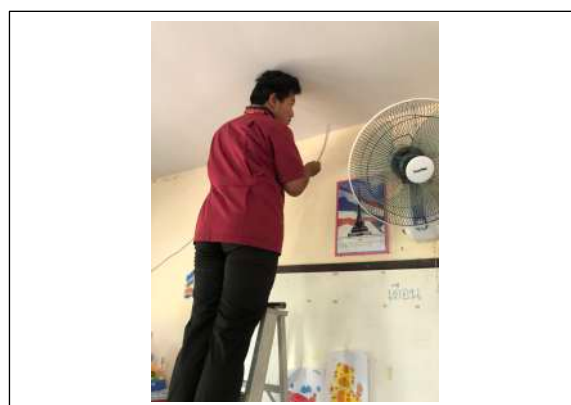
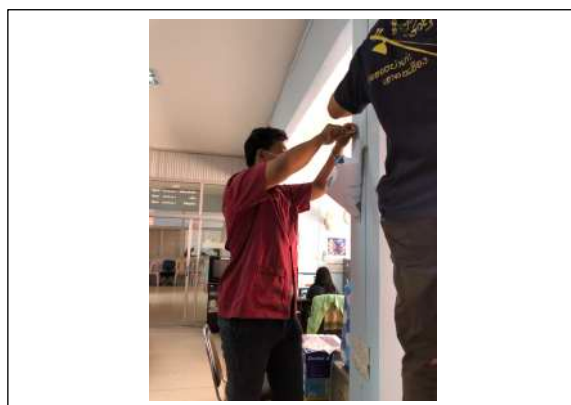
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.5 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ ร้านประจักษ์แอร์ อ.แม่จัน จ.เชียงราย

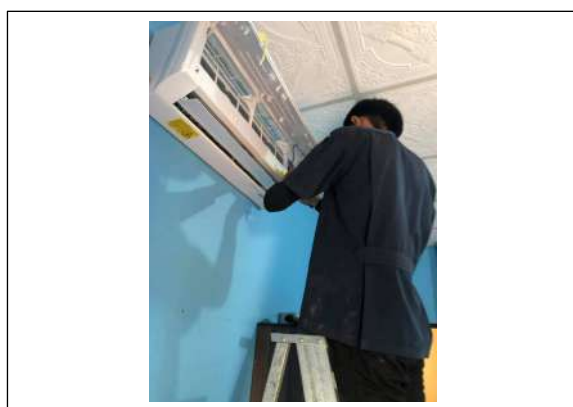
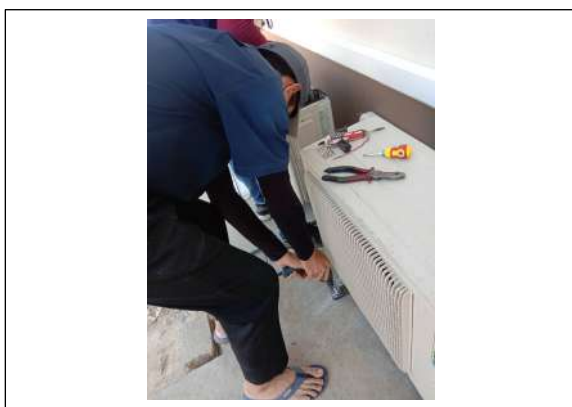
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.6 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ เทศบาลตำบลป่าซาง อ.แม่จัน จ.เชียงราย

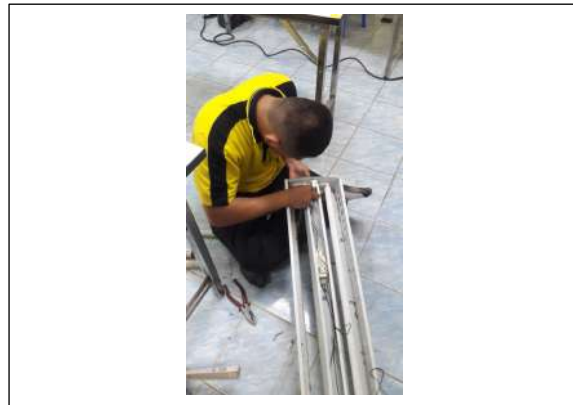
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.7 กิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ ร้านคงเดชแอร์ อ.แม่สาย จ.เชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.8 กิจกรรมการฝึกทักษะวิชาชีพในสถานศึกษา

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

2.8 กิจกรรมการฝึกทักษะวิชาชีพในสถานศึกษา (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
3. สาขาพืชศาสตร์ ปีการศึกษา 2563

3.1 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.1 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.2 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.2 ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.3 กิจกรรมต้อนรับคณะผู้บริหาร คณะครู ที่มาเยี่ยมชมโครงการห้องเรียนอาชีพ

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.4 ภาพกิจกรรมโครงการบ้านนี้มีรักปลูกผักกินเอง

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.5 ภาพกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.5 ภาพกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา (ต่อ)

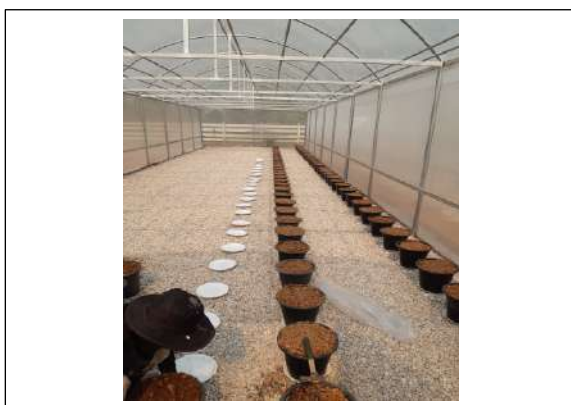
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.5 ภาพกิจกรรมการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.6 ภาพกิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ โอโซน ฟาร์ม อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.7 ภาพกิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน)
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงราย

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามโครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

3.8 ภาพกิจกรรมการฝึกประสบการณ์ ณ บ้านนาทีแสง อ.แม่จัน จ.เชียงราย

ภาคผนวก ณ

การเผยแพร่ผลงานวิชาการ โครงการห้องเรียนอาชีพ
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

รายชื่อโรงเรียนที่นำผลการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายไปเผยแพร่ มีจำนวน 10 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม
2. โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม
3. โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
4. โรงเรียนเมืงรายมหาราชวิทยาคม
5. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม
6. โรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม
7. โรงเรียนดอยหลวงรัชมังคลาภิเษก
8. โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม
9. โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
10. โรงเรียนจันจว้าวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติศรีวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัยยศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยยศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยยศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูรการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwkl๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายเสกสรร ทุนอินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นายเสกสรร ทุนอินทร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๕๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัญมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูรการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwkl๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยโทณัฐธัต ใหญ่ผา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรล แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(ว่าที่ร้อยโทณัฐธัต ใหญ่ผา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๕๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัยมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑๑ - ๗๗๑๗ อธิการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑๑ - ๕๕๕๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายปราโมทย์ นพวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรล แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นายปราโมทย์ นพวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเม็งรายมหาราชวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเชียงราย

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูร์การ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๔๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายประยูร ขาดิขำนานู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเม้งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรล แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นายประยูร ขาดิขำนานู)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเม้งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัญมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อรุณาร ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwkb๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายกุศล มีปัญญา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ..........ผู้ตอบรับ

(นายกุศล มีปัญญา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๗/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่ำปลาวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัญมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูรการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwkl๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นางสาวปทุมรัตน์ คำแสน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นางสาวปทุมรัตน์ คำแสน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยหลวงรัชชังคลาภิเษก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัยมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูรการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายวรวิทย์ กิตติวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยหลวงรัชชังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ..... .....ผู้ตอบรับ

(นายวรวิทย์ กิตติวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยหลวงรัชชังคลาภิเษก

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัญมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ อูรการ ต่อ ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwk๒๕๐๒@mwk.ac.th

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย**

ข้าพเจ้า นายบุญเทพ พิศวร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ..... .....ผู้ตอบรับ

(นายบุญเทพ พิศวร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงของวิทยาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัยมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑๑ - ๗๘๗๗ โทรสาร ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑๑ - ๕๕๕๕

E-mail: mwkb๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า นายสุชาติ ศรีอินทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงของวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบรับ

(นายสุชาติ ศรีอินทร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงของวิทยาคม

ที่ ศธ ๐๔๓๐๐.๒๓/ว๓๖๓

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
๕๗๑๑๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจันจว้าวิทยาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัญมศึกษาเชียงราย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วย ข้าพเจ้านายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ได้จัดทำรายงานการประเมินโครงการ
ห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัญมศึกษาเชียงราย ซึ่งดำเนินการเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จึงขอเผยแพร่ผลงานการประเมินโครงการดังกล่าว ให้แก่โรงเรียนและ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัส แก้วเป็ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม

โทร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๗๘๗ โทรสาร ๐

โทรสาร. ๐๕๓ - ๗๗๑ - ๕๕๕

E-mail: mwkl๕๐๒@mwk.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ข้าพเจ้า ดร.ธีระศักดิ์ โนชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจันจว้าวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ได้รับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ของนายจรัส แก้วเป็ง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่จันวิทยาคม วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและอ่านบทสรุปรายงาน เรื่อง “รายงานการประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย” ดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

คุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- (✓) มีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการ
- (✓) อื่น ๆ การพิมพ์และจัดรูปเล่มสวยงาม

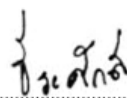
ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่

- (✓) มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- (✓) มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ..........ผู้ตอบรับ
 (ดร.ธีระศักดิ์ โนชัย)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจันจว้าวิทยาคม

ภาคผนวก ญ

ประวัติผู้ประเมินโครงการห้องเรียนอาชีพ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ประวัติผู้ประเมินโครงการ

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ	: นายจรัส แก้วเป็ง
วัน เดือน ปีเกิด	: 1 กันยายน พ.ศ. 2507
สถานที่เกิด	: 3 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	: 3 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

1. ประธานกรรมการเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษาเชียงราย
2. กรรมการสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงราย
3. อุปนายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย
4. ประธานสหวิทยาเขตสุตถินไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2520	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดู่ (สหราษฎร์พัฒนาการ) ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2523	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2526	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(พลศึกษา) วิทยาลัยพลศึกษาลำปาง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2531	สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการแนะแนว วิทยาลัยครูเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2546	สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2529	ครู 2 โรงเรียนสันติคีรี ตำบลแม่จัน จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2531	อาจารย์ 1 โรงเรียนเมืงรายมหาราชวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2539	อาจารย์ 2 โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2547	ครู โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2549	รองผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบ้านร่องสำน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2550	ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบ้านแม่ทวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2554	ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนแม่ฮั่ววิทยาคม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2554	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่ฮั่ววิทยาคม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2557	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ผลงานทางวิชาการ

1. ได้รับโล่เกียรตินิยม รางวัลผู้บริหารระดับสถานศึกษาดีเด่นระดับชาติ โดยสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2559
2. ได้รับเกียรติบัตรรางวัลอันทรคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) เหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม ระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ด้านการบริหารจัดการ ระดับภาคเหนือ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560
3. ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ เป็นบุคคลผู้ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดีเด่น โดยสมาคมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2560

4. เกียรติบัตรยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ด้านครูชน คนคุณธรรม ประเภทผู้บริหารสถานศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561
5. ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “ครูสุคติ” ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นที่ประจักษ์ชัด โดยคุรุสภา ปีการศึกษา 2562
6. ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยม รางวัลเหรียญเงิน รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านบริหารจัดการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562
7. ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2562 ของจังหวัดเชียงราย
8. ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมด้านบริหารจัดการ สถานศึกษาขนาดใหญ่ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ครั้งที่ 9 ประจำปีการศึกษา 2562
9. ได้รับรางวัลเหรียญเงิน รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับชั้นมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านบริหารจัดการ การประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ระดับภาคเหนือ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563
10. ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ด้านวิชาการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โครงการประกวดหน่วยงานและผู้ที่มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ครั้งที่ 10 ปีการศึกษา 2563
11. ได้รับคัดเลือกเป็นบุคคลดีเด่นด้านคุณธรรม ประเภทยุคคลทั่วไป จากชมรมคนดีศรีเชียงราย ประจำปี 2563
12. ได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นที่มีผลงานดีเด่น จากสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย ประจำปี 2563
13. โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “รางวัลโรงเรียนแม่ข่ายโครงการรางวัลบัณฑิตสมโภช” ระยะที่ 4 ของสถาบันส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย